EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 16.7.2025
COM(2025) 549 final

2025/0222 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

Erasmus+ -ohjelman perustamisesta vuosiksi 2028–2034 ja asetusten (EU) 2021/817 ja (EU) 2021/888 kumoamisesta

{SWD(2025) 550-551} - {SEC(2025) 547}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Perustelut ja tavoitteet

Poliittinen tausta

Investoinnit koulutukseen, nuorisoon ja urheiluun ovat unionin vahvimpia panoksia inhimilliseen pääomaan, taitojen edistämiseen ja yhteyksien rakentamiseen koko Euroopassa. Niiden avulla luodaan perusta selviytymiskykyiselle ja yhtenäiselle Euroopan unionille, jossa kansalaisilla on varhaisesta iästä alkaen oikeanlaiset taidot ja osaaminen ja jossa he omaksuvat yhteisen eurooppalaisen identiteetin sen kaikessa moninaisuudessa. Tällaisilla investoinneilla edistetään myös sosiaalista oikeudenmukaisuutta, kestävää vaurautta ja kilpailukykyä samoin kuin useita EU:n yleisiä poliittisia painopisteitä, kuten varautumista ja vihreää ja digitaalista siirtymää.

Koulutuksen, nuorison ja urheilun merkitys Euroopan tulevaisuuden kannalta on otettu huomioon EU:n viimeaikaisissa toimintapoliittisissa ohjelmissa ja strategisissa raporteissa.

EU-johtajien hyväksymässä Euroopan strategisessa ohjelmassa 2024–2029[1] asetetaan osaamiseen ja koulutukseen tehtävät investoinnit ensisijaiseksi tavoitteeksi. Nykymaailmassa, jossa globaali kilpailu lisääntyy ja poliittiset ja sosiaaliset erot kasvavat, koulutuksen katsotaan olevan yhdistävä voima ja perusta, jolle Euroopan strateginen riippumattomuus, taloudellinen vahvuus, demokratia ja yhteenkuuluvuus on rakennettava.

Komission poliittisissa suuntaviivoissa 2024–2029 puheenjohtaja von der Leyen korostaa, että ”on muutettava radikaalisti tavoitetasoa ja toimia kaikilla osaamistasoilla ja kaikentyyppisessä koulutuksessa. Tämä on yhtä tärkeää ihmisten työurien ja tulevaisuudennäkymien kuin EU:n kilpailukyvyn kannalta”. Lisäksi puheenjohtaja lupasi ”perustaa osaamisunionin[2], jossa keskitytään investointeihin, aikuiskoulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen, osaamisen ylläpitoon sekä erityyppisten koulutusten tunnustamiseen, jotta ihmisten on mahdollista työskennellä kaikkialla unionissa”. Hän lupasi myös ”vahvistaa Erasmus+ -ohjelmaa, myös ammatillisen koulutuksen osalta, jotta useammat ihmiset voivat hyötyä siitä. Tämä on olennaisen tärkeää, jotta ihmiset voivat kehittää taitojaan, luoda yhteisiä kokemuksia ja ymmärtää toisiaan paremmin. Tämä on osa laajempaa sitoumusta tarjota nuorille lisää vapautta ja vastuuta eurooppalaisissa yhteiskunnissa ja demokratioissa”. Puheenjohtaja sitoutui myös jatkamaan ”työtä eurooppalaisen tutkinnon kehittämiseksi”. Hän painotti haluavansa ”varmistaa, että nuoret voivat tuoda esiin mielipiteensä ja osallistua sillä tavoin tulevaisuutemme muovaamiseen”.

Euroopan parlamentti korosti Erasmus+ -ohjelman täytäntöönpanosta 16. tammikuuta 2024 antamassaan päätöslauselmassa[3], että ”ohjelma on ollut eurooppalaisen koulutusalueen liikkeellepaneva voima ja että sen olisi edelleen vastattava koulutuksen tuleviin suuntauksiin, jotta pysytään yhteiskunnallisten ja teknologisten muutosten tasalla”. Se totesi myös ohjelman olevan ”ratkaisevan tärkeä eurooppalaisen yhteenkuuluvuuden tunteen [...] edistämisessä”.

---

1 Strateginen ohjelma 2024–2029, Eurooppa-neuvosto 27. kesäkuuta 2024 (https://www.consilium.europa.eu/media/4aldqfl2/2024_557_new-strategic-agenda.pdf).

2 Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Osaamisunioni (COM(2025) 90 final).

3 Vuosien 2021–2027 Erasmus+ -ohjelman täytäntöönpano (2023/2002(INI)), https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2024-0007_FI.html

Kahdessa keskeisessä raportissa, joissa analysoidaan ja tarkastellaan perusteellisesti Euroopan unionin tulevaisuutta, eli Lettan raportissa[4] ja Draghin raportissa[5] korostetaan koulutukseen ja osaamiseen investoimisen merkitystä sekä Erasmus+ -ohjelman keskeistä roolia. Lisäksi Sauli Niinistön raportissa[6] todetaan, että unionin talouden ja yhteiskuntien häiriönsietokyky erityisesti aloilla, jotka ovat yhteiskunnallisen ja taloudellisen vakauden säilyttämisen kannalta kriittisiä, kuten koulutuksessa, on ensiarvoisen tärkeää, koska edessä voi olla sotilaallisten konfliktien ja luonnonkatastrofien kaltaisia laajamittaisia kriisejä.

Erasmus+ -ohjelma liittyy läheisesti 5. maaliskuuta 2025 annetussa osaamisunionia koskevassa tiedonannossa[7] esitettyyn tavoitteeseen kehittää laadukkaita, osallistavia ja mukautuvia koulutus- ja osaamisjärjestelmiä EU:n kilpailukyvyn parantamiseksi, sekä eurooppalaiseen koulutusalueeseen, joka on keskeinen tekijä osaamisunionin toteuttamisen kannalta. Näin luodaan perusta osaamisen kehittämiselle koko elämän ajan ja luodaan aidosti yhteinen, valtioiden rajat ylittävä tila laadukkaalle ja osallistavalle koulutukselle ja elinikäiselle oppimiselle.

Eri ohjelmista on vuosien mittaan myönnetty EU:n rahoitustukea sellaisiin haasteisiin vastaamiseksi, jotka liittyvät osaamiseen, koulutukseen, nuorisoon, vapaaehtoistoimintaan sekä urheiluun ja liikuntaan. Vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä tukea annettiin pääasiassa Erasmus+ -ohjelmasta, Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevasta ohjelmasta, Euroopan sosiaalirahasto plussasta, tutkimuksen ja innovoinnin kehyksestä ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta. Seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevalla ehdotuksella pyritään poistamaan unionin yleisiin rahoitusvälineisiin tällä hetkellä liittyviä monimutkaisuuksia, heikkouksia ja jäykkyyksiä laatimalla pitkän aikavälin talousarvio, joka on kohdennetumpi, yksinkertaisempi, ohjelmamäärältään pienempi ja vaikuttavampi.

Haasteet / ongelmien taustatekijät

EU:lla on vastassaan vakavia haasteita koulutuksen, nuorison ja urheilun aloilla. Eurooppa tarvitsee ihmisiä, joilla on tarvittavat taidot ja osaaminen elämää ja työpaikkoja sekä henkilökohtaista kasvua varten samoin kuin kestävämpää, selviytymiskykyisempää ja digitaalisempaa taloutta ja yhteiskuntaa varten. Investoiminen näiden taitojen kehittämiseen on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan varmistaa vauras, yhtenäinen ja kilpailukykyinen Eurooppa. Tällä hetkellä koulutusjärjestelmillä on vaikeuksia tarjota ihmisille osaamisen vähimmäistaso perustaidoissa sekä vaalia pitkälle edistynyttä osaamista ja pehmeitä taitoja, joita tarvitaan kaikissa elämänvaiheissa. Jotta ihmiset voivat edistää muutosta ja menestyä nopeasti muuttuvassa maailmassa, monialaisten taitojen ja osaamisen – kuten joustavuuden, selviytymiskyvyn, empatian, luottamuksen, avomielisyyden, kriittisen ajattelun, digilukutaidon ja medialukutaidon sekä ryhmätyötaitojen – hankkiminen on yhtä lailla tärkeää, ja tällaiset taidot tukevat osaltaan myös mielenterveyttä ja hyvinvointia. Ne lisäävät työllistettävyyttä ja auttavat vahvistamaan yhteiskunnan selviytymiskykyä ja rakentamaan vahvemman Euroopan, jolla on paremmat valmiudet selviytyä kriiseistä. Eurooppa on jäänyt jälkeen perustaitojen[8] hallinnassa, ja OECD:n edelliseen, vuoden 2018 kansainväliseen oppimistulosten arviointiohjelmaan (PISA) verrattuna suoriutuminen on heikentynyt huomattavasti niin matematiikassa (–18 prosenttiyksikköä), lukutaidossa (–12) kuin

4 Much more than a market, Enrico Letta, huhtikuu 2024.

5 Mario Draghin raportti Euroopan kilpailukyvyn tulevaisuudesta, syyskuu 2024.

6 Safer Together – Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness, Sauli Niinistö, 2024.

7 Osaamisunioni (COM(2025) 90 final).

8 Vuoden 2022 PISA-tutkimuksen raportissa esitellään koulutustulosten heikkenemistä ja eriarvoisuuden lisääntymistä. | Eurooppalainen koulutusalue.

luonnontieteissä (–3,4). EU:ssa ei valmistu riittävästi korkeakoulututkinnon tai ammatillisen koulutuksen tutkinnon suorittaneita osaajia, ja lähes neljä viidestä työnantajasta ilmoittaa vaikeuksista löytää työntekijöitä, joilla on oikeanlaiset taidot.[9] Työvoimapula ja osaamisvaje ovat kasvaneet kokonaisuutena kaikissa jäsenvaltioissa, mikä vaikuttaa EU:n kykyyn toteuttaa vihreä ja digitaalinen siirtymä ja sitä kautta EU:n kilpailukykyyn. Laadukkaan ja osallistavan virallisen ja epävirallisen koulutuksen tasossa ja saatavuudessa on edelleen eroja unionissa, ja se on ongelma muun muassa maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla, mikä lisää taloudellisia, sosiaalisia ja alueellisia eroja. Myös sukupuolten välillä on edelleen eroja, sillä luonnontieteitä, teknologiaa, insinööritieteitä ja matematiikkaa (STEM-aineita) opiskelee lähes kaksi kertaa enemmän miehiä kuin naisia.

On selvää, että osaamiseen liittyviin ongelmiin on puututtava ja luotava suotuisa ympäristö, joka edistää parempia oppimistuloksia kaikille varhaisesta iästä alkaen ja mahdollistaa oppijoiden menestymisen pitkällä aikavälillä.

EU:n strateginen riippumattomuus ja kilpailukyky perustuvat myös sen kykyyn vaalia lahjakkuutta, houkutella osaajia ja pitää heistä kiinni. Globaali kilpailu tekee tästä entistäkin tärkeämpää. Unionin on myös asetettava koulutuksen kehittäminen tärkeäksi tavoitteeksi, jotta voidaan kehittää edistynyttä osaamista, mukaan lukien digitaaliset, tekniset ja monialaiset taidot.

Osaamishaaste ulottuu pelkkiä taloudellisia näkökohtia pidemmälle, ja siihen vastaamalla vastataan myös terveen, selviytymiskykyisen, sitoutuneen, yhtenäisen ja hyvin varautuneen yhteiskunnan tarpeeseen. On ratkaisevan tärkeää antaa ihmisille varhaisesta iästä alkaen elämiseen tarvittavia taitoja ja osaamista, jotta he pystyvät toimimaan nykypäivän monimutkaisessa ja nopeasti muuttuvassa maailmassa ja osallistumaan aktiivisesti yhteiskunnan toimintaan ja demokraattisiin prosesseihin. Nuorten usko yhtäläisiin mahdollisuuksiin on heikentynyt jyrkästi: viime vuosikymmenen aikana se on laskenut 16 prosenttiyksikköä.[10] Monet kokevat jääneensä syrjään sosioekonomisen asemansa, etnisen alkuperänsä, sukupuolensa, seksuaalisen suuntautumisensa, vammaisuutensa tai poliittisten näkemystensä vuoksi. Näin kokevat erityisesti ne, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia tai jotka asuvat maaseudulla tai syrjäisillä alueilla. Unionin nuorista 24 prosenttia (lähes 18 miljoonaa) on köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa, ja 11 prosenttia 15–29-vuotiaista on edelleen työelämän ja koulutuksen ulkopuolella. Kohtuuhintaisten asuntojen puute pahentaa entisestään tätä haavoittuvuutta ja rajoittaa nuorten mahdollisuuksia päästä koulutukseen ja hyödyntää oppimiseen liittyvää liikkuvuutta.

Nuoret osallistuvat institutionaaliseen politiikkaan ja muihin demokraattisiin prosesseihin yleisesti ottaen vähemmän kuin muut ikäryhmät ja paljon vähemmän kuin nuoret aikaisemmin.[11] Heidän osallistumistaan yhteiskunnalliseen toimintaan voivat estää esimerkiksi riittämättömät tiedot demokraattisista oikeuksista, tiedonsaannin hankaluus ja vähäinen mukanaolo päätöksentekoprosesseissa. Demokraattiset instituutiot ja prosessit itsessään voivat olla nuorten kannalta vaikeasti lähestyttäviä ja torjuvia. Näihin haasteisiin, kuten lukuisiin osaamisvaatimuksiin, ei voida vastata pelkästään virallisen koulutuksen avulla. Epävirallinen oppiminen ja arkioppiminen sekä osallistuminen esimerkiksi vapaaehtoistoimintaan tai urheilutoimintaan tuovat täydentävää arvoa. Ne voivat tarjota ihmisille arvokkaita mahdollisuuksia kehittää tietoja, taitoja, asenteita ja käyttäytymistä sekä

9 Eurobarometri-tutkimus, marraskuu 2023, data.europa.eu.

10 Eurobarometri-tutkimus FL502 nuorisosta ja demokratiasta Euroopan nuorison teemavuonna (Youth and Democracy on the European Year of Youth), https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2282.

11 Euroopan parlamentin tutkimus ”Young people’s participation in European democratic processes – How to improve and facilitate youth participation”, 2023.

kasvaa ja tulla aktiivisiksi ja sitoutuneiksi kansalaisiksi. Mahdollisuudet tällaiseen toimintaan ovat kuitenkin rajallisia, mikä vaikuttaa kielteisesti sosiaalisen pääoman kehittämiseen erityisesti nuorten keskuudessa.

Ohjelman vaikutus ja tavoitteet

Tulevalla ohjelmalla voidaan osaltaan vastata näihin haasteisiin tarjoamalla kaikille mahdollisuuksia oppimiseen ja kapasiteetinvahvistamiseen yhteistyön ja toimintapolitiikan avulla.

Oppimiseen liittyvä liikkuvuus varhaisesta iästä alkaen on Erasmus+ -ohjelman ytimessä. Se tutustuttaa oppijat erilaisiin ja monimuotoisiin oppimisympäristöihin, uusiin opetus- ja koulutusmenetelmiin ja institutionaalisiin puitteisiin ja erilaisiin yhteiskunnallisiin olosuhteisiin. Näiden kokemusten avulla ihmiset voivat paitsi laajentaa tietyn alan tietämystään myös kehittää kriittistä ajatteluaan ja ongelmanratkaisu- ja viestintätaitojaan sekä vahvistaa selviytymiskykyään, sopeutumiskykyään, itsenäisyyttään ja itseluottamustaan. Kyseiset taidot on helppo siirtää työelämään, mikä lisää työllistettävyyttä ja edistää ammattitaitoisen ja kilpailukykyisen työvoiman syntymistä. Opetus- ja koulutushenkilöstön kannalta oppimiseen liittyvä liikkuvuus edistää ammatillista kehitystä, verkostoitumista ja yhteistyömahdollisuuksia ja parantaa opetuskäytäntöjen laatua. Tämä on erityisen tärkeää nykypäivän koulutusympäristössä, jossa on tarpeen parantaa opetusuran houkuttelevuutta kaikilla koulutustasoilla ja kannustaa opettajia jatkuvaan ammatilliseen kehittymiseen.

Tavoitteena on tehdä oppimiseen liittyvästä liikkuvuudesta mahdollista kaikille mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja varmistaa, että mahdollisuuksia on neuvoston suosituksen ”Eurooppa liikkeellä – oppimiseen liittyvän liikkuvuuden mahdollisuudet kaikille”[12] mukaisesti tarjolla kaikilla koulutusaloilla samoin kuin nuoriso- ja urheilualoilla. EU:n toimilla autetaan poistamaan liikkuvuuden esteitä tarjoamalla riittävästi rahoitusta ja tukitoimenpiteitä, joilla edistetään moninaisuutta ja varmistetaan yksilöiden yhtäläiset mahdollisuudet heidän kulttuurisesta, sosiaalisesta, taloudellisesta tai maantieteellisestä taustastaan tai mahdollisista erityistarpeistaan riippumatta.

Tulevan Erasmus+ -ohjelman, jossa tehostetaan liikkuvuutta ja siihen liittyviä tukitoimenpiteitä, odotetaan entistä paremmin vahvistavan viidettä perustaitoa eli demokraattisia kansalaistaitoja sekä eurooppalaista identiteettiä ja sitoutumista EU:n arvoihin. Ohjelmalla voidaan keskeisellä tavalla edistää osallistumista demokraattiseen ja yhteiskunnalliseen toimintaan ottamalla kansalaisuuteen ja vaikuttamiseen liittyvät kysymykset mukaan ohjelman kaikkiin osa-alueisiin, erityisesti yleissivistävään koulutukseen, ja mukauttamalla ohjelma paremmin uusiin painopisteisiin, kuten varautumiseen. Ohjelman avulla otetaan myös käyttöön urheilualan koko potentiaali erityisesti laajentamalla urheilualan liikkuvuustoimintaa ja ottamalla toimintaan mukaan urheilijoita valmentajien rinnalle.

Ohjelmalla tarjotaan myös mahdollisuuksia osallistua vapaaehtois- ja solidaarisuustoimintaan ja siten edistetään yhteisvastuun, huolenpidon ja ymmärryksen kulttuurin kehittymistä kansalaisten, erityisesti nuorimpien sukupolvien, keskuudessa ja lisätään sosiaalista osallisuutta ja yhteenkuuluvuutta. Jotta voidaan lisätä solidaarisuutta EU:n ulkopuolisissa maissa apua tarvitsevia ihmisiä kohtaan, tähän ehdotukseen sisältyvät myös Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot, joita tuetaan ohjelmakaudella 2021–2027 Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa. Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot tukevat vapaaehtoistoimintaa kriisin jälkeisissä pitkän aikavälin humanitaarisen avun operaatioissa ja

[12] Neuvoston suositus, annettu 13 päivänä toukokuuta 2024, Eurooppa liikkeellä – oppiminen liittyvän liikkuvuuden mahdollisuudet kaikille (EUVL C, C/2024/3364, 14.6.2024).

kehitysyhteistyöoperaatioissa, joilla pyritään ehkäisemään ja lievittämään inhimillistä kärsimystä, säilyttämään kestävä ihmisarvo, vahvistamaan katastrofivalmiutta ja vähentämään katastrofiriskiä, niveltämään hätäapu, kunnostustoimet ja kehitysyhteistyö ja vahvistamaan haavoittuvassa asemassa olevien tai katastrofista kärsivien yhteisöjen selviytymiskykyä ja valmiuksia toimia kriisitilanteissa ja toipua niistä.

Ohjelmalla olisi myös tuettava opiskelijoiden osallistumista kriittisiin aloihin liittyviin opintoihin ja jatkettava innovoinnin ja huippuosaamisen edistämistä koulutusjärjestelmissä sekä kehitettävä taitoja ja osaamista strategisilla aloilla, korjattava Euroopan taito- ja osaamisvajeita ja tehtävä unionista houkuttelevampi osaajille EU:sta ja koko maailmasta.

Koulutus-, nuoriso- ja urheilualan organisaatioiden välisen transnationaalisen ja kansainvälisen yhteistyön tukeminen ja helpottaminen on olennaisen tärkeää, jotta voidaan vastata edellä kuvattuihin haasteisiin ja jotta organisaatiot voivat koota yhteen asiantuntemusta ja toisiaan täydentäviä vahvuuksiaan, joita mikään yksittäinen oppilaitos ei voi tarjota. Rajatylittävä yhteistyö yleissivistävien ja ammatillisten oppilaitosten sekä nuoriso- ja urheilujärjestöjen välillä edistää tarvittavaa vastavuoroista oppimista ja hyvien käytäntöjen vaihtoa. Se myös helpottaa verkostoitumista, antaa organisaatioille ja niiden henkilöstölle mahdollisuuden kokeilla uusia toimintatapoja ja menetelmiä ja parantaa omia valmiuksiaan tarjota laadukasta opetusta, koulutusta ja oppimista. Tähän liittyvien toimien tehostamiseksi ohjelmassa olisi tarkennettava siihen sisältyvän yhteistyötoiminnan painopistettä muun muassa tarkistamalla rahoitusmalleja, lisäämällä toiminnan kohderyhmien merkityksellisyyttä ja keskittymällä enemmän kapasiteetinvahvistamiseen ja laadun parantamiseen. Ohjelman tuella olisi tehostettava yleissivistävien oppilaitosten yhteistyötä tukemalla koulualliansseja, puuttumalla yhteistyön ja liikkuvuuden esteisiin ja tarjoamalla edelleen mahdollisuuksia, jotka edistävät eurooppalaisen yhteistutkintomerkin ja mahdollisen eurooppalaisen yhteistutkinnon käyttöönottoa yhteisten transnationaalisten koulutusohjelmien määrän lisäämiseksi.

Ohjelma mahdollistaa myös oppilaitostason pitkän aikavälin strategisen transnationaalisen yhteistyön keskeisissä lippulaivahankkeissa, jotka toimivat koealustoina innovatiivisille välineille, jotka syventävät yhteyksiä yksityiseen sektoriin ja edistävät kestävää vaikutusta ja muutosta. Huippuosaamista edistävät kumppanuudet ja innovaatiokumppanuudet tarjoavat kestävää tukea ja selkeää strategista ohjausta ja siten edistävät suoraan osaamisunioniin, kilpailukykykompassiin[13], puhtaan teollisen kehityksen ohjelmaan[14] ja varautumisstrategiaan[15] pohjautuvien uusien poliittisten painopistetavoitteiden saavuttamista.

Ohjelmalla tuetaan politiikan kehittämistä Euroopan tasolla ja autetaan muokkaamaan toimintapolitiikkoja, jotka voivat käynnistää nykyaikaistamis- ja uudistustoimia Euroopan, jäsenvaltioiden, alueiden ja järjestelmien tasolla niin yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen alalla kuin nuoriso- ja urheilualalla. Sillä voidaan edistää osaamisen kehittämistä ja levittämistä muun muassa perustamalla perustaitojen tukijärjestelmä ja lisäämällä laadunvarmistusta, avoimuutta, taitojen, osaamisen ja tutkintojen tunnustamista ja niiden digitalisointia sekä epävirallisen ja arkioppimisen validointia, taitojen hallintaa ja ohjausta. Myös ohjelman vaikutusten, kattavuuden, saavutettavuuden ja kestävyyden odotetaan lisääntyvän erityisesti siksi, että siinä vahvistetaan synergioita muiden unionin rahoitusohjelmien ja -välineiden kanssa. Niitä ovat esimerkiksi EU:n seuraava tutkimuksen ja

[13] Tiedonanto ”EU:n kilpailukykykompassi” (COM(2025) 30).

[14] Tiedonanto ”Puhtaan teollisen kehityksen ohjelma: kilpailukykyyn ja vähähiilistämiseen tähtäävä yhteinen etenemissuunnitelma” (COM(2025) 85).

[15] Yhteinen tiedonanto ”Euroopan varautumisunionistrategiasta” (JOIN(2025) 130).

innovoinnin puiteohjelma, Horisontti Eurooppa -puiteohjelma, Euroopan kilpailukykyrahasto, Globaali Eurooppa sekä seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen mukaiset kansallista ja alueellista kumppanuutta koskevat suunnitelmat.

Kansainvälinen ulottuvuus on ohjelman keskeinen, läpäisevä elementti, jolla on merkitystä niin oppimisen, yhteistyön kuin toimintapoliittisia linjauksia koskevan vuoropuhelun kannalta. Erityisesti on tarpeen tuoda ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokasmaat lähemmäs tavoitettaan tulla EU:n jäsenvaltioksi ottamalla ne mukaan ohjelmaan ja muun muassa helpottamalla niiden osallistumista keskeisiin EU:n aloitteisiin, kuten eurooppalaiseen koulutusalueeseen ja osaamisunioniin. Myös muiden välineiden, kuten Globaali Eurooppa -välineen, ensisijaisten tavoitteiden saavuttamista on tuettava erityisesti Global Gateway -strategian yhteydessä.

Ohjelmaa olisi yksinkertaistettava, ja mahdollisuuksia osallistua siihen olisi laajennettava esimerkiksi pienempien ja vähemmän kokeneiden organisaatioiden osalta. Sitä varten olisi etenkin poistettava tiettyjä haasteita muuttamalla joidenkin toimintojen hallinnointitapaa ja tuomalla se lähemmäs toimijoita. Ohjelmasta tulee merkityksellisempi, houkuttelevampi ja osallistavampi, ja siinä keskitytään tavoittamaan oppijoita, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja otetaan käyttöön lisätoimenpiteitä heidän osallistumisensa helpottamiseksi sekä toimintaa, joka vastaa paremmin heidän tarpeitaan.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotus on täysin linjassa **osaamisunionin** kanssa. Kyseisessä yleisstrategiassa ovat keskiössä investoinnit, aikuisoppiminen ja elinikäinen oppiminen, ammatillinen koulutus, osaamisen ylläpitäminen ja tunnustaminen sekä osaamista koskevan tiedon hankinnan parantaminen. Siinä vahvistetaan puitteet koulutus- ja osaamispolitiikkaa koskevalle EU:n yhteistyölle, jolla tuetaan EU:n inhimillisen pääoman kehittämistä sen kilpailukyvyn vahvistamiseksi. Ehdotus tukee osaamisunionia edistämällä sen tavoitteita, joihin kuuluvat muun muassa perustaitoja koskeva toimintasuunnitelma ja STEM-aineiden opetusta koskeva strateginen suunnitelma. Niiden avulla pyritään parantamaan perustaitoja, tarjoamaan mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen sekä houkuttelemaan osaamista ja osaajia, joita Euroopan taloudessa tarvitaan, ja pitämään heistä kiinni. Lisäksi ohjelmalla tuetaan **eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisten puitteiden** täytäntöönpanoa yleisesti sekä niihin sisältyviä yleissivistävän koulutuksen, aikuiskoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutuksen **alakohtaisia toimintaohjelmia**.

Ehdotus on yhdenmukainen suhteessa **eurooppalaisen koulutusalueen** tavoitteisiin, joiden avulla luodaan perustaa taitojen kehittämiselle koko elämän ajan ja tuetaan maiden välistä yhteistyötä ja vertaisoppimista. Eurooppalainen koulutusalue edistää laadukasta ja osallistavaa koulutusta kaikille, helpottaa oppimistulosten vastavuoroista tunnustamista yli rajojen ja tukee kaikenikäisten oppijoiden liikkuvuutta. Eurooppalaiseen koulutusalueeseen kuuluu **digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelma**, jolla tuetaan digitaalisen koulutuksen kehittämistä kaikissa EU:n jäsenvaltioissa, jotta ihmisille voidaan tarjota digitaalisen siirtymän edellyttämät digitaidot ja -osaaminen. Ehdotus on yhdenmukainen myös neuvoston suosituksen **”Eurooppa liikkeellä”** kanssa. Se on eurooppalaisen koulutusalueen tärkeä osatekijä, jonka tavoitteena on mahdollistaa oppimiseen liittyvä liikkuvuus kaikille.

Lisäksi ehdotus on linjassa **EU:n nuorisostrategian**[16] kanssa, joka on nuorisoalan poliittinen kehys vuosiksi 2019–2027 ja jonka peruspilarit ovat osallistaminen, yhteyksien luominen ja vaikutusmahdollisuuksien parantaminen. Sen tavoitteena on edistää nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan sekä sosiaalista sitoutumista ja kansalaisvaikuttamista ja varmistaa, että kaikilla nuorilla on tarvittavat resurssit yhteiskunnallista osallistumista varten.

Urheilualalla ehdotus on linjassa **EU:n urheilualan työsuunnitelman**[17] (2024–2027) tavoitteiden kanssa. Työsuunnitelmassa esitetään strateginen lähestymistapa, jossa tunnustetaan urheilun rooli sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja hyvinvoinnin edistämisessä, osallistavien yhteisöjen rakentamisessa, kulttuurisiteiden vahvistamisessa ja ihmisten välisen solidaarisuuden lisäämisessä. Siinä asetetaan ensisijaisiksi päämääriksi rehellisyys, kestävyys ja sosiaalinen osallisuus urheilun ja liikunnan yhteydessä ja kannustetaan rajatylittävään yhteistyöhön ja parhaiden käytäntöjen jakamiseen.

Lisäksi ohjelmalla edistetään YK:n Agenda 2030 -toimintaohjelman **kestävän kehityksen tavoitteita** ja etenkin kestävän kehityksen tavoitetta numero 4, jonka mukaan kaikille on taattava avoin, tasa-arvoinen ja laadukas koulutus sekä elinikäiset oppimismahdollisuudet.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Aloite on linjassa komission vuosiksi 2024–2029 vahvistamien yleisten poliittisten painopisteiden[18] kanssa. Niitä ovat 1) ihmisten tukeminen ja yhteiskuntiemme ja sosiaalisen mallimme vahvistaminen, 2) demokratian suojeleminen ja arvojemme vaaliminen, 3) Euroopan kestävä vauraus ja kilpailukyky, 4) Euroopan puolustuksen ja turvallisuuden uusi aikakausi, 5) globaali Eurooppa ja 6) elämänlaadun turvaaminen: elintarviketurva, vesi ja luonto. Se myös vahvistaa osaltaan sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta EU:ssa ja sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta.

---

16 Euroopan unionin neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön puitteista: Euroopan unionin nuorisostrategia 2019–2027 (EUVL C 456, 18.12.2018).

17 Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma Euroopan unionin urheilualan työsuunnitelmasta (1. heinäkuuta 2024 – 31. joulukuuta 2027), (EUVL C, C/2024/3527, 3.6.2024).

18 https://commission.europa.eu/priorities-2024-2029_fi.

Synergiat ihmisten tukemista ja yhteiskuntiemme ja sosiaalisen mallimme vahvistamista koskevien toimintapolitiikkojen kanssa

Ohjelmalla edistetään **Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin**[19] periaatteiden täytäntöönpanoa käytännössä ja **Euroopan osaamisohjelman**[20] lippulaivahankkeiden täytäntöönpanoa, jotta yksilöitä ja yrityksiä voidaan auttaa laajentamaan ja kehittämään osaamistaan ja hyödyntämään sitä. Tähän kuuluu myös osaamissopimus, jolla pyritään aktivoimaan asiaan liittyviä yksityisiä ja julkisia sidosryhmiä ja tarjoamaan niille kannustimia kumppanuuksien luomiseen ja toimien toteuttamiseen osaamisen elinikäistä kehittämistä varten. Ohjelma on yhdenmukainen myös tulevan **ammatillista koulutusta koskevan eurooppalaisen strategian** kanssa. Strategian tavoitteena on vahvistaa ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta, huippuosaamista ja osallistavuutta. Ohjelmassa kiinnitetään erityistä huomiota **sukupuolten tasa-arvon** edistämiseen ja esimerkiksi tyttöjen ja naisten STEM-aineiden opiskelun lisäämiseen muun muassa luonnontieteitä, teknologiaa, insinööritieteitä, taiteita ja matematiikkaa yhdistävän STEAM-lähestymistavan pohjalta, mikä vastaa myös **naisten oikeuksien edistämissuunnitelman** ja **sukupuolten tasa-arvostrategian** tavoitteita. Ohjelmalla puututaan myös aliedustettujen ryhmien heikompiin mahdollisuuksiin osallistua ohjelmaan ja hyödyntää sitä osana **tasa-arvon unionia**. Tämä on linjassa vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan strategian, **hlbtiq-henkilöiden tasa-arvoa koskevan strategian**, **rasismintorjunnan toimintasuunnitelman** sekä **romanien tasa-arvoa, osallisuutta ja osallistumista koskevan strategiakehyksen** kanssa.[21] Ehdotus on myös **eurooppalaisen lapsitakuun** ja **lasten oikeuksia koskevan EU:n strategian** mukainen. Ne muodostavat kattavan kehyksen kaikkien lasten oikeuksien suojelemiseksi ja edistämiseksi.

Synergiat demokratian suojelemiseen ja arvojemme vaalimiseen liittyvien toimien kanssa

Ohjelma ja erityisesti sen keskittyminen oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen myös nuoremmalla iällä vahvistavat tunnetta eurooppalaisesta identiteetistä ja sitoutumista EU:n arvoihin ja edistävät osallistumista demokraattiseen päätöksentekoon ja yhteiskunnalliseen toimintaan. Se on tavoitteena tulevassa **eurooppalaisessa demokratian kilvessä**, jossa esitetään strateginen kehys demokratian turvaamiselle, vahvistamiselle ja edistämiselle EU:ssa asettaen nuoret erityisasemaan. Ohjelman puitteissa tarjotaan koulutusta samoin kuin nuoriso- ja urheilutoimintaa sekä resursseja, joiden avulla kansalaiskasvatus voidaan sisällyttää paremmin toimintaan ja kehittää kaikkia tarvittavia taitoja (esim. kriittistä ajattelua, medialukutaitoa ja digitaitoja) elinikäisen oppimisen puitteissa, jotta ihmiset voivat osallistua aktiivisesti ja vastuullisesti yhteiskuntiemme toimintaan. Ohjelmalla tuetaan myös mahdollisuuksien ja mekanismien luomista nuorten mielekkäälle osallistumiselle, mukaan lukien osallistuminen vuoropuheluun ja päätöksentekoon.

---

19 Erityisesti ensimmäinen periaate (jokaisella on oikeus laadukkaaseen ja osallistavaan koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen) ja neljäs periaate (jokaisella on oikeus saada oikea-aikaista ja räätälöityä apua omien työllisyysnäkymiensä parantamiseksi ja itsensä työllistämisen helpottamiseksi, mukaan lukien oikeus saada tukea kouluttautumiseen ja uudelleenkoulutukseen).

20 Euroopan osaamisohjelma kestävän kilpailukyvyn, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja selviytymis- ja palautumiskyvyn tueksi (COM(2020) 274 final).

21 Vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva strategia 2021–2030 (COM(2021) 101), hlbtiq-henkilöiden tasa-arvoa koskeva strategia 2020–2025 (COM(2020) 698), EU:n rasismintorjunnan toimintasuunnitelma 2020–2025 (COM(2020) 565), romanien tasa-arvoa, osallisuutta ja osallistumista koskeva EU:n strategiakehys 2020–2030 (COM(2020) 620).

Synergiat Euroopan kestävän vaurauden ja kilpailukyvyn varmistamiseen liittyvien toimien kanssa

Ohjelmalla tuetaan laadukkaiden, osallistavien ja mukautuvien koulutus- ja osaamisjärjestelmien kehittämistä unionin kilpailukyvyn edistämiseksi komission tiedonannon ”**EU:n kilpailukykykompassi**”[22] mukaisesti. Se on myös täysin linjassa vuoden 2023 **Vihreän kehityksen teollisuussuunnitelmaan** kuuluvan vihreitä ja digitaitoja koskevan pilarin[23] kanssa, vuoden 2025 **Puhtaan teollisen kehityksen ohjelman**[24] sekä sen seurauksena hyväksytyn **kohtuuhintaista energiaa koskeva toimintasuunnitelman**[25] (jossa kehotetaan vahvistamaan osaamista strategisilla aloilla, kuten energia-alalla, sekä liittyen tekoälyn maanosa -toimintasuunnitelmaan ja tekoälyn soveltamisstrategiaan) samoin kuin **eurooppalaiseen valtamerisopimukseen**[26] sisältyvän valtameriin liittyvän tutkimuksen, tiedon, osaamisen ja innovoinnin edistämistä koskevan pilarin kanssa. Ehdotus on myös **säästö- ja investointiunionia koskevan tiedonannon**[27] mukainen. Tiedonannossa esitetään finanssiosaamista koskevaa EU:n laajuista strategiaa.

Synergiat puolustukseen ja turvallisuuteen liittyvien toimien kanssa

Euroopan varautumisunionistrategian mukaisesti Erasmus+ -ohjelmalla edistetään varautumista, selviytymiskykyä, kansalaiskasvatusta sekä osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan ja demokratiaan alhaalta ylöspäin suuntautuvan lähestymistavan avulla. Sillä kannustetaan organisaatioita ja oppilaitoksia hakemaan rahoitusta ja edistämään digitaalista ja medialukutaitoa, kriittistä ajattelua, kansalaisvaikuttamista, demokraattisia arvoja ja kansalaiskasvatusta. Myös vapaaehtoistyö on olennaisen tärkeää osallistavan varautumisen kulttuurin ja yhteiskunnan selviytymiskyvyn edistämisessä. Ehdotus on yhdenmukainen myös **Euroopan avaruustaloutta koskevasta visiosta**[28] annetun tiedonannon kanssa ja edistää osaltaan asiaankuuluvien alakohtaisten taitojen hankkimista.

Synergiat globaaliin Eurooppaan liittyvien toimintapolitiikkojen kanssa

Tuleva ohjelma täydentää Globaali Eurooppa -välineestä rahoitettavia toimia. Lisäksi se auttaa houkuttelemaan osaajia eri puolilta maailmaa ja lisäämään EU:n vaikutusvaltaa ja kiinnostavuutta maailmannäyttämöllä luotettavana kumppanina. Tulevaan Erasmus+ -ohjelmaan sisältyy kolmansien maiden osallistuminen ja tuki kansainvälisille kumppanuuksille, mikä mahdollistaa synergiaedut ja panoksen EU:n ulkoisen toiminnan politiikkaan.

Synergiat painopisteeseen ”elämänlaadun turvaaminen: elintarviketurva, vesi ja luonto” liittyvien toimintapolitiikkojen kanssa

Ehdotus on linjassa myös suhteessa painopisteeseen ”elämänlaadun turvaaminen: elintarviketurva, vesi ja luonto” sekä **maataloutta ja elintarvikkeita koskevaan visioon**[29], sillä se edistää sellaisten taitojen hankkimista, joita tarvitaan kilpailukykyisen ja

22 EU:n kilpailukykykompassi (COM(2025) 30).
23 Vihreän kehityksen teollisuussuunnitelma nettonollan aikakaudelle (COM(2023) 62).
24 Puhtaan teollisen kehityksen ohjelma (COM(2025) 85).
25 Kohtuuhintaista energiaa koskeva toimintasuunnitelma (COM(2025) 79).
26 Eurooppalainen valtamerisopimus (COM(2025) 281).
27 Tiedonanto säästö- ja investointiunionista (COM(2025)124).
28 Visio Euroopan avaruustaloudelle (COM(2025) 336).
29 Maataloutta ja elintarvikkeita koskeva visio – Maatalous- ja elintarvikealasta houkutteleva tuleville sukupolville (COM(2025) 75).

häiriönsietokykyisen maatalous- ja elintarvikejärjestelmän rakentamisen ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen mahdollistavilla keskeisillä aloilla.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Koulutus-, nuoriso- ja urheilualan Erasmus+ -ohjelma on perusteltu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 165 ja 166 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden perusteella. Niissä annetaan unionille tukeva toimivalta edistää laadukkaan koulutuksen kehittämistä, ammatillista koulutusta koskevan politiikan täytäntöönpanoa, nuorisovaihdon kehittämistä ja nuorten kannustamista osallistumaan demokratian toteuttamiseen Euroopassa sekä myötävaikuttaa Euroopan urheilun edistämiseen. Koska ehdotuksella laajennetaan ohjelman soveltamisalaa siten, että se tukee myös yhteiskunnallisiin haasteisiin vastaavaa solidaarisuustoimintaa ja humanitaarisen avun operaatioita kolmansissa maissa, sen perustana on myös SEUT-sopimuksen 214 artiklan 5 kohta, jossa edellytetään Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkojen perustamista kehykseksi nuorten eurooppalaisten yhteiselle osallistumiselle unionin humanitaarisen avun toimiin sekä joukkojen perussäännön ja toimintatapojen vahvistamista.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Vaikka jäsenvaltiot ovat edelleen vastuussa toimintapolitiikkojensa sisällöstä ja organisoinnista asiaankuuluvilla aloilla, yksilöidyt haasteet ovat yhteisiä kaikille jäsenvaltioille ja/tai niillä on merkittävä transnationaalinen ulottuvuus, joten tehokas vastaaminen haasteisiin edellyttää EU:n tason ratkaisuja, koordinointia ja tukea. EU:n toimilla voidaan helpottaa yhteistyötä, kapasiteetinvahvistamista ja vastavuoroista oppimista sekä rajatylittävää toimintaa ja viime kädessä optimoida asianomaisten alojen potentiaali.

Ohjelmalla pyritään lisäämään transnationaalista liikkuvuutta ja kapasiteetinvahvistamista yhteistyön avulla sekä tukemaan ulottuvuudeltaan eurooppalaisen toimintapolitiikan kehittämistä. Tuettavien toimenpiteiden transnationaalisen luonteen, suuren määrän ja laajan maantieteellisen kattavuuden sekä niiden vahvan kansainvälisen ulottuvuuden vuoksi näitä tavoitteita ei kuitenkaan voida riittävällä tavalla saavuttaa, jos jäsenvaltiot toimivat yksin. Esimerkiksi oppimiseen liittyvää rajatylittävää liikkuvuutta tai vapaaehtoistoimintaa on monimutkaisempaa järjestää kahdenvälisesti, ja yksittäisten jäsenvaltioiden on vaikea tehdä siitä kaikkien saatavilla olevaa. Erasmus+ -ohjelman väliarviointi on osoittanut, että vaikka koulutus-, nuoriso- ja urheilualan organisaatioiden tai jäsenvaltioiden toteuttamat yksittäiset aloitteet ovat tehokkaita kansallisella tasolla, niiden laajuus ja määrä eivät riitä Euroopan laajuisen vaikutuksen aikaansaamiseksi. Yksittäisten maakohtaisten ja monialaisten aloitteiden yhteenlaskettu kattavuus jää myös pieneksi verrattuna nykyiseen Erasmus+ ohjelmaan. Myös Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskeva arviointi vahvistaa, että ohjelman rooli on keskeinen ja että joissakin maissa se tarjoaa ainoan mahdollisuuden nuorten vapaaehtois- ja solidaarisuustoimintaan.

Kun Erasmus+ -ohjelman soveltamisalaa laajennetaan kattamaan myös vapaaehtoistoiminta – ja kun siihen sisällytetään Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot – se tarjoaa keskitetyn yhteyspisteen, josta saa tietoa EU:n nuorille tarjoamista mahdollisuuksista kaikkialla unionissa ja sen ulkopuolella. Nykyisin niistä saa tietoa erillisten järjestelmien kautta. Näin ollen Erasmus+ ohjelma varmistaa sen, että kaikilla kiinnostuneilla nuorilla ympäri unionin on yhtäläiset mahdollisuudet osallistua entistä moninaisempaan toimintaan, ja toimintamahdollisuudet ovat helpommin saavutettavissa. Euroopan solidaarisuusjoukkojen

toimintamahdollisuuksien sisällyttäminen Erasmus+ -ohjelmaan auttaa myös lisäämään tietoisuutta nuorten ja heidän kanssaan työskentelevien organisaatioiden saatavilla olevista mahdollisuuksista ja parantamaan niiden näkyvyyttä.

Komission järjestämän uutta monivuotista rahoituskehystä koskeneen avoimen julkisen kuulemisen vastaajat tunnustivat laajalti EU:n rahoituksen lisäarvon ohjelman kattamilla politiikka-aloilla, ja valtaosa piti sitä erittäin merkittävänä.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus kattaa kaikki koulutustasot – yleissivistävän koulutuksen, ammatillisen koulutuksen, korkeakoulutuksen ja aikuiskoulutuksen – sekä nuorisotoiminnan, vapaaehtoistoiminnan ja urheilun, ja sen toimet ovat kohdennettuja ja järkeistettyjä. Sillä vahvistetaan toimiviksi osoittautuneita toimia, joiden vaikutus on osoitettu Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen väliarvioinneissa. Nykyisiä toimia virtaviivaistetaan, mukaan lukien Erasmus+ -toimintojen ja mukaan otettavien Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimintojen välinen virtaviivaistaminen. Näin vähennetään ohjelmien välisiä päällekkäisyyksiä ja kohdennetaan niitä uudelleen ottaen huomioon arviointien ja sidosryhmien kuulemisten tulokset. Ohjelman tavoittavuutta laajennetaan edistämällä jatkuvasti joustavien toimintatapojen käyttöä.

Uusiin haasteisiin ja poliittisiin painopisteisiin vastaamiseksi otetaan käyttöön pieni määrä uusia toimintoja (kuten Eurooppalaiset koulut -allianssit ja Erasmus+ -apurahat strategisilla aloilla). Näiden toimenpiteiden katsotaan soveltuvan parhaiten ohjelman osallistavuuden ja tehokkuuden parantamiseen.

Ehdotetut muutokset pohjaavat ohjelman nykyiseen rakenteeseen, niissä säilytetään samat toimenpidetyypit, jotka koskevat henkilöitä, organisaatioita ja järjestelmiä, ja niillä pyritään parantamaan ja lisäämään ohjelmaan osallistumisen vaikutuksia käyttäen jo edeltäjäohjelmassa olleita nykyisiä tehokkaita toteutusmekanismeja. Näin ollen aloitteessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

- **Toimintatavan valinta**

Ehdotettu sääntelytapa on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Erasmus+ -ohjelma

Erasmus+ -ohjelman 2014–2020 loppuarvioinnissa ja ohjelmakauden 2021–2027 väliarvioinnissa[30] todettiin, että ohjelman tulokset ovat vahvoja kaikkien keskeisten arviointikriteerien osalta ja että sen tavoitteet saavutetaan tehokkaasti. Ohjelman molemmilla toteutuskausilla on onnistuneesti tuotettu vahvaa eurooppalaista lisäarvoa, ja niillä on ollut keskeinen rooli koulutuksen, nuorison ja urheilun aloilla.

Kaudella 2014–2020 Erasmus+ -ohjelmasta tuettiin koronapandemian kielteisistä vaikutuksista huolimatta yli 6,2 miljoonan ja vuosina 2021–2023 noin 1,6 miljoonan osallistujan oppimiseen liittyvää liikkuvuutta ulkomailla ja autettiin heitä siten kehittämään

[30] COM(2025) 395, SWD(2025) 186, 15.7.2025.

taitojaan ja osaamistaan. Lisäksi ohjelmakaudella 2014–2020 myönnettiin rahoitusta yli 136 000:lle eri organisaatiolle ja vuosina 2021–2023 yli 77 000:lle niiden yhteistyön tukemiseksi ja käytäntöjen parantamiseksi.

Erasmus+ -ohjelma ylittää merkittävästi sen, mitä yksittäiset maat voisivat saavuttaa kansallisella tai kansainvälisellä tasolla. Sen hyödyt johtuvat mahdollisuuksista, joita se tarjoaa oppijoiden ja henkilöstön henkilökohtaiseen, koulutukselliseen ja ammatilliseen kehitykseen, organisaatioiden rajat ylittävään yhteistyöhön sekä koulutus-, nuoriso- ja urheilupolitiikan kehittämiseen. Ohjelmaan osallistujat saavat merkittävää etua verrattuna niihin, jotka eivät osallistu ohjelmaan. Ilman Erasmus+ -ohjelmaa yksittäiset henkilöt ja organisaatiot jäisivät vaille lukuisia hyötyjä. Koulutukseen, nuorisoon ja urheiluun liittyvä rajatylittävä toiminta vähenisi lähes olemattomiin useissa maissa, ja erityisesti tämä näkyisi nuoriso- ja urheilualalla. Erasmus+ -ohjelmasta rahoitetaan yli puolet opintopisteitä kerryttävästä liikkuvuudesta jäsenvaltioissa ja yli 90 prosenttia lyhytkestoisesta liikkuvuudesta puolessa unionin jäsenvaltioista.

Lisäksi ohjelmalla vastataan esiin nouseviin tarpeisiin, jotka liittyvät teknologian kehityksen, erityisesti generatiivisen tekoälyn kehittymisen, mukanaan tuomiin uusiin haasteisiin, ja EU:n kilpailukykyä vauhdittavien taitojen tarjoamiseen. Tämä on linjassa Euroopan kilpailukykyrahastoon liittyvien politiikka-alojen ja ensisijaisten tavoitteiden kanssa. Kuten Draghin ja Lettan raporteissa korostetaan, Erasmus+ -ohjelmassa investoidaan sellaisten taitojen kehittämiseen, joita tarvitaan tulevaisuuden tarpeet täyttävän osaamisen tarjoamiseksi unionin sisämarkkinoille ja tuotannonaloille, jotta ne voivat vastata kilpailukykyhaasteisiin. Rahoittamalla ohjelman ytimessä olevaa oppimiseen liittyvää liikkuvuutta voidaan merkittävällä tavalla varmistaa, että nuoremmat sukupolvet saavat sellaisia taitoja, joiden turvin he selviävät nopeasti muuttuvien tilanteiden asettamista haasteista. Ohjelmasta on myös tullut osallistavampi, ja siinä on lisätty sellaisten osallistujien osuutta, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Vuosina 2014–2020 osuus oli noin 10 prosenttia ja vuonna 2023 jo 15 prosenttia.

Selvästä edistymisestä huolimatta arvioinnissa on havaittu yhä esteitä niiden henkilöiden osallistumiselle, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Sen vuoksi Erasmus+ -ohjelmassa olisi edelleen pyrittävä ratkaisemaan kaikkein kiireellisimpiä saavutettavuuteen liittyviä haasteita ja tavoittamaan enemmän osallistujia, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Osallisuutta parantaisi myös, jos selvennettäisiin määritelmää henkilöistä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja annettaisiin selkeämpää ohjeistusta heidän osallistumisensa tukemiseksi käytettävissä olevista toimenpiteistä.

Olisi myös tarkasteltava rahoitussääntöjen tarkistamista, raportointimenettelyjen yksinkertaistamista ja eri toimintojen ja alojen virtaviivaistamista, jotta voidaan helpottaa pienten ja uusien organisaatioiden mukaanpääsyä. Arvioinnissa todettiin myös tarve yksinkertaistaa vaihtoehtoisen rahoituksen käyttöä, helpottaa varojen siirtoa välineiden välillä ja poistaa esteitä eri toimintamuotojen ja rahoitussääntöjen väliltä, jotta voidaan lisätä synergioita Erasmus+ -ohjelman ja muiden välineiden välillä ja laajentaa hankkeita. Tätä varten olisi myös parannettava hanketulosten levittämistä.

Arviointi osoittaa, että ohjelma tuottaa kansainvälisen tason lisäarvoa ja että se on olennaisen tärkeä EU:n arvojen vaalimisen, kulttuurienvälisen oppimisen sekä kansalaisvaikuttamista ja aktiivista osallistumista koskevan tietoisuuden lisäämisen kannalta mutta myös siksi, että se helpottaa vertaisoppimista ja koulutus-, nuoriso- ja urheilualan eurooppalaisen asiantuntemuksen viemistä muille alueille.

Erasmus+ -arvioinnissa yksilöitiin mahdollisuuksia parantaa ohjelman yhdenmukaisuutta Euroopan solidaarisuusjoukkojen kanssa ja kartoitettiin tapoja puuttua mahdollisiin päällekkäisyyksiin, parantaa yleistä tehokkuutta ja lisätä selkeyttä sidosryhmien kannalta.

Euroopan solidaarisuusjoukot

Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman 2018–2020 loppuarvioinnissa ja ohjelmakauden 2021–2027 väliarvioinnissa[31] todettiin, että ohjelman tulokset ovat hyviä kaikkien viiden arviointikriteerin osalta (merkityksellisyys, vaikuttavuus, tehokkuus, johdonmukaisuus ja EU:n tason lisäarvo). Euroopan solidaarisuusjoukoilla vastataan eurooppalaisen yhteiskunnan kriittisiin tarpeisiin edistämällä kansalaisvaikuttamista, osallisuutta ja moninaisuutta. Ohjelmalla vahvistetaan yhteisöllisyyden tunnetta, elävöitetään paikallisia aloitteita ja pidetään esillä laajempaa, globaalia näkökulmaa. Osallistuminen ohjelmaan parantaa henkilökohtaisia, ammatillisia ja opiskeluun liittyviä taitoja samoin kuin sosiaalista tietoisuutta ja kansalaistietoisuutta. Ohjelma on myös johdonmukaisesti saavuttanut tavoitteensa niiden osallistujien osalta, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia (30 prosenttia vuosina 2022 ja 2023). Arvioinnin tulokset vahvistavat, että Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevalla ohjelmalla on keskeinen tehtävä ja että joissakin maissa se tarjoaa ainoan mahdollisuuden nuorten vapaaehtois- ja solidaarisuustoimintaan. Arvioinnissa yksilöitiin muutamia parannuskohteita. Keskeisiä suosituksia ovat i) sellaisten henkilöiden parempi tunnistaminen, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, jotta heidän osallistumistaan ohjelmaan voitaisiin helpottaa, ii) ohjelman tavoitteiden ja rahoituksen yhteensovittaminen, iii) tulosten ja vaikutusten maantieteellisen jakautumisen erojen poistaminen, iv) EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisten viisumijärjestelyjen parantaminen, v) tietoteknisten ja seurantavälineiden parantaminen ja vi) humanitaarisen avun toimintalohkon tarkoituksen selventäminen. Rahoitus kaikkiaan on osoittautunut hyvin rajalliseksi, kun otetaan huomioon ohjelman tavoitteet. Ohjelma täydentää muita EU:n ohjelmia, kuten Erasmus+ -ohjelmaa, mutta tosiasialliset synergiaedut ovat jokseenkin vähäisiä. Siksi tarvitaan jäsennellympiä toimia.

Arvioinnissa tuotiin esiin **mahdollinen päällekkäisyys**, joka koskee Erasmus+ -ohjelman nuorten osallistumishankkeita ja Euroopan solidaarisuusjoukoista rahoitettavia solidaarisuushankkeita. Molemmilla tuetaan nuorten johtamia aloitteita, joita toteuttavat epäviralliset nuorten ryhmät ja joilla edistetään aktiivista kansalaisuutta ja aloitteellisuutta. Solidaarisuushankkeissa on vahvempi solidaarisuuskomponentti, ja niillä tuetaan pääasiassa alhaalta ylöspäin suuntautuvaa paikallista solidaarisuustoimintaa, jotta voidaan vastata hankkeessa mukana olevien nuorten asuinyhteisöjen keskeisiin haasteisiin. Toiminnan monien yhteisten osa-alueiden vuoksi olisi kuitenkin tarpeen tarkastella mahdollisia päällekkäisyyksiä. Muita esimerkkejä mahdollisista päällekkäisyyksistä ovat myös tukitoimenpiteet, joiden tarkoituksena on parantaa näiden kahden ohjelman täytäntöönpanon laatua. Kumpaankin ohjelmaan liittyvät toimenpiteet ovat samojen nuorisoalalla toimivien kansallisten toimistojen vastuulla, ja niillä rahoitetaan hyvin samankaltaisia toimenpiteitä ja pyritään tavoittamaan usein samoja kohderyhmiä. Näissä toimenpiteissä on mahdollisuuksia ohjelmien väliseen synergiaan, ja niitä voitaisiin tarkastella myös mittakaavaetujen ja tehokkuuden parantamisen kannalta.

Yhteenvetona voidaan todeta, että Euroopan solidaarisuusjoukot täydentävät Erasmus+ -ohjelmaa tarjoamalla nuorille kokemuksia vapaaehtoistyöstä ja solidaarisuustoiminnasta virallisten koulutuspuitteiden ulkopuolella. Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen arvioinneissa vahvistetaan kummassakin, että ohjelmat ovat

[31] COM(2025) 144 final, SWD(2025) 75, 1.4.2025.

onnistuneet, ja korostetaan niiden vaikuttavuutta. Vaikka merkittäviä rakenteellisia tai täytäntöönpanoon liittyviä ongelmia ei havaittu, on suositeltavaa jatkaa yksinkertaistamista ja lisätä osallistavuutta, vahvistaa kansainvälistä ulottuvuutta sekä poistaa näiden kahden ohjelman välisiä päällekkäisyyksiä ja lisätä synergioita.

Tuleva väline perustuu näin ollen näihin saavutuksiin ja vahvuuksiin. Sillä vastataan paremmin EU:n haasteisiin, jotka liittyvät kestävään vaurauteen ja kilpailukykyyn, osaamisvajeeseen, sosiaaliseen osallisuuteen ja demokratiaan, mutta myös osallisuuden lisäämiseen, vaikutusten tehostamiseen ja yksinkertaistamiseen.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Kuulemistoimia järjestettiin maaliskuun 2024 ja toukokuun 2025 välisenä aikana, ja niiden tarkoituksena oli kerätä palautetta monenlaisilta sidosryhmiltä. Toimiin kuului avoin julkinen kuuleminen, kaksi työpajaa kansallisten viranomaisten ja kansallisten toimistojen kanssa, laaja sidosryhmäkonferenssi (kansallisten viranomaisten, kansallisten toimistojen, kattojärjestöjen, Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman edunsaajien ja osallistujien sekä EU:n toimielinten edustajien kanssa) sekä muita kuulemisia.

Avoin julkinen kuuleminen järjestettiin 12. helmikuuta – 7. toukokuuta 2025, ja siihen saatiin 5 845 vastausta. Sitä hyödynnettiin vuoden 2027 jälkeiseen monivuotiseen rahoituskehykseen sisältyvien rajatylittävää koulutusta, nuorisoa, kulttuuria, mediaa, arvoja ja kansalaisyhteiskuntaa koskevien EU:n ohjelmien vaikutustenarvioinnissa.

Vastaukset vahvistivat kiistatta EU:n jatkuvan roolin rajatylittävän yhteistyön edistämisessä sekä demokraattisten ja sosiaalisten tavoitteiden tukemisessa. Vastausten perusteella 81 prosenttia yksityishenkilöistä ja 70 prosenttia organisaatioista piti ”ulkomailla opiskelun/harjoittelun tukemista” ”erittäin tärkeänä”. Tämä painopistetavoite yhdistettiin usein laajempaan aihealueeseen eli pitkän aikavälin investointeihin osaamiseen, työllistyvyyteen ja eurooppalaiseen identiteettiin. Vastaajat yhdistivät oppimiseen liittyvän liikkuvuuden koulutushyötyjen lisäksi myös sosiaaliseen integroitumiseen, kansalaisvaikuttamiseen ja työmarkkinavalmiuteen. Monet viittasivat opiskelijavaihdon, ammatillisen koulutuksen, kieltenoppimisen ja rajatylittävien kumppanuuksien tukemiseen myönnettävän EU:n rahoituksen merkittävänä keinona kehittää osallistavampaa ja kilpailukykyisempää yhteiskuntaa. Samoin ”demokratian suojelemista ja demokraattisten normien edistämistä” piti merkittävänä 80 prosenttia yksityishenkilöistä ja 72 prosenttia organisaatioista, mikä osoittaa yksittäisten osallistujien ja institutionaalisten sidosryhmien lähentyneen paljon toisiaan.

Nuorten osallistuminen osoittautui kuulemisessa tärkeäksi piirteeksi. Lähes 50 prosenttia vastanneista yksityishenkilöistä oli alle 30-vuotiaita, ja tämä ikäryhmä ilmaisi johdonmukaisesti tukevansa voimakkaasti sellaisten aloitteiden rahoittamista, joilla edistetään osallistumista demokratiaan, tasa-arvoa, liikkuvuutta ja kansalaisyhteistyötä. Palaute oli hyvin linjassa nuorisoalaa koskevien komission strategisten painopistealojen kanssa, mukaan lukien nuorisotestialoitteessa esiin tulleet alat. Vastaukset olivat myös osoitus siitä, että EU:n ohjelmasuunnittelun arvopohjaisista ja rajatylittävistä tekijöistä ollaan hyvin tietoisia ja niihin halutaan panostaa.

Avoimeen julkiseen kuulemiseen saadut vastaukset vahvistivat myös, että EU:n rahoitus tuo lisäarvoa verrattuna kansallisen, paikallisen tai alueellisen tason rahoitukseen kuulemisen kattamilla aloilla. Esimerkiksi 79 prosenttia vastaajista katsoi, että ”demokratian suojelu ja demokraattisten normien edistäminen” on osa-alue, jolla EU:n rahoitus tuo paljon lisäarvoa.

Vastaajia pyydettiin myös arvioimaan esteitä, joiden vuoksi EU:n talousarvio ei pysty kaikilta osin saavuttamaan tavoitteitaan asianomaisilla politiikka-aloilla. Yleisesti ottaen vastaajat

suhtautuivat myönteisesti komission tavoitteeseen tehostaa rahoitusta, mutta katsoivat, että sitä ei saa toteuttaa ”identiteetin” ja ”luottamuksen” kustannuksella, vaan on säilytettävä temaattinen selkeys ja sidosryhmien sitoutuminen. Määrälliset tulokset osoittavat, että yleisimmin mainitut esteet kaikissa ryhmissä olivat hallinnollinen rasite (jonka ilmoitti 52 prosenttia yksityishenkilöistä ja 58 prosenttia organisaatioista) ja monimutkaiset rahastokohtaiset sääntöjen noudattamista koskevat säännöt (50 prosenttia yksityishenkilöistä ja 53 prosenttia organisaatioista). Nämä seikat ovat osoitus paitsi sääntelyn monimutkaisuudesta myös välineiden välisestä hajanaisuudesta ja täytäntöönpanon tehottomuudesta. Muiksi esteiksi mainittiin joustamattomuus resurssien uudelleenkohdentamisessa uusiin esiin tuleviin tarpeisiin vastaamiseksi (32 prosenttia yksityishenkilöistä ja 32 prosenttia organisaatioista), viiveet ohjelman täytäntöönpanossa ja rahoituksen maksamisessa sekä riittämätön tiedottaminen rahoitusmahdollisuuksista tai niiden selkeyden puute. Erityisesti viranomaiset ja kansalaisjärjestöt korostivat viivästysten heikentävän ohjelmien vaikutuksia ja uskottavuutta paikallistasolla.

Myös **muissa kuulemisissa** tuli ilmi yksimielinen tuki Erasmus+ -ohjelman sekä Euroopan solidaarisuusjoukkojen tarjoamien mahdollisuuksien jatkamiselle ja kehittämiselle. Niissä korostettiin ohjelmien keskeistä roolia EU:n arvojen edistämisessä sekä osaamisen kehittämisen ja kilpailukyvyn tukemisessa. Sidosryhmät painottivat, että ohjelman vakiintunut yleinen rakenne ja sen toteutusmekanismit on säilytettävä ja että liikkuvuuden on edelleen oltava ohjelman ytimessä. Palautteessa korostetaan myös lippulaivatoimintojen, kuten Eurooppalaiset yliopistot -allianssien, ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden ja Erasmus+ Teacher Academies -toiminnon, arvoa ja niihin tehtävien investointien merkitystä.

Kun tarkastellaan tulevan ohjelman tärkeimpiä haasteita, kerätyt tiedot osoittavat, että vaikka sidosryhmät suhtautuvat myönteisesti nykyisellä ohjelmakaudella käyttöön otettuihin yksinkertaistamistoimenpiteisiin, niitä on mahdollista vielä tehostaa esimerkiksi virtaviivaistamalla ohjelman sääntöjä ja jatkamalla hallinnollisen rasitteen vähentämistä. Kuulemisissa tuli esiin, että sidosryhmät ovat entistä sitoutuneempia täyttämään niiden henkilöiden tarpeita, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja että ohjelman vahvaa osallistamisulottuvuutta on edelleen vahvistettava toteuttamalla tehokkaita toimia kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kohderyhmien tavoittamiseksi ja helpottamalla ruohonjuuritason organisaatioiden ja uusien toimijoiden osallistumista. Jotkin sidosryhmät kehottivat myös yksinkertaistamaan mukaanpääsyä ja keventämään hallinnollista rasitetta muuttamalla hallinnointitapaa – suorasta hallinnoinnista välilliseen hallinnointiin – tietyissä toiminnoissa, kuten Jean Monnet -toiminnoissa muilla kuin korkeakoulutuksen alalla ja urheilu- ja liikunta-alan yhteistyöhankkeissa.

Lisäksi sidosryhmät painottivat, että on tärkeää helpottaa EU:n eri välineiden välisten synergiaetujen saamista. Sitä varten Euroopan komission olisi koordinoitava niitä paremmin Euroopan tasolla. Sidosryhmät toivovat vahvaa kansainvälistä ulottuvuutta, enemmän ja parempaa viestintää ja tiedotusta, vaikutustenarviointia sekä tietojen keräämistä ja käyttöä.

Sidosryhmät antoivat kaiken kaikkiaan arvokasta tietoa siitä, miten voidaan hyödyntää saavutettua edistystä ja vastata jäljellä oleviin haasteisiin ja siten varmistaa Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen tarjoamien mahdollisuuksien tuloksellisuus pitkällä aikavälillä.

- **Ulkopuoliset asiantuntijat**

Komissio on hyödyntänyt ulkopuolisten asiantuntijoiden Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen väliarviointien yhteydessä esittämiä havaintoja ja suosituksia sekä muita arvioituja tutkimuksia ja ulkoisia raportteja.

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotuksesta tehtiin vaikutustenarviointi osana seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen valmistelua. Se kattoi EU:n varat, joita käytetään rajatylittävän koulutuksen, solidaarisuuden, nuorten, median, kulttuurin ja luovien alojen, arvojen ja kansalaisyhteiskunnan tukemiseen.

Vaikutustenarvioinnissa komissio tarkasteli useita erilaisia toimintavaihtoehtoja klusterin kattamien alojen haasteisiin vastaamiseksi ja määritti, millä vaihtoehdolla voidaan parhaiten täyttää eri politiikka-alojen tarpeet ja saavuttaa komission ensisijaiset tavoitteet. Eri vaihtoehdot olivat toisensa pois sulkevia. Yksi vaihtoehto oli jatkaa nykyisiä Erasmus+ -ohjelmaa ja Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevaa ohjelmaa erillisinä ja tehdä niihin joitakin asteittaisia parannuksia. Toinen vaihtoehto oli yhdistää Erasmus+ ja Euroopan solidaarisuusjoukot. Kummankin ohjelman yhteisenä ensisijaisena tavoitteena on edistää laadukasta elinikäistä oppimista, parantaa kaikkien osaamista ja avaintaitoja elämää ja työpaikkoja varten ja samalla lisätä yhteiskunnallista osallistumista ja kansalaiskasvatusta, yhteisvastuuta ja sosiaalista osallisuutta. Kolmas vaihtoehto oli nykyisten Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen sekä kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman ja Luova Eurooppa -ohjelman kattamien politiikkojen täysimittainen yhdistäminen yhteen välineeseen.

Myös muita vaihtoehtoja harkittiin, mutta ne hylättiin varhaisessa vaiheessa. Yksi niistä oli unionin rahoituksen lakkauttaminen Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen tällä hetkellä kattamilla aloilla, mutta se hylättiin, kun otettiin huomioon asianomaisiin aloihin vaikuttavien ongelmien suuruus, asianomaisille toimintapolitiikoille poliittisissa suuntaviivoissa annettu painoarvo ja unionin toimien lisäarvo, jotka tulivat esille myös asianomaisissa väliarvioinneissa.

Kolmen jatkoon valitun vaihtoehdon (jatkuvuus, täysimittainen yhdistäminen ja tavoiteperusteinen yhdistäminen) tärkeimpiä mahdollisia vaikutuksia analysoitiin niiden sosiaalisten, taloudellisten ja ympäristöön liittyvien näkökohtien osalta. Analyysi kattoi tarvittaessa myös kustannukset ja hyödyt, vaikutukset kilpailukykyyn, pienyrityksiin ja digitalisaatioon sekä panoksen YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin. Lisäksi vaihtoehtoja arvioitiin niiden vaikuttavuuden, tehokkuuden, johdonmukaisuuden ja oikeasuhteisuuden perusteella soveltamalla sosiaalista monitavoitearviointia.

Vaihtoehtojen ja niiden vaikutusten arvioinnissa kävi ilmi, että toimintapoliittisiin tavoitteisiin perustuva yhdistäminen (tavoiteperusteinen yhdistäminen) tarjoaisi enemmän potentiaalia kahteen muuhun vaihtoehtoon verrattuna. Se mahdollistaisi paremman koordinoinnin, kohdennetun joustavuuden ja unionin talousarvion tehokkaamman käytön vaarantamatta toimintapolitiikan painopisteitä tai ohjelman saavutettavuutta.

Tämä rahoitusväline tarjoaa kattavamman lähestymistavan ja johdonmukaisen toimintaympäristön, jotta voidaan tarjota nuorille virallisen, epävirallisen ja arkioppimisen mahdollisuuksia ja edistää osaamisen kehittämistä, sitoutumista, varautumista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta. EU:ssa on varmistettava, että nuoret saavat vähimmäisosaamisen perus- ja digitaidoissa ja hankkivat tarvittavaa pitkälle edistynyttä osaamista ja pehmeitä taitoja kaikissa elämänvaiheissa. Tämä koskee niin ammatillista kehittymistä kuin nuorten henkilökohtaista kehitystä. Se on ratkaisevan tärkeää, koska lähes 18 miljoonaa nuorta EU:ssa on sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa[32], ja vuonna 2024 lähes puolet heistä kertoi lähiaikojen

[32] Vuonna 2024 kaikista alle 18-vuotiaista lapsista EU:ssa 24,2 prosenttia (19,5 miljoonaa lasta) oli köyhyys- ja syrjäytymisvaarassa. Lähde: Eurostatin verkkotietokanta (koodi: ilc_peps01n) [ilc_peps01n] Köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa olevat henkilöt iän ja sukupuolen mukaan.

emotionaalisista tai psykososiaalisista ongelmista[33]. Euroopassa on myös puututtava etenkin nuorten riittämättömään tietämykseen demokraattisista oikeuksistaan, tiedonsaannin vaikeuteen, vähäiseen osallistumiseen päätöksentekoprosesseihin ja laajempaan poliittiseen keskusteluun. Kaikkiin näihin haasteisiin vastaaminen on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan varmistaa Euroopan vauraus, varautuminen ja yhtenäisyys, mutta siihen ei voida vastata pelkästään virallisen koulutuksen avulla. Vapaaehtoistoiminta ja muut epävirallisen ja arkioppimisen muodot tuovat virallista koulutusta täydentävää lisäarvoa. Täytäntöönpanon osalta voidaan todeta, että näiden (pääasiassa Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen kattamien) alojen toimintalogiikan yhdenmukaistamisen avulla voitaisiin merkittävästi virtaviivaistaa ja yksinkertaistaa unionin rahoitusta, mikä lisäisi tehokkuutta, toisi mittakaavaetuja ja vähentäisi hallinnollista rasitetta.

Uusi väline perustuu nykyisten ohjelmien hyviin tuloksiin ja nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen aikaisiin parhaisiin käytäntöihin, joista on saatu näyttöä arvioinneissa. Sillä vastataan entistä paremmin transnationaalisiin ja yhteisiin haasteisiin, korjataan rahoitusvajeita jäsenvaltioiden tasolla ja parannetaan sisäisten ja ulkoisten politiikkojen keskinäistä johdonmukaisuutta samalla kun lisätään synergiaetuja, tehokkuutta ja vaikuttavuutta ja vähennetään päällekkäisyyksiä.

Paremman sääntelyn suuntaviivojen mukaisesti tämä vaikutustenarviointiraportti toimitettiin laadunvalvontaa varten sääntelyntarkastelulautakunnalle. Sääntelyntarkastelulautakunta antoi lausuntonsa vaikutustenarvioinnista 13. kesäkuuta 2025. Sääntelyntarkastelulautakunta esitti useita huomautuksia ja suosituksia, jotka koskivat soveltamisalaa, ongelman määrittelyä ja arviointien käyttöä, toimintalogiikkaa ja tavoitteita, vaihtoehtojen vertailua ja kustannus-hyötyanalyysia, hallintoa, johdonmukaisuutta sekä tulevaa seurantaa ja arviointia. Tähän säädösehdotukseen liittyvää vaikutustenarviointia tarkistettiin lautakunnan huomautusten mukaisesti.

- **Yksinkertaistaminen**

Ehdotuksessa esitetään useita yksinkertaistamistoimenpiteitä.

Yksittäisten henkilöiden, erityisesti nuorten, osalta

Kun aloitteen soveltamisalaa laajennetaan siten, että se kattaa myös vapaaehtoistoiminnan ja solidaarisuushankkeet, se tuo kaikki nuorille tarkoitetut EU:n mahdollisuudet tarjolle yhden ohjelman puitteissa. Ehdotus tarjoaa näin ollen EU:n rahoitusmahdollisuuksia koskevan keskitetyn yhteyspisteen nuorille ja heidän kanssaan työskenteleville koko unionissa ja sen ulkopuolella, mikä helpottaa kaikkien mahdollisuuksia saada rahoitusta.

Hakijoiden ja avustuksensaajien osalta

Ehdotuksen tavoitteena on lisätä ohjelman johdonmukaisuutta ja järkeistää sen rakennetta yhdistämällä yhteistyötoimet ja politiikan tukitoimet, järjestämällä toimintoja uudelleen (esimerkiksi kokoamalla yhteen kaikki organisaatioiden yhteistyömahdollisuudet tai siirtämällä alustojen tuki yhteen muiden välineiden ja toimenpiteiden tuen kanssa, jotta voidaan tukea politiikan kehittämistä ja ohjelman täytäntöönpanoa) ja poistamalla tarpeettomat alakohtaiset luvut. Toiminnot, joilla on samankaltaiset tavoitteet ja jotka ovat päällekkäisiä, yhdistetään (esimerkiksi korkeakouluopiskelijoiden ja -henkilöstön oppimiseen liittyvä liikkuvuus). Ne selkeyttävät unionin tarjoamia rahoitusmahdollisuuksia ja tekevät mahdollisille hakijoille helpommaksi löytää ja tunnistaa omalta kannaltaan merkityksellisiä mahdollisuuksia.

[33] Eurobarometri-tutkimus FL545, toukokuu 2024, Nuoret ja demokratia.

Lisäksi aloitteella puututaan ruohonjuuritason, pienten tai ensimmäistä kertaa hakevien organisaatioiden kohtaamiin esteisiin ja lisätään aloitteen tavoittavuutta muuttamalla joidenkin toimintojen hallinnointitapaa (esim. nykyiset Jean Monnet -toiminnot muilla kuin korkeakoulutuksen alalla tai urheilualan kumppanuushankkeet). Lisäksi otetaan käyttöön erittäin vähäistä avustusta saavat kumppanuudet, joissa hakijoille aiheutuu huomattavan vähän hallinnollista rasitetta.

Akkreditointijärjestelmien käyttö tarjoaa edelleen organisaatioille jäsennellyt puitteet rahoituksen jatkuvalle kehittämiselle ja yksinkertaisemmalle saannille, mikä viime kädessä helpottaa pitkän aikavälin suunnittelua, parantaa toiminnan laatua ja tehostaa transnationaalista yhteistyötä. Kertakorvauksina, yksikkökorvauksina ja kiinteinä määrinä myönnettäviä yksinkertaistettuja avustuksia käytetään mahdollisimman paljon.

Lisäksi pyritään yksinkertaistamaan yleisiä haku- ja raportointimenettelyjä sekä yhdenmukaistamaan sääntöjä samalla kun varmistetaan avustustason ja vaatimusten oikeasuhteisuus.

Ohjelmaa toteuttavien sidosryhmien (kansalliset viranomaiset, kansalliset toimistot, Euroopan komissio) osalta

Ehdotus yksinkertaistaa puitteita huomattavasti, kun niihin sisällytetään kaksi ohjelmaa, joissa käytettävät menettelyt ovat monilta osin päällekkäisiä (esim. työohjelma, seuranta, viestintä). Näin lisätään tehokkuutta, vähennetään hallinnollista rasitetta ja alennetaan täytäntöönpanokustannuksia. Tämä mahdollistaa resurssien tehokkaamman käytön niin Euroopan komission, jäsenvaltioiden kuin ohjelmaan assosioitumista hakevien kolmansien maiden (eli niiden täytäntöönpanoelinten) kannalta.

- **Perusoikeudet**

Ehdotus on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen unionin arvojen mukainen ja siinä kunnioitetaan niitä. Ehdotetun aloitteen tavoitteet liittyvät läheisesti perusoikeuksien edistämiseen ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan soveltamiseen. Perusoikeuskirjan soveltamista koskevassa kertomuksessa vuodelta 2024[34] selostetaan yksityiskohtaisesti, miten vuosien 2021–2027 Erasmus+ -ohjelma edistää perusoikeuksia ohjelman kaikilla osa-alueilla. Vastaavasti tällä ehdotuksella edistetään ja suojellaan niitä oikeuksia, jotka vahvistetaan perusoikeuskirjan 8 artiklassa (henkilötietojen suoja), 11 artiklassa (sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus), 13 artiklassa (taiteen ja tutkimuksen vapaus, mukaan lukien akateeminen vapaus), 14 artiklassa (oikeus koulutukseen), 15 artiklassa (ammatillinen vapaus ja oikeus tehdä työtä), 20 ja 21 artiklassa (tasa-arvo ja syrjintäkielto), 22 artiklassa (kulttuurinen, uskonnollinen ja kielellinen monimuotoisuus), 23 artiklassa (naisten ja miesten välinen tasa-arvo), 24 artiklassa (lapsen oikeudet), 26 artiklassa (vammaisten oikeudet), 31 artiklassa (oikeudenmukaiset ja kohtuulliset työolot ja työehdot), 33 artiklassa (perhe- ja työelämä) ja 39–46 artikla (kansalaisten oikeudet). Tämä saavutetaan pääasiassa rahoittamalla hankkeita ja aloitteita, joilla edistetään näiden perusoikeuksien soveltamista käytännössä.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ks. liite.

[34] Rahoitus perusoikeuksien edistämiseksi, suojelemiseksi ja täytäntöönpanemiseksi – EU:n perusoikeuskirjan soveltamista koskeva kertomus vuodelta 2024 (COM(2024) 456).

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Aloitteen onnistumista seurataan vuoden 2027 jälkeisen talousarvion yhteisen tuloksellisuuskehyksen puitteissa. Tuloksellisuuskehykseen sisältyy täytäntöönpanokertomuksen antaminen ohjelman täytäntöönpanovaiheen aikana sekä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 34 artiklan 3 kohdan mukaisesti tehtävä jälkiarviointi. Arviointi tehdään parempaa sääntelyä koskevien komission suuntaviivojen mukaisesti ja ohjelman tavoitteiden kannalta merkityksellisten indikaattoreiden perusteella.

Komissio raportoi säännöllisesti Euroopan parlamentille, neuvostolle ja kaikille muille asiaankuuluville EU:n toimielimille.

Merkittävä osa ohjelmasta toteutetaan välillisellä hallinnoinnilla, pääasiassa kansallisten toimistojen kautta. Ohjelman muut osat toteutetaan suoralla hallinnoinnilla, pääasiassa ohjelmasta vastaavien komission yksiköiden valvonnassa olevan toimeenpanoviraston kautta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Asetuksessa vahvistetaan säännökset Erasmus+ -ohjelmasta, joka kattaa koulutuksen, nuorison ja urheilun ja johon sisältyvät myös Euroopan solidaarisuusjoukkojen, mukaan lukien Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot, tarjoamat mahdollisuudet vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa. Ohjelma muodostaa kattavan EU:n välineen, jolla edistetään laadukasta elinikäistä oppimista, parannetaan kaikkien osaamista ja avaintaitoja elämää ja työpaikkoja varten ja edistetään samalla yhteiskunnallista osallistumista ja kansalaiskasvatusta, yhteisvastuuta ja sosiaalista osallisuutta. Ohjelma on keskeinen väline, jolla tuetaan unionin toimintapolitiikkojen täytäntöönpanoa koulutus-, nuoriso- ja urheilualalla. Erityistavoitteet ovat tukitoimikohtaisia.

Ehdotetun asetuksen I luvussa – ”Yleiset säännökset” vahvistetaan asetuksen kohde, tiettyjen termien määritelmät tässä asetuksessa sekä ohjelman yleiset ja erityiset tavoitteet.

Ohjelman rakenne perustuu kahteen pilariin, jotka ovat kaikille tarjottavien oppimismahdollisuuksien pilari sekä kapasiteetinvahvistamisen pilari, jossa yhdistyvät organisaatioiden ja oppilaitosten välinen yhteistyö ja tuki politiikan kehittämiseen. Ohjelma kattaa kaikki koulutuksen, nuorisotoiminnan ja urheilu- ja liikuntatoiminnan alat.

Asetuksen II luvussa – ”Toiminta-ala” yksilöidään suunniteltu toiminta, jonka avulla asetusehdotuksen tavoitteet pyritään saavuttamaan. Kaikille tarjolla olevien oppimismahdollisuuksien osalta ohjelmalla tuetaan ensiksikin oppimiseen liittyvää liikkuvuutta ohjelman kaikilla aloilla sekä vapaaehtoistyön mahdollisuuksia nuorisoalalla ja toiseksi mahdollisuuksia osaamisen ja huippuosaamisen kehittämiseen. Luku kattaa myös Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot. Tähän toimintalohkoon sisältyy lisäksi uusi visio liikkuvuuden laajentamisesta, jotta voidaan varmistaa kaikkien nuorten eurooppalaisten mahdollisuus saada kokemus Erasmus+ -ohjelmasta jo varhaisemmassa ikävaiheessa, jolloin arvot ja asenteet muodostuvat. Siinä otetaan käyttöön myös uusia mahdollisuuksia (Erasmus+ -apurahat), joiden avulla opiskelijat voivat suorittaa strategisten koulutusalojen opintoja. Lisäksi tähän lohkoon on siirretty tiettyjä nykyisiä mahdollisuuksia johdonmukaisuuden ja selkeyden vuoksi, mukaan lukien Erasmus Mundus -apurahat ja Jean Monnet -toiminnot korkeakoulutuksen alalla.

Asetuksen III luvussa – ”Osallisuus ja moninaisuus” määritellään, miten ohjelmassa olisi keskityttävä osallisuuteen ja moninaisuuteen, sekä toimenpiteet ja välineet, joilla pyritään tavoittamaan enemmän sellaisia osallistujia, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

Asetuksen IV luvussa – ”Rahoitussäännökset” vahvistetaan ohjelman määrärahat ohjelmakauden ajaksi sekä suunnitellut unionin rahoituksen muodot. Siinä säädetään myös lisärahoitusosuudesta, joka olisi osoitettava muista välineistä. Tässä luvussa määritellään synergioiden muodot ja toimivuus myös suhteessa muihin rahastoihin ja resursseihin. Lisäksi tässä luvussa täsmennetään joitakin suoraa ja välillistä hallinnointia koskevia erityissääntöjä, kuten varojen jakaminen välillisen hallinnoinnin puitteissa.

Asetuksen V luvussa – ”Osallistuminen ohjelmaan” määritellään osallistujamaita koskevat kriteerit. Siinä määritellään, mitkä kolmannet maat voivat assosioitua ohjelmaan tai sen tiettyihin osiin ja mitkä ovat niiden osallistumisedellytykset. Luvussa yksilöidään myös yhteisöt, jotka voivat saada rahoitusta.

Asetuksen VI luvussa – ”Ohjelmasuunnittelu” täsmennetään, että ohjelma pannaan täytäntöön työohjelmilla.

Asetuksen VII luvussa – ”Tiedotus, viestintä ja tulosten levittäminen” vahvistetaan kaikkiin asiaankuuluviin toimijoihin sovellettavat vaatimukset kaikkia ohjelmasta tuettuja toimia koskevan tiedon levittämisestä, tunnetuksi tekemisestä ja jatkotoimenpiteistä.

Asetuksen VIII luvussa – ”Hallinnointi- ja tarkastusjärjestelmä” vahvistetaan ohjelman toimeenpanoelinten perustamista ja toimintaa koskevat säännökset. Hallinnoinnin osalta ehdotettu toteutusmekanismi on suoran ja välillisen hallinnoinnin yhdistelmä. Hallinnointitapojen yhdistelmä pohjautuu nykyisessä ohjelmassa käytössä oleviin rakenteisiin. Kansalliset toimistot vastaavat valtaosin ohjelman varojen hallinnoinnista. Tässä luvussa säädetään myös tarvittavasta valvontajärjestelmästä, jolla pyritään varmistamaan unionin taloudellisten etujen asianmukainen huomioon ottaminen tämän asetuksen nojalla rahoitettavia toimia toteutettaessa.

Asetuksen IX luvussa – ”Siirtymä- ja loppusäännökset” vahvistetaan säännökset, jotka ovat tarpeen ohjelmien välisen siirtymisen varmistamiseksi. Loppusäännöksissä vahvistetaan voimaantulopäivä ehdotetulle asetukselle, joka on kaikilta osiltaan velvoittava ja jota sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

2025/0222 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

Erasmus+ -ohjelman perustamisesta vuosiksi 2028–2034 ja asetusten (EU) 2021/817 ja (EU) 2021/888 kumoamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 165 artiklan 4 kohdan, 166 artiklan 4 kohdan ja 214 artiklan 5 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[35],

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon[36],

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Unionin on tuettava väestöään ja annettava ihmisille varhaisesta iästä alkaen mahdollisuus hankkia tietoja, taitoja ja osaamista, joita tarvitaan oppimisessa, työssä ja elämässä menestymiseen. Sitä varten unioni tarvitsee tuloksellisia, joustavia, innovatiivisia ja osallistavia koulutusjärjestelmiä, jotka kykenevät vaalimaan lahjakkuutta sekä houkuttelemaan osaajia ja pitämään heistä kiinni. Tämä on välttämätöntä, jotta käynnissä olevat yhteiskunnalliset, digitaaliset, ympäristöön liittyvät ja taloudelliset muutokset saadaan toteutettua riittävän nopeasti ja laajasti ja jotta voidaan vastata väestökehityksen haasteisiin ja yhteiskunnan ja talouden osaamistarpeisiin, kuromaan umpeen osaamisvajeita ja täyttämään teollisuuden tarpeet kriittisillä aloilla.

(2) Unioni on arvoyhteisö. Sen arvot pohjautuvat Euroopan historiaan ja identiteettiin, ja ne on vahvistettu Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa. Näiden arvojen, kuten perusoikeuksien ja demokratian, ymmärtäminen on olennainen elämäntaito, joka tekee mahdolliseksi poliittiseen keskusteluun ja päätöksentekoon osallistumisen. Koulutus, nuorisotoiminta ja urheilutoiminta auttavat kansalaisia hankkimaan taitoja ja osaamista, joiden turvin he voivat menestyä ja osallistua aktiivisesti ja mielekkäästi demokratiaan ja yhteiskuntaan yleensä, ja auttavat ihmisiä toimimaan yhdessä ja puolustamaan yhteisiä arvoja.

---

35 EUVL C [...], [...], s. [...] .

36 EUVL C [...], [...], s. [...] .

(3) Unioni perustuu sekä sen kansalaisten että jäsenvaltioiden väliseen solidaarisuuteen. Tämä yleismaailmallinen arvo ohjaa unionin toimintaa ja luo yhtenäisyyttä, jota tarvitaan, jotta voidaan selvitä yhteiskunnallisista haasteista, joita ihmiset ovat valmiita ratkomaan käytännön teoilla eli esimerkiksi vapaaehtoistyöllä.

(4) On olennaisen tärkeää, että kaikilla ihmisillä on henkilökohtaisesta, sosiaalisesta, taloudellisesta tai kulttuurisesta taustastaan riippumatta mahdollisuus osallistua ulkomailla toteutettavaan liikkuvuustoimintaan jo varhaisessa iässä, jolloin arvot ja asenteet muodostuvat ja ihmiset ovat avoimimpia uusille kokemuksille ja vaikutteille. Varhaiset kokemukset erilaisista ympäristöistä, kulttuureista, kielistä ja elämäntavoista voivat auttaa murtamaan stereotypioita, edistää kulttuurien välistä ymmärtämystä ja juurruttaa ihmisiin kunnioituksen, suvaitsevaisuuden ja solidaarisuuden arvoja ja siten edistää yhtenäisempää ja sopusointuisempaa Eurooppaa.

(5) Osallistavien, yhtenäisten ja selviytymiskykyisten yhteiskuntien rakentaminen ja unionin kilpailukyvyn ylläpitäminen edellyttävät, että yhteistyössä jäsenvaltioiden ja alalla toimivien organisaatioiden kanssa investoidaan oppimismahdollisuuksiin, jotka ovat kaikkien saatavilla taustasta ja resursseista riippumatta, sekä innovatiivisen koulutus-, nuoriso- ja urheilupolitiikan kehittämiseen. Tällaisilla investoinneilla myös vahvistetaan eurooppalaista identiteettiä, perusoikeuksia ja arvoja ja tehdään unionista entistä demokraattisempi.

(6) EU:n varautumisunionistrategian[37] mukaisesti varautumista, selviytymiskykyä, yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumista ja kansalaisvaikuttamista olisi edistettävä alhaalta ylöspäin suuntautuvalla lähestymistavalla, jossa organisaatioita ja oppilaitoksia kannustetaan ottamaan keskeinen rooli digitaalisen lukutaidon ja medialukutaidon, kriittisen ajattelun, kansalaisvaikuttamisen sekä demokratiaa ja kansalaisuutta koskevan oppimisen edistämisessä. Ihmisten ja yhteisöjen on kaikkialla EU:ssa sitouduttava toimimaan aktiivisesti, jotta voidaan ehkäistä kriisejä ja olla riittävästi valmistautuneita reagoimaan niihin.

(7) Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan vuosien 2021–2027 ohjelman ja Erasmus+ -ohjelman yhteiset toiminta-alat ja tavoitteet antavat mahdollisuuksia lisätä synergiaa ja sääntelyn johdonmukaisuutta. Yhdistämällä kaikki oppimiseen liittyvän liikkuvuuden, vapaaehtoistyön, yhteistyön ja aktiivisen kansalaisuuden mahdollisuudet luodaan keskitetty yhteyspiste, josta saa tietoa kaikista unionin nuorille ja nuorisoalalla toimiville organisaatioille tarjoamista mahdollisuuksista. Se tekee lähestymistavasta koordinoidumman ja tehokkaamman ja helpottaa mahdollisten osallistujien ja avustuksensaajien tiedonsaantia.

(8) Tätä taustaa vasten on tarpeen perustaa vuosien 2021–2027 Erasmus+ -ohjelman[38] ja Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman[39] seuraajaksi Erasmus+ -ohjelma 2028–2034 eli unionin koulutusalan sekä nuoriso- ja urheilualan ohjelma, jäljempänä “ohjelma”, johon sisältyy koulutusalan, nuorisoalan ja urheilualan toimintoja ja jolla perustetaan Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot.

---

37 Yhteinen tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Euroopan varautumisunionistrategiasta (JOIN(2025) 130 final).

38 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/817, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman Erasmus+ perustamisesta (EUVL L 189, 28.5.2021).

39 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/888, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman perustamisesta (EUVL L 202, 8.6.2021).

(9) Kokemus on osoittanut, että nopeasti muuttuvassa taloudellisessa, sosiaalisessa ja geopoliittisessa ympäristössä tarvitaan monivuotinen rahoituskehys ja unionin meno-ohjelmia, jotka ovat nykyistä joustavampia. Tätä varten ja Erasmus+ -ohjelman tavoitteiden mukaisesti rahoituksessa olisi otettava asianmukaisesti huomioon muuttuvat toimintapoliittiset tarpeet ja unionin painopistetavoitteet, jotka on yksilöity komission julkaisemissa asiaan liittyvissä asiakirjoissa, neuvoston päätelmissä ja Euroopan parlamentin päätöslauselmissa, samalla kun varmistetaan riittävä ennakoitavuus talousarvion täytäntöönpanoa ajatellen.

(10) Ohjelmalla olisi tuettava osaamisunionin[40] sekä unionin poliittista yhteistyötä koskevien yleisten strategiakehysten täytäntöönpanoa koulutusalalla, mukaan lukien yleissivistävää koulutusta, korkeakoulutusta, ammatillista koulutusta ja aikuisoppimista koskevat toimintapoliittiset ohjelmat sekä täydennys- ja uudelleenkoulutus, jotta kansalaiset voivat kehittää osaamistaan ja taitojaan elämänsä kaikissa vaiheissa menestyäkseen yhteiskunnassa.

(11) EU:n nuorisostrategian[41], eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman[42] ja Euroopan nuorison teemavuodesta 2022 vuonna 2024 annetun tiedonannon[43] mukaisesti ohjelmasta olisi tuettava nuorten ja nuorisojärjestöjen merkityksellistä osallistumista päätöksentekoon ja politiikan laadintaan, nuorisoulottuvuuden huomioon ottamista kaikilla politiikanaloilla, epävirallisen ja arkioppimisen validointia, laadukasta nuorisotyötä ja nuorisotyöntekijöiden osaamisen kehittämistä. Ohjelmalla tuetaan edelleen kaikkien nuorten osallistumista niin oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen kuin epäviralliseen oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen, mukaan lukien nuorisovaihto ja nuorten osallistumishankkeet. Tavoitteena on voimaannuttaa nuoria ja sitouttaa heidät hankkimaan ja kehittämään elämässään ja tulevalla ammatillisella urallaan tarvitsemaansa osaamista, jotta he kasvaisivat aktiivisiksi kansalaisiksi, jotka osallistuvat talouselämään, kulttuurielämään ja sosiaaliseen, yhteiskunnalliseen ja poliittiseen elämään, sekä saada heidät ottamaan Euroopan yhdentymishanke omakseen ja edistämään osallistavan, kilpailukykyisen ja selviytymiskykyisen unionin rakentamista.

(12) Ohjelmalla olisi tuettava kaikkien osallistumista urheiluun ja liikuntaan EU:n urheilualan työsuunnitelman 2024–2027[44] mukaisesti. Siksi on keskityttävä erityisesti ruohonjuuritason urheiluun ottaen huomioon sen tärkeän roolin terveellisten elämäntapojen, ihmissuhteiden, sosiaalisen osallisuuden ja tasa-arvon edistämisessä sekä yhteisöllisesti toimivien yhteisöjen rakentamisessa.

---

40 Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Osaamisunioni (COM(2025) 90 final).

41 Euroopan unionin neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön puitteista: Euroopan unionin nuorisostrategia 2019–2027 (EUVL C 456, ST/14944/2018/INIT, 18.12.2018).

42 Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma puitteista eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman perustamiselle 2020/C 415/01 (EUVL C 415, 1.12.2020).

43 Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle Euroopan nuorison teemavuodesta 2022 (COM(2024) 1 final), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52024DC0001.

44 Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma Euroopan unionin urheilualan työsuunnitelmasta (1. heinäkuuta 2024 – 31. joulukuuta 2027), (EUVL C, C/2024/3527, 3.6.2024).

(13) Digitalisaatio on muuttanut yhteiskuntaa ja taloutta ja vaikuttaa koko ajan syvällisemmin jokapäiväiseen elämään, minkä vuoksi on käynyt selväksi, että koulutusjärjestelmien digitaalista valmiutta ja kapasiteettia on parannettava ja että kaikkien ihmisten digitaalisia taitoja on kiireellisesti kehitettävä kaikkialla unionissa.

(14) Virallisella koulutuksella, arkioppimisella ja epävirallisella oppimisella on merkittävä tehtävä ilmastonmuutoksen torjunnan edistämisessä, sillä niiden avulla lisätään tietoisuutta ja hankitaan henkilökohtaisen käyttäytymisen muuttamiseen tarvittavia avaintaitoja ja osaamista. Ohjelmalla autetaan puhtaan teollisen kehityksen ohjelman mukaisesti ihmisiä lisäämään vaikutusmahdollisuuksiaan omissa yhteisöissään ja kehittämään taitoja, joita onnistunut siirtyminen puhtaaseen energiaan edellyttää.

(15) Ohjelman kansainvälisen ulottuvuuden kautta olisi aiemmista ohjelmista saatujen kokemusten pohjalta tarjottava mahdollisuuksia oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen, yhteistyöhön ja poliittiseen vuoropuheluun ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kanssa, mikä edistäisi osaltaan myös unionin kilpailukykyä varmistaen samalla unionin taloudelliseen turvallisuuteen liittyvien etujen suojaamisen. Näiden toimien vaikutuksen lisäämiseksi on tärkeää lisätä ohjelman ja Globaali Eurooppa -välineen välisiä synergioita ottaen huomioon unionin laajeneminen, Global Gateway -strategia ja koulutus-, nuoriso- ja urheilupolitiikan puitteet.

(16) Ohjelman avulla olisi tuotava ehdokasmaita ja mahdollisia ehdokasmaita lähemmäksi tavoitettaan liittyä unioniin. Ohjelman avulla olisi edistettävä vakautta, kumppanuuksia ja osaamisen kehittämistä myös laajemman lähialueen maissa muun muassa vahvistamalla siteitä Välimeren alueeseen. Lisäksi ohjelmalla olisi houkuteltava osaajia eri puolilta maailmaa tekemällä globaalia yhteistyötä ja luotava kumppanuuksia etenkin unionin kilpailukyvyn edistämiseksi. Ohjelmalla olisi tuettava maita oppilaitostensa ja organisaatioidensa nykyaikaistamisessa ja yleisemmin koulutuksen, nuorisotyön ja urheilun laadun ja osallistavuuden parantamisessa hyödyntämällä kansainvälisiä kumppanuuksia.

(17) Ohjelman täytäntöönpanoa ohjaavina periaatteina ja arvoina olisi oltava ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja yhteisvastuu, jotka vahvistetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa ja joihin viitataan Euroopan unionin perusoikeuskirjan johdanto-osassa. Sen vuoksi on olennaisen tärkeää, että kaikki ohjelmaan osallistuvat osapuolet kunnioittavat näitä periaatteita ja arvoja. Ohjelmassa olisi noudatettava myös vuonna 2017 esitetyissä lapsen oikeuksien edistämistä ja suojaamista koskevissa EU:n suuntaviivoissa samoin kuin vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen 9 artiklassa ja tasa-arvon unionin strategioissa vahvistettuja periaatteita.

(18) Ohjelmalla olisi kannustettava erityisesti nuoria osallistumaan yhteiskunnalliseen toimintaan Euroopassa muun muassa tukemalla toimintoja, jotka edistävät kansalaiskasvatusta, kehittävät kansalaisvaikuttamiseen tarvittavia taitoja ja antavat mahdollisuuksia sitoutua ja opetella osallistumaan kansalaisyhteiskuntaan ja toimimaan siinä, mikä lisää tietoisuutta yhteisistä eurooppalaisista arvoista, perusoikeudet mukaan lukien, helpottaa vuorovaikutusta paikallisen, kansallisen ja unionin tason päätöksentekijöiden kanssa ja edistää Euroopan yhdentymisprosessia. Ohjelmalla olisi tuettava myös mahdollisuuksien ja mekanismien luomista nuorten merkityksekkäälle osallistumiselle.

(19) Ohjelman olisi tarjottava nuorille ja organisaatioille helposti saatavilla olevia, osallistavia ja turvallisia mahdollisuuksia osoittaa solidaarisuutta, tukea yhteisöjä ja

vastata yhteiskunnallisiin haasteisiin hankkien samalla arvokasta kokemusta ja taitoja henkilökohtaista kasvua ja työllistyvyyttä varten.

(20) Vapaaehtoistoiminta sekä unionissa että sen ulkopuolella tarjoaa rikastuttavia epävirallisen ja arkioppimisen kokemuksia ja antaa nuorille mahdollisuuksia osoittaa solidaarisuutta ja sitoutua toimintaan, jolla vastataan yhteiskunnallisiin ja humanitaarisiin haasteisiin ja joka samalla edistää nuorten henkilökohtaista, sosiaalista, koulutuksellista ja ammatillista kehitystä sekä kansalaisaktiivisuutta, kansalaisosallistumista ja työllistettävyyttä. Sen vuoksi ohjelmasta olisi tuettava myös Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa toteutettavia vapaaehtoistoimia, mukaan lukien Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot. Ohjelmakaudella 2021–2027 kyseiset toimet kuuluivat Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman piiriin.

(21) Jotta voidaan paremmin edistää solidaarisuustoimintaa ja lisätä humanitaarisen avun ja kehitysyhteistyön näkyvyyttä eurooppalaisten keskuudessa, on tarpeen kehittää jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden solidaarisuutta suhteessa sellaisiin ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin, jotka kärsivät luonnononnettomuuksista tai ihmisen aiheuttamista riskeistä johtuvista katastrofeista. Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkojen olisi osaltaan vastattava unionin koordinoiduista, tarpeisiin perustuvista toimista, jotka pannaan täytäntöön tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti.

(22) Nuorille, ja etenkin niille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, olisi jatkossakin tarjottava mahdollisuus ensimmäiseen kokemukseen matkustamisesta Euroopassa sellaisen epäviralliseen ja arkioppimiseen liittyvän toiminnan yhteydessä, jonka tavoitteena on vahvistaa nuorten tunnetta kuulumisesta unioniin ja antaa heille tilaisuus tutustua sen kulttuuriseen ja kielelliseen moninaisuuteen.

(23) Urheilun ja liikunnan alalla ohjelmalla olisi edistettävä liikkuvuusmahdollisuuksien, kapasiteetin vahvistamisen ja yhteistyön avulla yhteisiä eurooppalaisia arvoja, vapaaehtoistyötä sekä innovointia ja taitojen kehittämistä urheilussa ja liikunnassa ja niiden avulla. Ohjelmalla olisi myös edistettävä hyvää hallintotapaa, turvallisuutta ja rehellisyyttä urheilussa sekä urheiludiplomatiaa, tuettava ruohonjuuritason urheilujärjestöjä sekä tarjottava nuorille kaikkialla Euroopassa mahdollisuus osallistua rajatylittäviin urheilualoitteisiin, jotka edistävät henkilökohtaista kasvua, kulttuurivaihtoa, solidaarisuutta ja sitoutumista yhteisöön.

(24) Ohjelmalla on keskeinen merkitys osaamisunionin ja eurooppalaisen koulutusalueen edistäjänä, sillä se luo perustan taitojen ja osaamisen kehittämiselle koko elämän ajan ja tarjoaa todellisen yhteisen alueen laadukkaalle koulutukselle ja elinikäiselle oppimiselle yli rajojen. Osaamisunionin tavoitteena on tehostaa toimia laadukkaan koulutuksen ja elinikäisen oppimisen aikaansaamiseksi parantamalla perustason ja edistyneemmän tason osaamista, tarjoamalla ihmisille mahdollisuuksia päivittää taitojaan säännöllisesti ja hankkia uusia ja tulevaisuuteen suuntautuvia taitoja, helpottamalla osaamisen levittämistä ja rekrytointia yrityksissä kaikkialla EU:ssa sekä houkuttelemalla huippuosaajia Eurooppaan, kehittämällä heidän osaamistaan ja pitämällä heidät Euroopassa. Osaamisunionin tavoitteiden mukaisesti ohjelmassa olisi myös otettava huomioon yrittäjyyskasvatuksen ja finanssiosaamisen merkitys.

(25) On tärkeää lisätä EU:ta, arvoja ja kansalaisuutta koskevaa oppimista, opetusta ja tutkimusta ja laajentaa niiden saatavuutta. Euroopan yhteenkuuluvuuden tunteen ja sitoutumisen edistäminen on erityisen tärkeää, kun otetaan huomioon unionin nykyiset haasteet. Ohjelmalla olisi edelleen edistettävä oppimista Euroopan yhdentymiseen liittyvistä kysymyksistä ja unionin tulevista haasteista ja mahdollisuuksista sekä

vuoropuhelua näistä asioista ja kehitettävä huippuosaamista Euroopan yhdentymiseen liittyvissä opinnoissa.

(26) Kielten oppiminen edistää ihmisten ja kulttuurien välistä ymmärrystä ja lisää liikkuvuutta unionissa ja sen ulkopuolella, ja kielitaito on olennainen elämäntaito ja työssä tarvittava taito. Sen vuoksi ohjelmalla olisi lisättävä kielten, tarvittaessa myös kansallisten viittomakielten, oppimista. Monikielisyys on tärkeää pitää ohjelman täytäntöönpanon keskeisenä periaatteena, jotta voidaan taata ohjelman laaja ja osallistava saavutettavuus.

(27) Euroopassa on yhä vaikeampaa täyttää ammattitaitoisten osaajien tarve strategisilla ja kehittyvillä aloilla, kuten puhtaan ja kiertotalouteen perustuvan teknologian, liikenteen, energian ja vesiresilienssin aloilla, terveydenhuollossa, digitaaliteknologia-alalla, ilmailu- ja avaruusalalla sekä puolustusalalla. Tähän keskeiseen haasteeseen vastaamiseksi on olennaisen tärkeää kouluttaa ja houkutella näiden alojen osaajia ja pitää heistä kiinni. Osaamisunionin tavoitteiden mukaisesti ohjelmalla olisi muun muassa tuettava EU:n opiskelijoita, jotta he voivat suorittaa opintoja tällaisilla kriittisillä aloilla, ja houkuteltava huippuosaajia Eurooppaan lisäämällä koulutuksen houkuttelevuutta ja tarjoamalla opiskelijoille apurahoja, kuten Erasmus Mundus -apurahoja. Näin voitaisiin auttaa vastaamaan työmarkkinoiden osaamistarpeisiin myös aloilla, jotka kärsivät vakavasta henkilöstöpulasta.

(28) Yhteistyö mahdollistaa käytäntöjen vaihdon ja kapasiteetin vahvistamisen ja parantaa siten tuloksia ja suorituskykyä sekä tuo tehokkuushyötyjä resurssien ja tietämyksen yhdistämisen kautta. Sen vuoksi ohjelmasta olisi tuettava kapasiteetin vahvistamiseen liittyviä toimenpiteitä, joilla tehostetaan koulutus-, nuoriso- ja urheilualalla toimivien laitosten ja organisaatioiden välistä yhteistyötä eri tasoilla. Näin tunnustetaan oppilaitosten ja organisaatioiden keskeinen rooli, kun on kyse muuttuvassa maailmassa tarvittavien tietojen, taitojen ja osaamisen tarjoamisesta ihmisille sekä alalla toimivien oppilaitosten ja organisaatioiden auttamisesta innovointi-, luovuus- ja yrittäjyyspotentiaalinsa asianmukaisessa hyödyntämisessä erityisesti digitaalitaloudessa.

(29) Ohjelmalla olisi tuettava oppilaitostason pitkän aikavälin strategista yhteistyötä, jotta voidaan lisätä huippuosaamista, kilpailukykyä ja houkuttelevuutta ja saada aikaan koulutus-, nuoriso- ja urheilualan järjestöjen ja laitosten kestävä ja systeeminen muutos EU:n painopistetavoitteiden mukaisesti; sitä varten ohjelman olisi tarjottava koealustoja innovatiivisille koulutuksen ja osaamisen kehittämisvälineille ja tuettava yritysten ja teollisuuden kanssa tehtävää yhteistyötä. Ohjelmalla olisi edelleen tuettava oppilaitosten ja jäsenvaltioiden työtä transnationaalisen yhteistyön jäljellä olevien esteiden poistamiseksi ja yhteisten transnationaalisten koulutusohjelmien tarjonnan moninkertaistamiseksi, mikä edistäisi eurooppalaisen yhteistutkinnon toteuttamista.[45]

(30) Ohjelmalla olisi tuettava Eurooppalaiset yliopistot -allianssien keskeistä koulutustehtävää, jotta unionin tason pitkän aikavälin toimilla saadaan tehokkaammin aikaan systeemisiä vaikutuksia ja erityisesti jotta voidaan vahvistaa huippuosaamista EU:n korkeakoulujärjestelmissä, vähentää niiden hajanaisuutta ja lisätä niiden houkuttelevuutta ja osallistavuutta, kehittää innovatiivisia välineitä oppimisen ja opetuksen laadun parantamiseksi, kehittää tulevaisuuteen suuntautuvia taitoja ja

[45] Neuvoston päätöslauselma eurooppalaisesta yhteistutkintomerkistä ja seuraavista vaiheista kohti mahdollista eurooppalaista yhteistutkintoa: parannetaan Euroopan kilpailukykyä ja lisätään eurooppalaisen korkeakoulutuksen houkuttelevuutta (EUVL C/2025/2939, 22.5.2025).

osaamista (esimerkiksi tekoälyn, kyberturvallisuuden, kestävyyden ja STEM-aineiden osalta), mukaan lukien osaamisunionissa jo yksilöidyt alat, laatimalla asiaankuuluvia ja tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavia opetussuunnitelmia ja hyödyntämällä pedagogista innovointia, yhteistutkintoja, elinikäistä oppimista ja pieniä osaamiskokonaisuuksia (”mikrotutkintoja”), sekä tukea ja houkutella osaajia ja helpottaa transnationaalista yhteistyötä koulutuksessa samoin kuin yritysten ja teollisuuden kanssa.

(31) Ohjelmalla olisi edistettävä osaamisen kehittämistä ja levittämistä linjassa asiaankuuluvien unionin kehysten ja välineiden kanssa muun muassa luomalla perustaitojen tukijärjestelmä ja edistämällä laadunvarmistusta, avoimuutta, taitojen, osaamisen ja tutkintojen tunnustamista ja niiden digitalisointia sekä epävirallisen ja arkioppimisen validointia, taitojen hallintaa ja ohjausta. Ohjelman olisi tältä osin tarjottava tukea myös kansallisen ja Euroopan tason yhteyspisteille ja verkostoille, jotka helpottavat Euroopan sisäistä ja sen ulkopuolelle suuntautuvaa henkilövaihtoa, sekä joustavien oppimispolkujen kehittämiselle eri koulutus- ja nuorisoalojen välille niin virallisen kuin epävirallisen oppimisen puitteissa, myös tukemalla pienten osaamiskokonaisuuksien järjestelmiä.

(32) Käyttäjäystävälliset verkkoalustat ja -työkalut virtuaalisen yhteistyön tueksi voivat auttaa merkittävästi koulutus- ja nuorisopolitiikan toteuttamisessa Euroopassa ja sen ulkopuolella. Virtuaalisen yhteistyötoiminnan käytön lisäämiseksi ohjelmasta olisi tuettava verkkoalustojen järjestelmällisempää ja johdonmukaisempaa käyttöä. Ohjelman olisi myös helpotettava ja tuettava liikkuvuuteen liittyviä menettelyjä digitalisaation avulla.

(33) Ohjelma olisi suunniteltava siten, että se edistää osallisuutta, moninaisuutta ja yhtäläisiä mahdollisuuksia parantamalla pääsyä liikkuvuustoimintaan, vapaaehtoistyöhön ja oppimiseen kaikkialla unionissa ja sen ulkopuolella ja siten antaa kaikille mahdollisuuden hyötyä täysimittaisesti elämää muuttavasta kokemuksesta.

(34) Ohjelmassa olisi säädettävä erilaisista toimenpiteistä, joilla helpotetaan ja parannetaan niiden, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumismahdollisuuksia ja poistetaan esteitä, jotka voivat heikentää tällaisia mahdollisuuksia, mukaan lukien taloudelliset esteet, ja sen olisi tarjottava pohja toimeenpanoa koskeville tarkemmille ohjeille. Näitä toimenpiteitä ovat muun muassa kohdennettu taloudellinen tuki, esteettömät oppimismuodot, asumistuki, valmistelutoimet ja tuki osallistujille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ennen heidän osallistumistaan ohjelmaan, sen aikana ja sen jälkeen, eri kielillä saatavilla olevat käyttäjäystävälliset ja helposti saatavilla olevat asiakirjat, tukitoimet henkilöstölle, joka käsittelee erityisesti osallisuutta ja moninaisuutta organisaatioissa, sekä tietoisuuden lisääminen sellaisten mahdollisten osallistujien keskuudessa, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, myös maaseudulla ja syrjäisillä alueilla. Lisäksi ohjelmassa olisi oltava mahdollista asettaa avustusten myöntämisprosessissa etusijalle laadukkaat hankkeet, joissa käsitellään aktiivisesti sellaisten osallistujien osallisuutta ja osallistumista, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

(35) Jotta ohjelma olisi helpommin myös uusien organisaatioiden/toimijoiden ja hallinnollisilta valmiuksiltaan pienempien järjestöjen hyödynnettävissä ja jotta se olisi helpommin avustuksensaajien hallittavissa, siinä olisi tehostettava toimenpiteitä menettelyjen yksinkertaistamiseksi täytäntöönpanon kaikissa vaiheissa.

(1) Tässä asetuksessa vahvistetaan ohjelman ohjeelliset rahoituspuitteet. Tätä asetusta sovellettaessa käypä hinta lasketaan soveltamalla kiinteää 2 prosentin deflaattoria.

(37) Ohjelman kattamien alojen monimuotoisuuden vuoksi olisi säilytettävä tavoite, jonka mukaan nuoriso- ja urheilualojen olisi osaltaan edistettävä mielekkäällä tavalla ohjelman tavoitteita ja tavoitettava sen kohderyhmät.

(38) Ohjelmaan sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) 2024/2509[46]. Siinä vahvistetaan säännöt, jotka koskevat unionin yleisen talousarvion laatimista ja toteuttamista, mukaan lukien avustuksia, palkintoja, muita kuin rahallisia lahjoituksia, hankintoja, välillistä hallinnointia, rahoitusapua, rahoitusvälineitä, talousarviotakuita ja unionin taloudellisten etujen suojaamista koskevat säännöt.

(39) Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013[47], neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95[48], neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96[49] ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939[50] mukaan unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien ja petosten ehkäiseminen, havaitseminen, korjaaminen ja tutkiminen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintä ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määrääminen. Erityisesti asetusten (EU, Euratom) N:o 883/2013 ja (Euratom, EY) N:o 2185/96 nojalla Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) voi tehdä tutkimuksia, joihin sisältyvät myös paikan päällä suoritettavat todentamiset ja tarkastukset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja. Asetuksen (EU) 2017/1939 mukaan Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO) voi tutkia petoksia ja muuta laitonta toimintaa, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja, sekä nostaa niistä syytteen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371[51] mukaisesti. Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 mukaan unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, EPPOlle ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja pääsyvaltuudet ja varmistettava, että unionin varojen hallinnointiin osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.

(40) Avustuksensaajia koskevien vaatimusten yksinkertaistamiseksi olisi mahdollisimman usein käytettävä yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja eli kertakorvauksia, yksikkökustannuksia ja kiinteämääräisiä avustuksia. Ohjelman mukaisen oppimiseen liittyvän liikkuvuuden tukemiseen tarkoitettujen yksinkertaistettujen

---

46 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024).

47 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

48 Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

49 Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

50 Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

51 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

kustannusvaihtoehtojen suuruudessa olisi otettava huomioon oleskelu- ja elinkustannukset vastaanottavassa maassa. Jäsenvaltioita olisi myös kannustettava vapauttamaan kyseiset avustukset veroista ja sosiaaliturvamaksuista kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti, ja julkisten tai yksityisten oikeussubjektien henkilöille myöntämiä avustuksia olisi kohdeltava samalla tavalla.

(41) On aiheellista varmistaa, että vuosien 2021–2027 ohjelmat saatetaan asianmukaisesti päätökseen, erityisesti kun on kyse niiden monivuotisten hallinnointijärjestelyjen, esimerkiksi teknisen ja hallinnollisen avun rahoituksen, jatkumisesta. Teknisellä ja hallinnollisella avulla olisi tarvittaessa varmistettava 1 päivästä tammikuuta 2028 alkaen niiden toimien hallinnointi, joita ei ole vuosien 2021–2027 ohjelmien puitteissa saatettu loppuun 31 päivään joulukuuta 2027 mennessä.

(42) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 349 artiklan mukaisesti ohjelmassa olisi otettava huomioon kyseisessä artiklassa tarkoitettujen syrjäisimpien alueiden erityistilanne, mukaan lukien toimenpiteet, joilla helpotetaan niiden osallistumista ohjelmaan.

(43) Merentakaisiin maihin ja merentakaisille alueille sijoittautuneet henkilöt ja yhteisöt voivat neuvoston päätöksen (EU) 2021/1764[52] 85 artiklan 1 kohdan nojalla saada ohjelman mukaista rahoitusta edellyttäen, että nämä toimivat ohjelman sääntöjen ja tavoitteiden sekä sellaisten mahdollisten järjestelyjen mukaisesti, joita sovelletaan siihen jäsenvaltioon, johon kyseinen merentakainen maa tai alue on sidoksissa.

(44) Ohjelman toteutuksessa noudatetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) [XXX]* [tuloksellisuusasetus], jossa vahvistetaan menojen seurantaa ja määrärahoihin sovellettavaa tuloksellisuuskehystä koskevat säännöt, mukaan lukien säännöt, joilla varmistetaan asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetun ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen ja f alakohdassa tarkoitetun sukupuolten tasa-arvon periaatteen yhdenmukainen soveltaminen, unionin ohjelmien ja toimien tuloksellisuuden seurantaa ja raportointia koskevat säännöt, unionin rahoitusportaalin perustamista koskevat säännöt, ohjelmien arviointia koskevat säännöt sekä muut kaikkiin unionin ohjelmiin sovellettavat horisontaaliset säännökset, kuten tiedotusta, viestintää ja näkyvyyttä koskevat säännökset.

(45) Investoinneilla saatavan lisäarvon optimoimiseksi sekä niiden laajuuden ja vaikutusten lisäämiseksi olisi pyrittävä saamaan aikaan synergiaetuja erityisesti ohjelman ja muiden unionin rahoitusvälineiden välillä muun muassa mahdollistavien mekanismien avulla. Ohjelmassa olisi myös pyrittävä löytämään synergioita, jotka vahvistavat koulutussektorin ja yksityisen sektorin välistä yhteistyötä.

(46) Kolmansien maiden olisi voitava assosioitua ohjelmaan täysin tai osittain. Ohjelmalla olisi myös tuettava ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistumista, jos kyseiset maat on yksilöity työohjelmassa ja jos niiden osallistuminen edistää ohjelman tavoitteiden saavuttamista ja on olennaisen tärkeää toiminnon toteuttamisen kannalta.

(47) Asianmukaiset ja osallistavat yhteystoimet ja tiedottaminen ohjelmasta tuettavista mahdollisuuksista olisi varmistettava paikallisella, kansallisella ja unionin tasolla, ja

[52] Neuvoston päätös (EU) 2021/1764, annettu 5 päivänä lokakuuta 2021, merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin, mukaan lukien suhteet Euroopan unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välillä (päätös merentakaisten alueiden, Grönlanti mukaan luettuna, assosiaatiosta) (EUVL L 355, 7.10.2021, s. 6).

siinä olisi otettava huomioon ohjelman tärkeimmät kohderyhmät ja tapauksen mukaan monia muita kohderyhmiä. Lisäksi komission ja toimeenpanoelinten olisi helpotettava hyvien käytäntöjen ja hankkeiden tulosten jakamista ja kerättävä palautetta ohjelmasta.

(48) Ohjelmassa olisi hyödynnettävä Erasmus+ -ohjelman entisten osallistujien potentiaalia ja tuettava asiaankuuluvia toimia kannustamalla heitä edistämään ohjelmaa.

(49) Olisi toteutettava toimenpiteitä ohjelman hallinnoinnin keventämiseksi ja mittakaavaetujen saamiseksi muun muassa rajoittamalla ja vähentämällä kansallisten toimistojen määrää.

(50) Asetukset (EU) 2021/817[53] ja (EU) 2021/888[54] olisi kumottava 1 päivästä tammikuuta 2028 alkaen.

(51) Jotta voidaan taata katkeamaton tuki asiaankuuluvalla politiikan alalla ja jotta ohjelman toteutus voidaan aloittaa vuosien 2028–2034 monivuotisen rahoituskehyksen alusta alkaen, tämän asetuksen olisi tultava voimaan ja sen soveltaminen olisi aloitettava 1 päivänä tammikuuta 2028,

[53] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/817, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman Erasmus+ perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1288/2013 kumoamisesta (EUVL L 189, 28.5.2021, s. 1).

[54] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/888, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman perustamisesta ja asetusten (EU) 2018/1475 ja (EU) N:o 375/2014 kumoamisesta (EUVL L 202, 8.6.2021, s. 32).

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella perustetaan unionin koulutus-, nuoriso- ja urheilualan toimintaohjelma Erasmus+, jäljempänä “ohjelma”, ja vahvistetaan ohjelman tavoitteet, sen talousarvio vuosiksi 2028–2034, unionin rahoituksen muodot ja tällaisen rahoituksen myöntämistä koskevat säännöt. Tällä asetuksella perustetaan myös Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) “aikuisoppijalla” henkilöä, joka yleissivistävän tai ammatillisen peruskoulutuksen suoritettuaan tai kesken jätettyään osallistuu viralliseen, epäviralliseen tai arkioppimiseen, mukaan lukien työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevat henkilöt;

2) “aikuisoppimisella” kaikenlaista aikuisille tarkoitettua virallista, epävirallista tai arkioppimista, johon sisältyy mahdollisuuksia taitojen kehittämiseen ja täydennys- ja uudelleenkoulutukseen kilpailukyvyn edistämiseksi, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lisäämiseksi ja aktiivisen yhteiskuntaan osallistumisen tukemiseksi;

3) “ruohonjuuritason urheilulla” liikunnallista vapaa-ajan toimintaa, jota kaikenikäiset voivat harrastaa säännöllisesti amatööritasolla terveyden edistämiseksi tai koulutus- tai sosiaalisia tarkoituksia varten;

4) “korkeakoululla” oppilaitosta, jossa alueellisen, kansallisen tai kansainvälisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti voi suorittaa laatuvarmistetun tutkinnon tai muun tunnustetun korkea-asteen ammattipätevyyden, riippumatta siitä, mitä nimitystä tällaisesta oppilaitoksesta käytetään, tai muuta vastaavaa korkea-asteen oppilaitosta, jonka kansalliset/alueelliset viranomaiset tai Euroopan komissio katsovat voivan osallistua ohjelmaan asianomaisilla alueilla;

5) “korkeakouluopiskelijalla” henkilöä, joka on kirjoilla korkeakoulussa, mukaan lukien lyhyitä tutkintoja taikka kandidaatin-, maisterin- tai tohtorintutkintoa tai vastaavia opintoja suorittavat, tai henkilöä, joka on hiljattain suorittanut tutkinnon tällaisessa oppilaitoksessa;

6) “Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukoilla” ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa toteutettavaa vapaaehtoistoimintaa kriisin jälkeisissä pitkän aikavälin humanitaarisen avun operaatioissa ja kehitysyhteistyöoperaatioissa, joilla pyritään tarjoamaan tarveperusteista apua

inhimillisen kärsimyksen ehkäisemiseksi ja lievittämiseksi ja kestävän ihmisarvon säilyttämiseksi kriisitilanteissa, mukaan lukien toimet, joilla vahvistetaan katastrofivalmiutta ja katastrofiriskien vähentämistä ja joihin niveltyvät hätäapu, kunnostustoimet ja kehitysyhteistyö, sekä vahvistamaan haavoittuvassa asemassa olevien tai katastrofista kärsivien yhteisöjen selviytymiskykyä ja valmiuksia toimia kriisitilanteissa ja toipua niistä;

7) “arkioppimisella” arkipäivän toimista ja kokemuksista oppimista, joka ei ole tavoitteiden, ajankäytön tai oppimisen tuen osalta organisoitua eikä jäsenneltyä; se ei välttämättä ole oppijan näkökulmasta tietoisesti tavoiteltua;

8) “yhteisellä koulutusohjelmalla” ohjelmaa, jota kahden tai useamman maan eri korkeakoulut koordinoivat ja tarjoavat yhdessä ja joka johtaa yhteistutkinnon myöntämiseen;

9) “elinikäisellä oppimisella” oppimista kaikissa muodoissa, oli se sitten virallista oppimista, epävirallista oppimista tai arkioppimista, ja kaikissa elämänvaiheissa tapahtuvaa oppimista, jonka tuloksena voidaan kehittää tai päivittää tietoja, taitoja, osaamista ja asenteita esimerkiksi suorittamalla pieniä osaamiskokonaisuuksia tai osallistumalla yhteiskunnan toimintaan henkilökohtaisesta, kansalaisuuteen tai kulttuuriin liittyvästä, sosiaalisesta tai työhön liittyvästä näkökulmasta, neuvonta- ja ohjauspalvelut mukaan luettuina; siihen kuuluvat varhaiskasvatus, yleissivistävä ja ammatillinen koulutus, korkeakoulutus, aikuisoppiminen, nuorisotyö ja muut oppimispuitteet virallisen koulutuksen ulkopuolella, ja se edistää tyypillisesti monialaista yhteistyötä ja joustavia oppimispolkuja;

10) “oppimiseen liittyvällä liikkuvuudella” johonkin maahan oman asuinmaan ulkopuolelle siirtymistä, jonka tarkoituksena on opiskelu, harjoittelu, opettaminen tai epävirallinen tai arkioppiminen;

11) “epävirallisella oppimisella” oppimista, joka tapahtuu virallisen koulutuksen ulkopuolella ja oppimistavoitteiden ja oppimiseen käytettävän ajan osalta suunnitellun toiminnan avulla ja johon sisältyy jonkin tyyppistä oppimisen tukea;

12) “henkilöillä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia”, henkilöitä, joiden on hankalaa hyödyntää tehokkaasti ohjelman tarjoamia mahdollisuuksia taloudellisista, sosiaalisista, kulttuuriin liittyvistä, maantieteellisistä tai terveyteen liittyvistä syistä, maahanmuuttajataustansa vuoksi tai esimerkiksi vammaan tai oppimisvaikeuksiin liittyvistä syistä taikka muista syistä, mukaan lukien syyt, jotka voisivat olla Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 artiklassa tarkoitettua syrjintää;

13) “oppilaalla” henkilöä, joka on oppimista varten kirjoilla yleissivistävää koulutusta antavassa oppilaitoksessa millä tahansa tasolla varhaiskasvatuksesta toisen asteen koulutukseen, tai henkilöä, joka saa koulutusta koulujärjestelmän ulkopuolella ja jonka toimivaltaiset viranomaiset katsovat voivan osallistua oppilaana ohjelmaan alueellaan;

14) “henkilöstöllä” henkilöitä, jotka ammattinsa puolesta tai vapaaehtoisesti ovat mukana minkä tahansa tason koulutuksessa taikka epävirallisessa tai arkioppimisessa, urheilu mukaan luettuna; näitä ovat akateeminen henkilöstö, opettajat, kouluttajat, koulujen johtajat, nuorisotyöntekijät, urheiluhenkilöstö, varhaiskasvatushenkilöstö, muu kuin opetushenkilöstö sekä muut oppimisen edistämiseen säännöllisesti osallistuvat toimijat;

15) “kolmannella maalla” maata, joka ei ole EU:n jäsenvaltio;

16) “ammattiin opiskelevalla” henkilöä, joka suorittaa toisen asteen ammatillisen perus- tai jatkokoulutuksen ohjelmaa tai toisen asteen jälkeistä koulutusohjelmaa, tai henkilöä, joka on hiljattain suorittanut tällaisen ohjelman loppututkinnon tai saanut pätevyyden;

17) “vapaaehtoistoiminnalla” palkatonta toimintaa, jolla vastataan yhteiskunnallisiin tai humanitaarisiin haasteisiin ja jossa on vahva oppimiskomponentti;

18) “nuorilla”, kun on kyse nuorisoalan toiminnasta, 13–30-vuotiaita henkilöitä;

19) “nuorisotyöntekijällä” henkilöä, joka joko ammattinsa puolesta tai vapaaehtoisesti on mukana epävirallisessa oppimisessa ja tukee nuorten henkilökohtaista sosio-pedagogista ja ammatillista kehitystä sekä osaamisen kehittämistä; näihin kuuluvat myös henkilöt, jotka suunnittelevat, ohjaavat, koordinoivat ja toteuttavat toimintaa nuorisoalalla.

3 artikla

Ohjelman tavoitteet

1. Ohjelman yleisenä tavoitteena on parantaa Euroopan selviytymiskykyä, kilpailukykyä ja yhtenäisyyttä edistämällä laadukasta elinikäistä oppimista ja antamalla kaikille mahdollisuus hankkia parempia taitoja ja osaamista elämää ja työpaikkoja varten sekä samalla edistää unionin arvoja, osallistumista demokratiatoimintaan ja yhteiskunnalliseen toimintaan, solidaarisuutta, sosiaalista osallisuutta ja yhtäläisiä mahdollisuuksia EU:ssa ja sen ulkopuolella. Ohjelma on keskeinen väline rakennettaessa osaamisunionia, kehitettäessä eurooppalaista koulutusaluetta ja tuettaessa eurooppalaisen strategisen koulutusyhteistyön toteuttamista, mukaan lukien alakohtaiset toimintaohjelmat.

   Ohjelmalla edistetään nuorisopolitiikkaa koskevaa yhteistyötä ja kehitetään edelleen urheilun eurooppalaista ulottuvuutta. Tavoitteena on edistää osallistavampaa, yhtenäisempää ja vakaampaa Eurooppaa lisäämällä nuorten vaikutusmahdollisuuksia, vahvistamalla yhteisöllisiä siteitä ja lisäämällä solidaarisuutta merkityksellisen osallistumisen ja yhteistyön kautta. Urheilulla ja liikunnalla on keskeinen rooli sosiaalisen osallisuuden, terveyden, koulutuksen ja yhteisöjen kehittämisen edistäjänä. Ohjelmasta investoidaan nuoriin, vapaaehtoistoimintaan ja urheiluun ja autetaan siten rakentamaan vahvempia ja verkottuneempia yhteiskuntia, kannustetaan kansalaisvaikuttamiseen ja osallistumiseen demokratiaan sekä lisätään sosiaalista yhteenkuuluvuutta kaikilla tasoilla.

2. Ohjelman erityistavoitteina on

   a) tukea koulutuksen, taitojen ja osaamisen parantamista ottaen erityisesti huomioon niiden merkityksen työmarkkinoiden sekä yksilöiden ammatillisen kehityksen ja henkilökohtaisen kasvun kannalta sekä sen, miten ne edistävät kilpailukykyistä, kestävää ja yhtenäistä yhteiskuntaa;

   b) vahvistaa eurooppalaista identiteettiä ja aktiivista kansalaisuutta, lisätä solidaarisuutta ja aktiivista osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan ja demokraattiseen päätöksentekoon, luoda myönteisiä yhteiskunnallisia vaikutuksia ja parantaa selviytymiskykyä ja varautumista, jotta voidaan ennakoida ja ehkäistä erilaisia riskejä ja reagoida niihin;

   c) edistää laatua, osallisuutta, tasapuolisuutta, kestävyyttä, luovuutta, innovointia, huippuosaamista ja rajatylittävää yhteistyötä ja siten lisätä Euroopan houkuttelevuutta ja kilpailukykyä maailmanlaajuisesti kaikilla koulutus-, nuoriso- ja urheilualoilla;

   d) sitouttaa ja voimaannuttaa nuoria hankkimaan ammatillista osaamista ja henkilökohtaisia taitoja ja kehittämään niitä sekä osallistumaan aktiivisesti yhteiskunnalliseen toimintaan ja demokraattiseen päätöksentekoon ja ottamaan Euroopan yhdentymishanke omakseen;

   e) tukea politiikan kehittämistä, myös osaamisen levittämistä varten, jotta voitaisiin vauhdittaa järjestelmätason uudistuksia ja nykyaikaistamista kaikilla koulutus-, nuoriso- ja urheilualoilla varmistaen, että järjestelmät ovat tehokkaampia, selviytymiskykyisempiä ja osallistavampia;

f) tarjota nuorille helposti saatavilla olevia mahdollisuuksia osallistua solidaarisuustoimintaan ja humanitaariseen toimintaan, jotka saavat aikaan myönteisiä yhteiskunnallisia muutoksia unionissa ja sen ulkopuolella (jälkimmäisten osalta perustamalla Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot), samalla kun parannetaan ja validoidaan asianmukaisesti heidän osaamistaan ja helpotetaan heidän jatkuvaa osallistumistaan aktiivisina kansalaisina;

g) edistää urheilun eurooppalaista mallia investoimalla ruohonjuuritason urheiluun, erityisesti vapaaehtoistoimintaan, varmistamalla saavutettavuus, edistämällä osallistumista, vaalimalla rehellisyyttä, tukemalla hyvää hallintotapaa ja vahvistamalla urheilun sosiaalista, koulutuksellista ja yhteisöllistä roolia toimilla, joissa keskitytään oikeudenmukaisen, osallistavan ja kestävän urheilujärjestelmän rakentamiseen kaikkialla Euroopassa.

3. Ohjelman tavoitteisiin pyritään seuraavien pilarien puitteissa, ja niihin liittyvä toiminta on luonteeltaan pääasiassa joko transnationaalista tai kansainvälistä:

a) Oppimismahdollisuudet kaikille;

b) Tuki kapasiteetinvahvistamiseen.

II LUKU

TOIMINTA-ALA

1 JAKSO

OPPIMISMAHDOLLISUUDET KAIKILLE

4 artikla

Mahdollisuudet oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen ja vapaaehtoistoimintaan

1. Koulutuksen alalla ohjelmalla tuetaan seuraavia:

a) korkeakouluopiskelijoiden ja -henkilöstön oppimiseen liittyvä liikkuvuus;

b) ammattiin opiskelevien ja ammatillisen koulutuksen henkilöstön oppimiseen liittyvä liikkuvuus;

c) yleissivistävän koulutuksen oppilaiden ja henkilöstön, mukaan lukien varhaiskasvatuksen henkilöstö, oppimiseen liittyvä liikkuvuus;

d) aikuisoppijoiden ja aikuisopetushenkilöstön oppimiseen liittyvä liikkuvuus.

1. Nuorisoalalla ohjelmalla tuetaan seuraavia:

a) nuorten oppimiseen liittyvä liikkuvuus, mukaan lukien DiscoverEU, ja toiminnot, joilla tuetaan nuorten osallistumista ja nuorisotyöntekijöiden oppimiseen liittyvää liikkuvuutta;

b) Euroopan solidaarisuusjoukkojen vapaaehtoistoiminta, mukaan lukien Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot.

2. Urheilualalla ohjelmalla tuetaan urheilijoiden ja ruohonjuuritason urheilun parissa toimivien henkilöiden oppimiseen liittyvää liikkuvuutta ja urheiluhenkilöstön oppimiseen liittyvää liikkuvuutta.

3. Tämän artiklan mukaiseen oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen voi liittyä

a) tuki opetukseen ja oppimiseen EU:hun liittyvistä aiheista, mukaan lukien Euroopan yhdentyminen, arvot ja kansalaisuus;

b) esimerkiksi kielivalmennus, valmistelevat vierailut, koulutus ja virtuaalinen yhteistyö.

5 artikla

Mahdollisuudet osaamisen ja huippuosaamisen kehittämiseen

Koulutuksen alalla ohjelmalla tuetaan seuraavia:

a) Erasmus+ -apurahat strategisilla koulutusaloilla, myös yhteisissä koulutusohjelmissa;

b) Erasmus Mundus -apurahat;

c) Jean Monnet -toiminnot korkeakoulutuksen alalla;

d) tuki seuraaville Jean Monnet -instituuteille, joiden päämääränä on Euroopan edun edistäminen: Firenzen yliopistollinen Eurooppa-instituutti, mukaan lukien sen eurooppalaisen ylikansallisen hallinnon laitos, College of Europe (Brugge, mukaan lukien sen Tiranan ja Natolinin laitokset), Julkisen hallinnon Eurooppa-instituutti, Maastricht, Eurooppaoikeuden akatemia, Trier, Euroopan erityisopetuksen ja inklusiivisen opetuksen kehittämiskeskus, Odense sekä Eurooppa-koulutuksen kansainvälinen keskus, Nizza.

2 JAKSO

TUKI KAPASITEETINVAHVISTAMISEEN

6 artikla

Organisaatioiden ja oppilaitosten yhteistyö

Ohjelmalla tuetaan seuraavia:

a) yhteistyöhankkeet, mukaan lukien pienimuotoiset kumppanuushankkeet, joilla edistetään ohjelman laajempaa ja osallistavampaa saavutettavuutta;

b) huippuosaamiseen tähtäävät kumppanuudet ja innovaatiokumppanuudet, jotka perustuvat Eurooppalaiset yliopistot -alliansseihin, ammatillisen koulutuksen huippuyksiköihin, European Teacher Academies -toimintoon, Eurooppalaiset koulut -alliansseihin, yhteisiin koulutusohjelmiin, European Youth Together -toimintoon ja urheilualan yhteistyöhankkeisiin (Sport Collaborative Alliances).

7 artikla

Tuki politiikan kehittämiseen

Ohjelmalla tuetaan seuraavia:

a) taitoja, koulutusta, nuorisoa ja urheilua koskevien unionin toimintapoliittisten ohjelmien ja välineiden[55] kokeilu, valmistelu ja toimeenpano;

b) ohjelman täytäntöönpano sekä synergiat muiden unionin toimintapolitiikkojen ja ohjelmien, verkkoalustojen, virtuaalisen yhteistyön välineiden ja oppimiseen liittyvää liikkuvuutta helpottavien välineiden kanssa ja niiden tukeminen;

c) tulosten levittäminen ja viestintä.

[55] Erityisesti eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF), ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalainen viitekehys (EQAVET), Euroopan korkeakoulutuksen laadunvarmistusrekisteri (EQAR), ENIC-verkosto (kansallisten akateemisen liikkuvuuden ja tutkintojen tunnustamisen tiedotuskeskusten eurooppalainen verkosto), NARIC-verkosto (Euroopan unionin tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansalliset tiedotuskeskukset), Euroguidance-verkosto, yhteiset puitteet ja välineet parempien palvelujen tarjoamiseksi taitojen ja tutkintojen alalla (Europassi), Eurydice-verkosto, aikuiskoulutuksen kansalliset koordinaattorit, verkkoalustojen keskustukipalvelut ja kansalliset tukipalvelut, eurooppalainen korkeakoulutusalue (EHEA) ja tutkinnon suorittaneiden seurannan kansalliset yhteyspisteet, nuorisoasioiden wikisivusto, Eurodesk-verkosto, Euroopan nuorisofoorumi, Youthpass, EU:n nuorisodialogia toteuttavat kansalliset työryhmät ja Euroopan urheiluviikkoa kansallisella tasolla toteuttavat kansalliset koordinointielimet.

III LUKU

OSALLISUUS JA MONINAISUUS

8 artikla

Osallisuutta ja moninaisuutta edistävät tukitoimenpiteet

1. Pannessaan tätä asetusta täytäntöön komission, jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden on varmistettava osallistava lähestymistapa kaikessa toiminnassa.

4. Komission, jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden on toteutettava tehokkaita toimenpiteitä osallisuuden, moninaisuuden ja oikeudenmukaisuuden, solidaarisuuden ja yhtäläisten mahdollisuuksien edistämiseksi varmistaakseen erityisesti sen, että henkilöt, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voivat osallistua ohjelmaan.

5. Komissio tukee kaikkien mahdollisuuksia osallistua ohjelmaan varhaisesta iästä alkaen ja sosioekonomisesta taustasta riippumatta. Jotta tämä toteutuisi, komissio varmistaa sellaisten toimenpiteiden tarjoamisen, joilla helpotetaan niiden henkilöiden osallistumista, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, tarvittaessa mukaan lukien rahoitustukimekanismit.

6. Komissio voi mukauttaa tai valtuuttaa 19 artiklassa tarkoitetut kansalliset toimistot mukauttamaan puolueettomin perustein rahoitustukimekanismeja, joilla parannetaan niiden henkilöiden osallistumismahdollisuuksia, jolla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

7. Henkilöiden, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumista helpottavien tai tukevien toimenpiteiden kustannukset eivät saa olla ohjelman puitteissa esitetyn hakemuksen hylkäämisen perusteena.

8. Jäljempänä 19 artiklassa tarkoitettujen kansallisten toimistojen on tarvittaessa laadittava tai saatettava ajan tasalle kansalliset osallisuutta ja moninaisuutta koskevat toimintasuunnitelmat asiaa koskevan kehyksen perusteella ja kiinnittäen erityistä huomiota ohjelmaan osallistumiseen liittyviin kansallisiin erityishaasteisiin. Kansalliset osallisuus- ja moninaisuussuunnitelmat ovat erottamaton osa 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja kansallisten toimistojen suunnitteluasiakirjoja.

9. Komissio seuraa säännöllisesti osallisuutta ja moninaisuutta koskevien toimenpiteiden täytäntöönpanoa, mukaan lukien kansalliset osallisuus- ja moninaisuussuunnitelmat.

IV LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

9 artikla

Talousarvio

1. Ohjelman täytäntöönpanoon varatut ohjeelliset rahoituspuitteet vuosiksi 2028–2034 ovat 40 827 000 000 euroa käypinä hintoina.

2. Ohjelman kansainvälisen ulottuvuuden edistämiseksi asetetaan tämän artiklan 1 kohdassa vahvistettujen määrien lisäksi saataville Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) [XXX]* [Globaali Eurooppa] nojalla lisärahoitusosuus, jolla tuetaan tämän asetuksen mukaisesti toteutettavia ja hallinnoitavia toimia. Tällaisen rahoitusosuuden on oltava asetuksen (EU) XXX [Globaali Eurooppa] mukaisesti laaditun yhtenäisen ohjelma-asiakirjan mukainen.

10. Unionin talousarvioon voidaan tarvittavien kulujen kattamiseksi sisällyttää määrärahoja myös vuoden 2034 jälkeen, jotta voidaan hallinnoida toimia, joita ei ole saatu päätökseen ohjelman loppuun mennessä.

11. Tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja rahoituspuitteita ja 10 artiklassa tarkoitettuja lisävaroja voidaan käyttää myös ohjelman täytäntöönpanoa koskevaan tekniseen ja hallinnolliseen apuun, kuten valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimiin, ohjelmakohtaisiin ja toimielintason tietotekniikkajärjestelmiin ja -alustoihin, tiedotus- ja viestintätoimiin, mukaan lukien unionin poliittisia painopisteitä koskeva ulkoinen tiedotustoiminta, sekä kaikkiin muihin tekniseen ja hallinnolliseen apuun tai henkilöstöön liittyviin menoihin, joita komissiolle aiheutuu ohjelman hallinnoinnista.

10 artikla

Lisävarat

1. Jäsenvaltiot, Euroopan unionin toimielimet, elimet ja virastot, kolmannet maat, kansainväliset järjestöt, kansainväliset rahoituslaitokset tai muut kolmannet osapuolet voivat suorittaa lisärahoitusosuuksia tai osoittaa ylimääräisiä muita kuin rahallisia panoksia ohjelmaan. Lisärahoitusosuudet ovat asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 21 artiklan 2 kohdan a, d tai e alakohdassa tai 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

12. Jäsenvaltioille yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa myönnettyjä varoja voidaan niiden pyynnöstä asettaa ohjelman käyttöön. Komissio käyttää kyseisiä varoja asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 62 artiklan 1 kohdan a tai c alakohdan mukaisesti suoraan tai välillisesti. Niillä täydennetään 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua määrää. Kyseiset varat on käytettävä asianomaisen jäsenvaltion hyväksi. Jos komissio ei ole tehnyt ohjelman käyttöön tällä tavoin asetettujen lisämäärien osalta oikeudellista sitoumusta suoran tai välillisen hallinnoinnin puitteissa, vastaavat sitomattomat määrät voidaan asianomaisen jäsenvaltion pyynnöstä siirtää takaisin yhteen tai useampaan rahoituslähteenä olevaan ohjelmaan tai niiden seuraajaan.

11 artikla

Vaihtoehtoinen, yhdistetty ja kumulatiivinen rahoitus

1. Ohjelma pannaan täytäntöön synergiassa muiden unionin ohjelmien kanssa. Toimi, joka on saanut unionin rahoitusta jostakin toisesta ohjelmasta, voi saada rahoitusta myös tästä ohjelmasta. Tällöin kustakin unionin ohjelmasta myönnettyyn rahoitusosuuteen sovelletaan asianomaisen ohjelman sääntöjä tai vaihtoehtoisesti voidaan soveltaa samoja sääntöjä kaikkiin rahoitusosuuksiin, jolloin voidaan tehdä vain yksi oikeudellinen sitoumus. Jos unionin rahoitusosuus perustuu avustuskelpoisiin kustannuksiin, unionin talousarviosta myönnettävä kumulatiivinen tuki ei saa ylittää toimen avustuskelpoisia kokonaiskustannuksia, ja se voidaan laskea määräsuhteen mukaisesti tukiehtoja koskevissa asiakirjoissa vahvistetulla tavalla.

13. Ohjelman mukaiset ratkaisu- ja myöntämismenettelyt voidaan toteuttaa suoraan tai välillisesti hallinnoiden yhdessä jäsenvaltioiden, unionin toimielinten, elinten ja virastojen, kolmansien maiden, kansainvälisten järjestöjen, kansainvälisten rahoituslaitosten tai muiden kolmansien osapuolten, jäljempänä “yhteiseen ratkaisumenettelyyn tai myöntämismenettelyyn osallistuvat kumppanit”, kanssa edellyttäen, että varmistetaan unionin taloudellisten etujen suojaaminen. Tällaisiin menettelyihin sovelletaan samoja sääntöjä, ja niiden pohjalta tehdään samanlaiset oikeudelliset sitoumukset. Tätä varten yhteiseen ratkaisumenettelyyn tai myöntämismenettelyyn osallistuvat kumppanit voivat asettaa varoja ohjelman käyttöön 10 artiklan mukaisesti tai kumppaneille voidaan tarvittaessa antaa tehtäväksi ratkaisumenettelyn tai myöntämismenettelyn toteuttaminen asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 62 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti. Yhteisissä ratkaisu- tai myöntämismenettelyissä yhteiseen ratkaisumenettelyyn tai myöntämismenettelyyn osallistuvien kumppanien edustajat voivat olla myös asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 153 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun arviointikomitean jäseniä.

12 artikla

Unionin rahoituksen toteutus ja muodot

1. Ohjelman toteutuksessa käytetään asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 mukaisesti joko suoraa hallinnointia tai välillistä hallinnointia kyseisen asetuksen 62 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa.

14. Jäsenvaltiossa välillisen hallinnoinnin kautta täytäntöön pantavat varat jaetaan seuraavien perusteella:

    a) asianomaisen jäsenvaltion väestö ja elinkustannukset;

    b) jäsenvaltioiden pääkaupunkien välinen etäisyys;

    c) tuloksellisuus laskettuna tuoreimpien saatavilla olevien tietojen perusteella.

15. Komissio määrittelee kyseiset kriteerit ja niiden perustana olevat mallit tarkemmin 15 artiklassa tarkoitetuissa työohjelmissa.

16. Unionin rahoitusta voidaan myöntää missä tahansa muodossa asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 mukaisesti, erityisesti avustuksina, palkintoina, hankintoina ja muina kuin rahallisina lahjoituksina.

17. Jos unionin rahoitusta myönnetään avustuksina, käytetään kustannuksiin perustumatonta rahoitusta tai tarvittaessa yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 mukaisesti. Rahoitusta voidaan myöntää korvaamalla todelliset avustuskelpoiset kustannukset ainoastaan siinä tapauksessa, että toimen tavoitteita ei voida saavuttaa muulla tavoin.

18. Sovellettaessa asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 153 artiklan 3 kohtaa arviointikomitea voi koostua riippumattomista ulkopuolisista asiantuntijoista joko osittain tai kokonaan.

19. Sellaisilla julkisyhteisöillä sekä koulutus-, nuoriso- ja urheilualojen instituutioilla ja organisaatioilla, jotka ovat kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana saaneet yli 50 prosenttia vuosituloistaan julkisista lähteistä, katsotaan olevan riittävät taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet tämän ohjelman mukaisten toimintojen toteuttamiseksi. Niiltä ei saa vaatia muita asiakirjoja kyseisten valmiuksien osoittamiseksi.

V LUKU

OHJELMAAN OSALLISTUMINEN

13 artikla

Ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat

1. Ohjelma voidaan avata seuraavien kolmansien maiden osallistumiselle siten, että ne assosioituvat ohjelmaan tai sen tiettyihin osiin, 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden sekä asiaa koskevien kansainvälisten sopimusten mukaisesti tai kyseisten sopimusten puitteissa tehtyjen, seuraaviin sovellettavien päätösten mukaisesti:

    a) Euroopan vapaakauppaliiton jäsenet, jotka ovat Euroopan talousalueen jäseniä, sekä Euroopan pienvaltiot;

    b) unioniin liittymässä olevat maat, ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokasmaat;

    c) Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvat maat;

    d) muut kolmannet maat.

20. Ohjelmaan osallistumista koskevissa assosiaatiosopimuksissa

    a) varmistetaan oikeudenmukainen tasapaino ohjelmaan osallistuvan kolmannen maan maksamien rahoitusosuuksien ja sen saamien hyötyjen välillä;

    b) vahvistetaan ohjelmiin osallistumisen edellytykset, mukaan lukien ohjelmaa ja sen yleisiä hallintokustannuksia koskevien, toiminnallisesta rahoitusosuudesta ja osallistumismaksusta koostuvien rahoitusosuuksien laskentatapa;

    c) ei siirretä kolmannelle maalle ohjelmaa koskevaa päätösvaltaa;

    d) taataan unionin oikeus varmistaa varainhoidon moitteettomuus ja suojata taloudellisia etujaan;

    e) varmistetaan tarvittaessa turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen liittyvien unionin etujen suojaaminen.

    Edellä olevaa d alakohtaa sovellettaessa kolmannen maan on myönnettävä asetuksissa (EU, Euratom) 2024/2509 ja (EU, Euratom) N:o 883/2013 edellytetyt tarvittavat oikeudet ja pääsyvaltuudet ja varmistettava, että täytäntöönpanopäätökset, joissa määrätään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 299 artiklan nojalla maksuvelvollisuudesta, sekä Euroopan unionin tuomioistuimen tuomiot ja määräykset ovat täytäntöönpanokelpoisia.

14 artikla

Avustuskelpoisuus

1. Jotta voidaan tukea 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamista, vahvistetaan avustuskelpoisuusperusteet asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 mukaisesti.

21. Suoraan ja välillisesti hallinnoitavissa ratkaisu- ja myöntämismenettelyissä unionin rahoitusta voi saada yksi tai useampi seuraavista oikeussubjekteista:

a) johonkin jäsenvaltioon sijoittautunut yhteisö;

b) johonkin assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautunut yhteisö;

c) kansainvälinen organisaatio;

d) muu yhteisö, joka on sijoittautunut assosioitumattomaan kolmanteen maahan, jos tällaisen yhteisön rahoitus on olennaista toimen toteuttamisen kannalta ja edistää 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamista.

22. Sen lisäksi, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 168 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetään, 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut assosioituneet kolmannet maat voivat tarvittaessa osallistua asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 168 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädettyihin hankintamekanismeihin ja hyötyä niistä. Jäsenvaltioihin sovellettavia sääntöjä sovelletaan soveltuvin osin osallistuviin assosioituneisiin kolmansiin maihin.

23. Ratkaisu- ja myöntämismenettelyjä, jotka vaikuttavat turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen erityisesti siltä osin kuin on kyse unionin tai sen jäsenvaltioiden strategisista omaisuuseristä ja intresseistä, rajoitetaan asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 136 artiklan mukaisesti.

24. Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 110 artiklassa tarkoitetussa työohjelmassa tai ratkaisu- ja myöntämismenettelyyn liittyvissä asiakirjoissa voidaan täsmentää tässä asetuksessa vahvistettuja avustuskelpoisuusperusteita tai vahvistaa lisää avustuskelpoisuusperusteita tietyille toimille.

VI LUKU

OHJELMASUUNNITTELU

15 artikla

Työohjelma

Ohjelma toteutetaan asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 110 artiklassa tarkoitetuilla työohjelmilla.

VII LUKU

VIESTINTÄ JA TULOSTEN LEVITTÄMINEN

16 artikla

Tiedotus, viestintä ja tulosten levittäminen

1. Jäljempänä 19 artiklassa tarkoitettujen kansallisten toimistojen on yhteistyössä komission kanssa kehitettävä johdonmukainen viestintästrategia, joka koskee tehokkaita yhteystoimia sekä niiden hallinnoimien ohjelman toimintojen mukaisesti tuettujen hankkeiden tulosten tehokasta levittämistä ja hyödyntämistä. Jäljempänä 18 artiklassa tarkoitettujen kansallisten viranomaisten on tuettava kansallisia toimistoja sellaisten hankkeiden tulosten hyödyntämisessä, joilla on suuri vaikutuspotentiaali.

25. Jäljempänä 19 artiklassa tarkoitetut kansalliset toimistot avustavat komissiota sen yleisessä tehtävässä levittää tietoa ohjelmasta, mukaan lukien kansallisella ja unionin tasolla hallinnoituja toimintoja ja hankkeita koskevat tiedot, sekä sen tuloksista. Kansallisten toimistojen on tiedotettava asiaankuuluville kohderyhmille omassa maassaan toteutettavista toimista ja toiminnasta.

26. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut toimet ja toiminta on toteutettava noudattaen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) [XXX]* [tuloksellisuusasetus], jossa vahvistetaan menojen seurantaa ja määrärahoihin sovellettavaa tuloksellisuuskehystä koskevat säännöt, mukaan lukien kaikkiin unionin ohjelmiin sovellettavat tiedotusta, viestintää ja näkyvyyttä koskevat säännöt ja erityisesti avustuksensaajien ja toteutuskumppaneiden velvollisuudet.

VIII LUKU

HALLINNOINTI- JA TARKASTUSJÄRJESTELMÄ

17 artikla

Välillisen hallinnoinnin järjestelyt kansallisella tasolla

1. Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 157 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti ohjelman täytäntöönpano välillisellä hallinnoinnilla edellyttää 18 ja 19 artiklassa säädettyjen kansallisen viranomaisen ja kansallisen toimiston nimeämistä.

2. Sekä kansallista viranomaista että kansallista toimistoa pidetään varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisina talousarviota toteuttavina eliminä siltä osin kuin ne vastaavat komission kanssa sovituista talousarvion toteuttamistehtävistä, ja kansallinen viranomainen on pääasiallisessa vastuussa komissiolle nimeämänsä ja valvomansa kansallisen toimiston toteuttamasta EU:n varojen käytöstä, kuten 18 artiklan 10 kohdassa säädetään.

18 artikla

Kansallinen viranomainen

1. Jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden on ilmoitettava komissiolle Euroopan unionissa olevan pysyvän edustustonsa välityksellä julkisoikeudellinen elin, joka on nimetty kansalliseksi viranomaiseksi tämän asetuksen soveltamista varten, sekä yksi tai useampi henkilö, jolla on laillinen valtuutus toimia sen puolesta.

27. Kansallisen viranomaisen on nimettävä kansallinen toimisto ohjelman keston ajaksi ja ilmoitettava siitä komissiolle. Kansallinen viranomainen ei saa nimetä ministeriötä kansalliseksi toimistoksi, ja kansallisen toimiston on oltava organisatorisesti erillinen kansallisesta viranomaisesta.

28. Kansallisen viranomaisen on nimettävä 21 artiklassa tarkoitettu riippumaton tarkastuselin.

29. Kansallisen viranomaisen on toimitettava komissiolle asianmukainen ennakkoarviointi sen osalta, että kansallinen toimisto täyttää asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 157 artiklan 1–5 kohdassa säädetyt vähimmäisvaatimukset ja kansallisten toimistojen sisäistä valvontaa koskevat unionin vaatimukset sekä säännöt, jotka koskevat ohjelman varojen hallinnointia.

    Sovellettaessa ensimmäistä alakohtaa sovelletaan seuraavia järjestelyjä:

    a) asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 157 artiklan 7 kohdan b alakohdan mukaisesti ennakkoarviointia ei tehdä komission nimenomaisesti edellyttämistä menettelyistä, mukaan lukien komission omat ja tässä asetuksessa säädetyt menettelyt;

    b) muista kuin a alakohdassa säädetyistä menettelyistä kansallisen viranomaisen on tehtävä ennakkoarviointi, jonka on perustuttava sen

omaan valvontaan ja tarkastuksiin tai riippumattoman tarkastuselimen suorittamaan valvontaan ja tarkastuksiin;

c) jos ohjelmaa varten nimetty kansallinen toimisto on sama kuin asetusten (EU) 2021/817 ja (EU) 2021/888 mukaisesti nimetty kansallinen toimisto, ennakkoarviointi on rajattava uusiin vaatimuksiin, jollei ole perusteltua syytä tehdä toisin.

30. Jos komissio hylkää kansallisen toimiston nimeämisen ennakkoarviointia koskevan arviointinsa perusteella tai jos kansallinen toimisto ei täytä komission asettamia vähimmäisvaatimuksia, kansallisen viranomaisen on varmistettava, että toteutetaan tarvittavat korjaavat toimenpiteet vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi komission hyväksymällä tavalla, tai nimettävä kansalliseksi toimistoksi jokin toinen elin. Poikkeustapauksissa, joissa kansallinen toimisto lopettaa toimintansa tai lakkaa olemasta ja kansallinen viranomainen hoitaa itse talousarvion toteuttamistehtäviä tämän asetuksen ja sen nojalla tehtyjen asiaankuuluvien sopimusten mukaisesti, se vapautetaan ennakkoarvioinnista.

31. Kansallisen viranomaisen on osoitettava riittävä, vähintään 20 artiklan 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettua rahoitusosuutta vastaava yhteisrahoitus kansallisen toimistonsa toimintaa varten sen varmistamiseksi, että ohjelmaa hallinnoidaan sovellettavien unionin sääntöjen mukaisesti.

32. Kansallisen viranomaisen on varmistettava, että kansallisen toimiston hallinnoinnista vastaavien henkilöiden nimitykset ovat perusteltuja toiminnan luonteen vuoksi, että niiden osalta noudatetaan oikeudenmukaisia ja avoimia sääntöjä ja menettelyjä ja että ne eivät aiheuta eturistiriitoja. Jos on vakavaa huolta näiden periaatteiden noudattamisesta, komissio voi evätä ehdotetun nimityksen ja pyytää kansallista viranomaista varmistamaan, että valintamenettely uusitaan.

33. Kansallisen viranomaisen on seurattava ja valvottava kansalliselle toimistolle osoitettuja talousarvion toteuttamistehtäviä. Sen on tiedotettava komissiolle ja kuultava komissiota hyvissä ajoin ennakolta sellaisista päätöksistä, joilla voi olla merkittävä vaikutus ohjelman hallinnointiin ja ohjelman varoihin.

34. Kansallisen viranomaisen on toimitettava komissiolle vuosittain kertomus seuranta- ja valvontatoimistaan ja tarvittaessa selvitys jatkotoimista, joita se on toteuttanut komission tällaisesta kertomuksesta mahdollisesti esittämien huomautusten johdosta.

35. Kansallisen viranomaisen on otettava ja kannettava vastuu niiden unionin varojen moitteettomasta hallinnoinnista, jotka komissio siirtää kansalliselle toimistolle ohjelman puitteissa.

36. Jos kansallisen toimiston todetaan syyllistyneen sääntöjenvastaisuuteen, laiminlyöntiin tai petokseen tai jos kansallisen toimiston toiminnassa havaitaan vakavia puutteita tai sidonnaisuuksia tai se ei ole tavoitteiden mukaista ja tällainen tilanne johtaa siihen, että komissiolla on saatavia kansalliselta toimistolta, kansallisen viranomaisen on maksettava komissiolle tällaiset saatavat takaisin ja korvattava kulut.

37. Edellä 11 kohdassa tarkoitetuissa olosuhteissa kansallinen viranomainen voi peruuttaa kansallisen toimiston nimityksen joko omasta aloitteestaan tai komission pyynnöstä. Jos kansallinen viranomainen haluaa peruuttaa kansallisen toimiston nimityksen muun perustellun syyn vuoksi, sen on ilmoitettava komissiolle peruutuksesta kohtuullisessa ajassa ennen nimityksen suunniteltua päättymispäivää.

Tällaisessa tapauksessa kansallisen viranomaisen ja komission on sovittava virallisesti erityisistä ja kestoltaan rajoitetuista siirtymätoimenpiteistä.

38. Jos nimitys peruutetaan 12 kohdan mukaisesti, kansallisen viranomaisen on toteutettava tarvittavat toimet kyseisen kansallisen toimiston haltuun annettujen unionin varojen valvomiseksi ja varmistettava kyseisten varojen sekä kaikkien ohjelman hallinnoinnissa tarvittavien asiakirjojen ja hallinnointivälineiden esteetön siirtyminen uudelle kansalliselle toimistolle. Kansallisen viranomaisen on annettava kansalliselle toimistolle, jonka nimitys on peruutettu, tarvittava rahoitustuki, jotta tämä voi jatkaa sopimusvelvoitteidensa täyttämistä ohjelman avustuksensaajiin ja komissioon nähden siihen saakka, kunnes kyseiset velvoitteet siirtyvät uudelle kansalliselle toimistolle. Jos nimityksen peruuttamisen ja komission hyväksymän uuden kansallisen toimiston nimeämisen välillä on siirtymäkausi, kansallinen viranomainen on tänä aikana vastuussa kaikista tässä asetuksessa säädetyistä kansallisen toimiston velvoitteista sekä kaikista sen jäljellä olevista sopimusvelvoitteista ohjelman avustuksensaajia ja komissiota kohtaan.

39. Jos kansallinen toimisto lopettaa toimintansa tai lakkaa olemasta eikä uutta kansallista toimistoa nimetä siitä syystä, että jokin kolmas maa vetäytyy ohjelmasta, kansallinen viranomainen on ensisijaisesti vastuussa kaikista kansallisen toimiston velvoitteista sekä kaikkien jäljellä olevien sopimusvelvoitteiden täyttämisestä ja päättämisestä ohjelman avustuksensaajia ja komissiota kohtaan.

40. Kansallisen viranomaisen on komission pyynnöstä nimettävä oppilaitokset tai organisaatiot tai tällaisten oppilaitosten ja organisaatioiden tyypit, jotka voivat osallistua ohjelman tiettyyn toimintoon sen alueella.

41. Kansallisen viranomaisen on edistettävä ja helpotettava tehokkaita synergioita ja täydentävyyttä muiden unionin, kansallisten tai alueellisten rahastojen ja ohjelmien kanssa.

42. Kansallisen viranomaisen on varmistettava, että toteutetaan kaikki tarvittavat ja asianmukaiset toimenpiteet ohjelman moitteetonta toimintaa haittaavien oikeudellisten ja hallinnollisten esteiden poistamiseksi, mukaan lukien toimenpiteet, joilla pyritään yhdenmukaistamaan ohjelman osallistujien ja samassa tilanteessa olevien muiden kansalaisten asema tai puuttumaan viisumien tai oleskelulupien saamiseen liittyviin vaikeuksiin.

19 artikla

Kansallinen toimisto

1. Kansallisen toimiston on täytettävä seuraavat edellytykset:

   a) sen on oltava asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 62 artiklan 1 kohdan c alakohdan v tai vi alakohdassa tarkoitettu elin ja siihen sovelletaan asianomaisen jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan lainsäädäntöä;

   b) sillä on oltava riittävät hallinnolliset valmiudet, henkilöstö ja infrastruktuuri tehtäviensä suorittamiseen tyydyttävällä tavalla, jotta varmistetaan ohjelman tehokas ja tuloksellinen hallinnointi ja unionin varojen moitteeton hoito;

c) sillä on oltava toiminnalliset ja oikeudelliset valmiudet soveltaa hallinnollisia sääntöjä, sopimusehtoja ja varainhoitoa koskevia sääntöjä, jotka on vahvistettu unionin tasolla;

d) sillä on oltava tarvittava asiantuntemus, jotta se voi tehokkaasti toteuttaa toimia kaikilla niillä ohjelman aloilla, joita varten se saa unionin rahoitusta;

e) jos komissio sitä edellyttää, sen on annettava riittävät, mielellään viranomaisen antamat rahoitusvakuudet, jotka vastaavat sen hallinnoitavaksi annettavien unionin varojen tasoa.

43. Kansallisen toimiston on suunniteltava asianmukaisesti tehtävänsä 15 artiklassa tarkoitetussa työohjelmassa ja komission kanssa tehdyissä asiaa koskevissa sopimuksissa esitettyjen asiaankuuluvien toimien toteuttamista sekä 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tiedotusta, viestintää ja tulosten levittämistä varten.

44. Kansallisen toimiston on hallinnoitava vastuullaan olevien ohjelman toimien mukaisten hankkeiden elinkaaren kaikkia vaiheita asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 62 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja komission kanssa tehtyjen asiaa koskevien sopimusten mukaisesti.

45. Kansallisen toimiston on myönnettävä tuki varainhoitoasetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 2 artiklan 5 alakohdassa tarkoitetuille avustuksensaajille tukisopimusten muodossa siten kuin komissio on tarkentanut kyseisen ohjelmatoimen osalta.

46. Kansallinen toimisto ei saa siirtää sille annettuja ohjelman tai talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä kolmannelle osapuolelle ilman kansallisen viranomaisen ja komission ennakkoon antamaa kirjallista lupaa. Kansallisen toimiston on oltava yksin vastuussa kolmannelle osapuolelle siirretyistä tehtävistä.

47. Kansallisen toimiston on toimitettava kansalliselle viranomaiselleen ja komissiolle vuosittain johdon vahvistuslausuma, kertomus ja muut asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 158 artiklan mukaisesti vaaditut asiakirjat.

48. Kansallisen toimiston on ryhdyttävä kohtuullisessa ajassa toimiin niiden huomautusten johdosta, joita komissio antaa analysoituaan vuotuisen johdon vahvistuslausuman ja kertomuksen sekä riippumattoman tarkastuselimen niistä antaman tarkastuslausunnon.

20 artikla

Euroopan komissio

1. Komissio tarkistaa kansalliset hallinnointi- ja valvontajärjestelmät kansallisiin toimistoihin sovellettavien, 18 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen vaatimustenmukaisuutta koskevien säännösten perusteella hyödyntäen erityisesti kansallisen viranomaisen laatimaa ennakkoarviointia, kansallisen toimiston vuotuista johdon vahvistuslausumaa ja riippumattoman tarkastuselimen siitä antamaa tarkastuslausuntoa sekä 18 artiklan 9 kohdassa tarkoitettua kansallisen viranomaisen vuotuista kertomusta.

49. Edellä 18 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun ennakkoarvioinnin perusteella komissio hyväksyy, hyväksyy ehdollisesti tai hylkää kansallisen toimiston nimityksen. Komissio ei solmi sopimussuhdetta kansallisen toimiston kanssa ennen kuin se on todennut ennakkoarvioinnin tyydyttäväksi tai toteuttanut asianmukaiset

valvontatoimenpiteet asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 157 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Jos hyväksyntä on ehdollinen, komissio voi soveltaa kansallisen toimiston kanssa solmimaansa sopimussuhteeseen oikeasuhteisia varotoimenpiteitä. Jos kansallinen toimisto ei enää täytä vähimmäisvaatimuksia, komissio voi keskeyttää sopimussuhteensa kansalliseen toimistoon siihen asti, kun korjaavat toimet vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi on toteutettu, tai muussa tapauksessa se voi pyytää kansallista viranomaista peruuttamaan kansallisen toimiston nimityksen ja nimeämään uuden toimiston, edellyttäen, että sitä koskeva ennakkoarviointi on myönteinen.

50. Komissio antaa kansallisille viranomaisille ja kansallisille toimistoille asianmukaista tietoa ja ohjausta ohjelman johdonmukaisen ja laadukkaan täytäntöönpanon ja hallinnoinnin varmistamiseksi. Se täsmentää etenkin suunnittelua, projektinhallintaa ja raportointia koskevat järjestelyt ja varmistaa, että näissä järjestelyissä noudatetaan yksinkertaisia menettelyjä.

51. Komissio asettaa ohjelman varoja kansallisen toimiston saataville vasta hyväksyttyään sen suunnitteluasiakirjat 19 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

52. Komissio antaa kansallisen toimiston käyttöön seuraavat ohjelman varat:

a) rahoitusosuus ohjelman sellaisten toimien mukaisiin avustuksiin, joiden hallinnointi on annettu kansallisen toimiston tehtäväksi;

b) rahoitusosuus kansalliselle toimistolle kuuluvien ohjelman hallinnointitehtävien tukemiseen;

c) tarvittaessa lisärahoitusosuus 7 artiklan a ja b alakohdan mukaisiin toimiin.

53. Komissio ilmoittaa kansalliselle viranomaiselle ja kansalliselle toimistolle 18 artiklan 9 kohdassa tarkoitettua vuosikertomusta ja 19 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua johdon vahvistuslausumaa sekä 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastuslausuntoa koskevan analyysinsa ja huomautuksensa.

54. Jos komissio ei hyväksy kansallisen toimiston vuotuista johdon vahvistuslausumaa tai riippumattoman tarkastuselimen siitä antamaa tarkastuslausuntoa taikka jos kansallinen toimisto ei tyydyttävällä tavalla ole ryhtynyt toimiin komission huomautusten johdosta, komissio voi toteuttaa varotoimenpiteitä ja korjaavia toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 132 artiklan mukaisesti.

55. Komissio edistää ja ylläpitää aktiivista vuoropuhelua ja yhteistyötä kansallisten toimistojen ja kansallisten viranomaisten kanssa ja niiden välillä, mukaan lukien hyvien käytäntöjen vaihto ja siirto, ohjelman johdonmukaisen toteuttamisen ja hallinnoinnin parantamiseksi ja varmistamiseksi. Se varmistaa myös, että on olemassa asianmukaiset edellytykset tehokkaalle tietojenvaihdolle unionin toimielinten, kansallisten toimistojen sekä muiden ohjelmaa toteuttavien elinten ja yhteisöjen välillä.

56. Komissio toteuttaa tarvittavat tietotekniset järjestelmät, joilla tuetaan 3 artiklassa säädettyjen ohjelman tavoitteiden toteuttamista, myös välillistä hallinnointia varten.

21 artikla

Riippumaton tarkastuselin

1. Riippumattoman tarkastuselimen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

    a) sillä on oltava tarvittava ammatillinen pätevyys julkisen sektorin tarkastusten suorittamiseksi;

    b) sen on varmistettava, että tarkastustoimissa otetaan huomioon kansainvälisesti hyväksytyt tarkastusstandardit;

    c) sillä ei saa olla eturistiriitatilannetta siihen oikeussubjektiin nähden, johon kansallinen toimisto kuuluu; riippumattoman tarkastuselimen on erityisesti oltava toiminnallisesti riippumaton oikeussubjektista, johon kansallinen toimisto kuuluu.

2. Riippumattoman tarkastuselimen on annettava tarkastuslausunto asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 158 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta vuotuisesta johdon vahvistuslausumasta. Se muodostaa yleisen varmuuden perustan asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 127 artiklan mukaisesti.

3. Riippumattoman tarkastuselimen on annettava komissiolle ja sen edustajille sekä tilintarkastustuomioistuimelle mahdollisuus tutustua kaikkiin asiakirjoihin ja raportteihin, jotka ovat sen antaman, kansallisen toimiston vuotuista johdon vahvistuslausumaa koskevan tarkastuslausunnon perustana.

22 artikla

Valvontajärjestelmän periaatteet

1. Komissio vastaa kansallisen toimiston hallinnoimiin ohjelman toimiin ja toimintoihin kohdistuvasta valvontatoiminnasta. Komissio vahvistaa vähimmäisvaatimukset kansallisen toimiston ja riippumattoman tarkastuselimen suorittamalle valvonnalle.

57. Kansallisen toimiston on vastattava 15 artiklassa tarkoitetuissa työohjelmissa esitetyn mukaisesti hallinnoimiensa toimien varoista maksettavien avustusten saajien perustason valvonnasta. Kyseisen valvonnan on annettava kohtuulliset takeet siitä, että myönnetyt avustukset käytetään tarkoitetulla tavalla ja sovellettavien unionin sääntöjen mukaisesti.

58. Komissio varmistaa kansallisille toimistoille siirrettyjen ohjelman varojen osalta, että sen suorittama valvonta sovitetaan asianmukaisella tavalla yhteen kansallisten viranomaisten ja kansallisten toimistojen suorittaman valvonnan kanssa yhden tarkastuksen periaatteen ja riskiperustaisen analyysin perusteella.

IX LUKU

SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

23 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (EU) 2021/817 ja asetus (EU) 2021/888 1 päivästä tammikuuta 2028 alkaen.

24 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Tämän asetuksen estämättä voidaan jatkaa tai muuttaa toimia niiden päättämiseen saakka noudattaen asetusta (EU) 2021/817 ja asetusta (EU) 2021/888, joita sovelletaan kyseisiin toimiin niiden päättämiseen asti.

59. Ohjelman rahoituspuitteet voivat kattaa myös teknisen ja hallinnollisen avun menoja, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa siirtyminen tämän ohjelman ja asetuksen (EU) 2021/817 ja asetuksen (EU) 2021/888 nojalla hyväksyttyjen toimenpiteiden välillä.

60. Jäsenvaltioiden on varmistettava kansallisella tasolla esteetön siirtyminen asetusten (EU) 2021/817 ja (EU) 2021/888 nojalla toteutettujen toimien ja tämän ohjelman nojalla toteutettavien toimien välillä.

25 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2028.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSTA JA DIGITAALISIA VAIKUTUKSIA KOSKEVA SELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA 3
1.1 Ehdotuksen/aloitteen nimi 3
1.2 Toimintalohko(t) 3
1.3 Tavoite (Tavoitteet) 3
1.3.1 Yleistavoite (Yleistavoitteet) 3
1.3.2 Erityistavoite (Erityistavoitteet) 3
1.3.3 Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset 3
1.3.4 Tulosindikaattorit 3
1.4 Ehdotus/aloite liittyy 4
1.5 Ehdotuksen/aloitteen perustelut 4
1.5.1 Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu 4
1.5.2 EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla. 4
1.5.3 Vastaavista toimista saadut kokemukset 4
1.5.4 Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehyksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin 5
1.5.5 Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen 5
1.6 Ehdotetun toimen/aloitteen ja sen rahoitusvaikutusten kesto 6
1.7 Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat 6
2. HALLINNOINTI 8
2.1 Seuranta- ja raportointisäännöt 8
2.2 Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t) 8
2.2.1 Perustelut ehdotetu(i)lle talousarvion toteuttamistavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle 8
2.2.2 Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä 8
2.2.3 Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisajankohdan odotetuista virheriskitasoista 8
2.3 Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi 9
3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET 10

3.1 Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat 10
3.2 Arvioidut vaikutukset määrärahoihin 12
3.2.1 Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista toimintamäärärahoihin 12
3.2.1.1 Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat 12
3.2.1.2 Ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista peräisin olevat määrärahat 17
3.2.2 Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset 22
3.2.3 Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin 24
3.2.3.1 Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat 24
3.2.3.2 Ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista peräisin olevat määrärahat 24
3.2.3.3 Määrärahat yhteensä 24
3.2.4 Henkilöresurssien arvioitu tarve 25
3.2.4.1 Hyväksytystä talousarviosta katettavat 25
3.2.4.2 Ulkoisilla käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla katettavat 26
3.2.4.3 Henkilöresurssien kokonaistarve 26
3.2.5 Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista digitaaliteknologiaan liittyviin investointeihin 28
3.2.6 Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa 28
3.2.7 Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet 28
3.3 Arvioidut vaikutukset tuloihin 29
4. DIGITAALISET ULOTTUVUUDET 29
4.1 Vaatimukset, joilla on merkitystä digitalisaation kannalta 30
4.2 Data 30
4.3 Digitaaliset ratkaisut 31
4.4 Yhteentoimivuusarviointi 31
4.5 Toimenpiteet digitaalisen täytäntöönpanon tukemiseksi 32

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1 Ehdotuksen/aloitteen nimi

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Erasmus+ -ohjelman perustamisesta vuosiksi 2028–2034

1.2 Toimintalohko(t)

Koulutus, nuoriso ja urheilu

1.3 Tavoite (Tavoitteet)

1.3.1 Yleistavoite (Yleistavoitteet)

Ohjelman yleisenä tavoitteena on parantaa Euroopan selviytymiskykyä, kilpailukykyä ja yhtenäisyyttä edistämällä laadukasta elinikäistä oppimista ja antamalla kaikille mahdollisuus hankkia parempia taitoja ja osaamista elämää ja työpaikkoja varten sekä samalla edistää unionin arvoja, osallistumista demokratiatoimintaan ja yhteiskunnalliseen toimintaan, solidaarisuutta, sosiaalista osallisuutta ja yhtäläisiä mahdollisuuksia EU:ssa ja sen ulkopuolella. Ohjelma on keskeinen väline rakennettaessa osaamisunionia, kehitettäessä eurooppalaista koulutusaluetta ja tuettaessa eurooppalaisen strategisen koulutusyhteistyön toteuttamista, mukaan lukien alakohtaiset toimintaohjelmat.

Ohjelmalla edistetään nuorisopolitiikkaa koskevaa yhteistyötä ja kehitetään edelleen urheilun eurooppalaista ulottuvuutta. Tavoitteena on edistää osallistavampaa, yhtenäisempää ja vakaampaa Eurooppaa lisäämällä nuorten vaikutusmahdollisuuksia, vahvistamalla yhteisöllisiä siteitä ja lisäämällä solidaarisuutta merkityksellisen osallistumisen ja yhteistyön kautta. Urheilulla ja liikunnalla on keskeinen rooli sosiaalisen osallisuuden, terveyden, koulutuksen ja yhteisöjen kehittämisen edistäjänä. Ohjelmasta investoidaan nuoriin, vapaaehtoistoimintaan ja urheiluun ja autetaan siten rakentamaan vahvempia ja verkottuneempia yhteiskuntia, kannustetaan kansalaisvaikuttamiseen ja osallistumiseen demokratiaan sekä lisätään sosiaalista yhteenkuuluvuutta kaikilla tasoilla.

1.3.2 Erityistavoite (Erityistavoitteet)

Ohjelman erityistavoitteina on

a) tukea koulutuksen, taitojen ja osaamisen parantamista ottaen erityisesti huomioon niiden merkityksen työmarkkinoiden sekä yksilöiden ammatillisen kehityksen ja henkilökohtaisen kasvun kannalta sekä sen, miten ne edistävät kilpailukykyistä, kestävää ja yhtenäistä yhteiskuntaa;

b) vahvistaa eurooppalaista identiteettiä ja aktiivista kansalaisuutta, lisätä solidaarisuutta ja aktiivista osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan ja demokraattiseen päätöksentekoon, luoda myönteisiä yhteiskunnallisia vaikutuksia, parantaa selviytymiskykyä ja varautumista, jotta voidaan ennakoida ja ehkäistä erilaisia riskejä ja reagoida niihin;

c) edistää laatua, osallisuutta, tasapuolisuutta, kestävyyttä, luovuutta, innovointia, huippuosaamista ja rajatylittävää yhteistyötä ja siten lisätä Euroopan houkuttelevuutta ja kilpailukykyä maailmanlaajuisesti kaikilla koulutus-, nuoriso- ja urheilualoilla;

d) sitouttaa ja voimaannuttaa nuoria hankkimaan ja kehittämään ammatillista osaamistaan ja henkilökohtaisia taitojaan ja osallistumaan aktiivisesti yhteiskunnalliseen toimintaan ja demokraattiseen päätöksentekoon ja ottamaan Euroopan yhdentymishanke omakseen;

e) tukea politiikan kehittämistä, myös osaamisen levittämistä varten, vauhdittamaan järjestelmätason uudistuksia ja nykyaikaistamista kaikilla koulutus-, nuoriso- ja urheilualoilla varmistaen, että järjestelmät ovat tehokkaampia, selviytymiskykyisempiä ja osallistavampia;

f) tarjota nuorille helposti saatavilla olevia mahdollisuuksia osallistua solidaarisuustoimintaan ja humanitaariseen toimintaan, jotka saavat aikaan myönteisiä yhteiskunnallisia muutoksia unionissa ja sen ulkopuolella (jälkimmäisten osalta perustamalla Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot), samalla kun parannetaan ja validoidaan asianmukaisesti heidän osaamistaan ja helpotetaan heidän jatkuvaa osallistumistaan aktiivisina kansalaisina;

g) edistää urheilun eurooppalaista mallia investoimalla ruohonjuuritason urheiluun, erityisesti vapaaehtoistoimintaan, varmistamalla saavutettavuus, edistämällä osallistumista, vaalimalla rehellisyyttä, tukemalla hyvää hallintotapaa ja vahvistamalla urheilun sosiaalista, koulutuksellista ja yhteisöllistä roolia toimilla, joissa keskitytään oikeudenmukaisen, osallistavan ja kestävän urheilujärjestelmän rakentamiseen kaikkialla Euroopassa.

1.3.3 Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen.

- Osallistujien taitojen ja osaamisen parantuminen työtä ja elämää varten
- Koulutus-, nuoriso- ja urheilualan osallistujaorganisaatioiden laadun, osallisuuden, kestävyyden, innovoinnin, huippuosaamisen ja rajatylittävän yhteistyön parantuminen
- Uudistusten nopeutuminen ja nykyaikaistukset järjestelmien tasolla
- Osallistujien aktiivisen osallistumisen, solidaarisuuden ja eurooppalaisen yhteenkuuluvuuden tunteen lisääntyminen

1.3.4 Tulosindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen etenemistä ja tuloksia seurataan.

Ohjelman edistymisen ja saavutusten seurantaan käytettävät tuotos- ja tulosindikaattorit vastaavat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) [XXX] [tuloksellisuusasetus] mukaisia yhteisiä indikaattoreita.

1.4 Ehdotus/aloite liittyy

☐ uuteen toimeen

☐ uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen[56]

☒ käynnissä olevan toimen jatkamiseen

☐ yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen

[56] Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

1.5 Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1 Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

Ohjelman tavoitteena on tarjota oppimismahdollisuuksia kaikille erityisesti oppimiseen liittyvän liikkuvuuden, vapaaehtoistyön ja apurahojen muodossa, jotta voidaan parantaa kaikkien osaamista ja avaintaitoja, joita tarvitaan elämää ja työpaikkoja varten, sekä edistää yhteiskunnallista vaikuttamista ja kansalaiskasvatusta, solidaarisuutta ja sosiaalista osallisuutta. Lisäksi ohjelmalla perustetaan Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot. Ohjelmalla tuetaan myös kapasiteetinvahvistamista sidosryhmien välisen organisaatiotason yhteistyön ja politiikan kehittämisen avulla, jotta voidaan edistää laadukasta elinikäistä oppimista, osallisuutta, huippuosaamista ja innovointia koulutuksen, nuorison ja urheilun alalla.

Edellyttäen, että perussäädös tulee voimaan, ohjelman täytäntöönpanon on tarkoitus alkaa 1. tammikuuta 2028 ja kestää seitsemän vuotta.

1.5.2 EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

Vaikka jäsenvaltiot ovat edelleen vastuussa toimintapolitiikkojensa sisällöstä ja organisoinnista asiaankuuluvilla aloilla, yksilöidyt haasteet ovat yhteisiä kaikille jäsenvaltioille ja/tai niillä on merkittävä transnationaalinen ulottuvuus, mikä edellyttää tehokkaita EU:n tason ratkaisuja, koordinointia ja tukea. EU:n toimilla voidaan helpottaa yhteistyötä, kapasiteetinvahvistamista ja vastavuoroista oppimista sekä rajatylittävää toimintaa ja viime kädessä optimoida asianomaisten alojen potentiaali, myös EU:n ulkoisessa toiminnassa.

Ohjelmalla pyritään lisäämään transnationaalista liikkuvuutta ja kapasiteetinvahvistamiseen liittyvää yhteistyötä sekä tukemaan ulottuvuudeltaan eurooppalaisen toimintapolitiikan kehittämistä. Tuettavien toimenpiteiden transnationaalisen luonteen, suuren määrän ja laajan maantieteellisen kattavuuden sekä niiden vahvan kansainvälisen ulottuvuuden vuoksi näitä tavoitteita ei kuitenkaan voida riittävällä tavalla saavuttaa, jos jäsenvaltiot toimivat yksin. Esimerkiksi oppimiseen liittyvää rajatylittävää liikkuvuutta tai vapaaehtoistoimintaa on monimutkaisempaa järjestää kahdenvälisesti, ja yksittäisten jäsenvaltioiden on vaikea tehdä siitä kaikkien saatavilla olevaa. Erasmus+ -ohjelman väliarviointi on osoittanut, että vaikka koulutus-, nuoriso- ja urheilualan organisaatioiden tai jäsenvaltioiden toteuttamat yksittäiset aloitteet ovat tehokkaita kansallisella tasolla, niiden laajuus ja määrä eivät riitä Euroopan laajuisen vaikutuksen aikaansaamiseksi. Yksittäisten maakohtaisten ja monialaisten aloitteiden yhteenlaskettu kattavuus jää myös pieneksi verrattuna nykyiseen Erasmus+ ohjelmaan. Myös Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskeva arviointi vahvistaa, että ohjelman rooli on keskeinen ja että joissakin maissa se tarjoaa ainoan mahdollisuuden nuorten vapaaehtois- ja solidaarisuustoimintaan.

Kun Erasmus+ -ohjelman soveltamisalaa laajennetaan kattamaan myös vapaaehtoistoiminnan, mukaan lukien humanitaarisen avun operaatioita tukeva vapaaehtoistoiminta, se tarjoaa keskitetyn yhteyspisteen, josta saa tietoa EU:n nuorille tarjoamista mahdollisuuksista kaikkialla unionissa, myös maaseutualueilla ja

syrjäisillä alueilla, sekä sen ulkopuolella. Nykyisin niistä saa tietoa erillisten järjestelmien kautta. Näin ollen Erasmus+ ohjelma varmistaa sen, että kaikilla kiinnostuneilla nuorilla ympäri unionin on yhtäläiset mahdollisuudet osallistua entistä moninaisempaan toimintaan, ja toimintamahdollisuudet ovat helpommin saavutettavissa. Lisäksi ohjelmalla perustetaan Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot, mikä on perussopimuksen mukainen velvoite.

Komission uudesta monivuotisesta rahoituskehyksestä järjestämän avoimen julkisen kuulemisen vastaajat tunnustivat laajalti EU:n rahoituksen lisäarvon ohjelman kattamilla politiikka-aloilla, ja valtaosa piti sitä erittäin merkittävänä.

Ohjelmalla edistetään perustaitojen tason nostamista ja ammattitaitoisten työntekijöiden määrän kasvamista, myös EU:n kilpailukyvyn kannalta keskeisillä strategisilla aloilla. Sen avulla voidaan tukea ja houkutella osaajia, myös kolmansista maista, ja pitää heistä kiinni. Yhdistämällä asiantuntemusta ja resursseja sekä ohjelmasta tuettuja kapasiteetinvahvistamista ja transnationaalista yhteistyötä edistetään innovointia, lisätään laadukasta opetusta ja autetaan puuttumaan Euroopan osaamisvajeeseen keskeisillä aloilla ja alueilla, myös STEM-aloilla sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän osalta, mikä tekee Euroopasta houkuttelevamman koulutuspaikan osaajille muualta maailmasta.

Aloitteella tuodaan yhteen eri taustoista ja eri maista tulevia ihmisiä ja tuetaan heitä vapaaehtoistoimintaan osallistumisessa, jotta he saavat liikkuvuuskokemuksen ulkomailla, ja siten lisätään kulttuurien välistä ymmärtämystä ja edistetään kollektiivista identiteettiä ja demokratian, vapauden ja ihmisoikeuksien kaltaisten arvojen kunnioitusta. Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen väliarvioinneissa korostetaan esimerkiksi ohjelmien merkittävää vaikutusta eurooppalaisen identiteetin ja yhteenkuuluvuuden tunteen edistämiseen ja tietoisuuden lisäämiseen EU:n yhteisistä arvoista sekä Erasmus+ -ohjelman tapauksessa Euroopan yhdentymistä koskevan tietämyksen lisäämiseen. Ohjelma mahdollistaa henkilöiden ja organisaatioiden pitkäaikaisten verkostojen luomisen ja kehittämisen ja sitä kautta eurooppalaisen identiteetin ja EU:n arvojen juurtumisen.

Ohjelmalla edistetään innovatiivisten ja laadukkaiden käytäntöjen kehittämistä, siirtoa ja täytäntöönpanoa koulutuksessa, nuorisotoiminnassa ja urheilussa sekä lisätään organisaatioiden valmiuksia työskennellä transnationaalisesti. Ohjelmalla tuetaan tiiviimpää yhteistyötä yksityisen sektorin ja innovaatioekosysteemien kanssa ja hyödynnetään investointeja EU:n kilpailukyvyn, selviytymiskyvyn, varautumisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden kannalta kriittiseen osaamiseen. Ohjelma tukee myös politiikkatoimien edistymistä ja systeemisiä vaikutuksia erityisesti siksi, että se toimii testialustana toimintatavoille, joista voidaan myöhemmin ottaa mallia kansallisiin ja alueellisiin järjestelmiin. Ohjelma edistää maiden välistä vuorovaikutusta ja auttaa niitä edistymään ja nykyaikaistamaan järjestelmiään ja toimintapolitiikkojaan.

Lisäksi ohjelmaan sisältyy toimia, joilla parannetaan pienempien toimijoiden osallistumismahdollisuuksia, tuetaan joustavia toimintamuotoja ja avataan ruohonjuuritason organisaatioille ja uusille tulokkaille portti unionin rahoitukseen ja kokemuksiin transnationaalisesta yhteistyöstä. Myös osallisuus ja moninaisuus ovat ohjelman tärkeitä periaatteita, ja sillä tuetaan osaamisen kehittämistä työpaikkoja ja elämää varten erityisesti niille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

1.5.3 Vastaavista toimista saadut kokemukset

Ehdotus perustuu aiemmista koulutus-, nuoriso-, urheilu- ja vapaaehtoisohjelmista pitkällä aikavälillä saatuihin kokemuksiin.

Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen väliarvioinnit osoittavat, että kumpikin ohjelma tuottaa vahvaa eurooppalaista lisäarvoa yksilöille, organisaatioille ja politiikalle, mukaan lukien ohjelmien kansainvälinen ulottuvuus, ja että tähän ei pystyttäisi pääsemään pelkästään kansallisen tason toimilla.

Erasmus+ -ohjelman 2014–2020 loppuarvioinnissa ja ohjelmakauden 2021–2027 väliarvioinnissa todettiin, että ohjelman tulokset ovat vahvoja kaikkien keskeisten arviointikriteerien osalta ja että sen tavoitteet saavutetaan tehokkaasti. Ohjelman molemmilla toteutuskausilla on onnistuneesti tuotettu vahvaa eurooppalaista lisäarvoa, ja niillä on ollut keskeinen rooli koulutuksen, nuorison ja urheilun aloilla. Erasmus+ -ohjelma ylittää merkittävästi sen, mitä yksittäiset maat voisivat saavuttaa kansallisella tai kansainvälisellä tasolla. Sen hyödyt johtuvat mahdollisuuksista, joita se tarjoaa oppijoiden ja henkilöstön henkilökohtaiseen, koulutukselliseen ja ammatilliseen kehitykseen, organisaatioiden rajat ylittävään yhteistyöhön sekä koulutus-, nuoriso- ja urheilupolitiikan kehittämiseen, tarjoten ohjelmaan osallistujille merkittäviä hyötyjä verrattuna niihin, jotka eivät osallistu ohjelmaan.

Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman 2018–2020 loppuarvioinnissa ja ohjelmakauden 2021–2027 väliarvioinnissa[57] todettiin, että ohjelman tulokset ovat hyviä kaikkien viiden arviointikriteerin osalta (merkityksellisyys, vaikuttavuus, tehokkuus, johdonmukaisuus ja EU:n tason lisäarvo). Euroopan solidaarisuusjoukoilla vastataan eurooppalaisen yhteiskunnan kriittisiin tarpeisiin erityisesti edistämällä kansalaisvaikuttamista, osallisuutta ja moninaisuutta. Ohjelmalla vahvistetaan yhteisöllisyyden tunnetta, elävöitetään paikallisia aloitteita ja pidetään esillä laajempaa, globaalia näkökulmaa. Osallistuminen ohjelmaan parantaa henkilökohtaisia, ammatillisia ja opiskeluun liittyviä taitoja sekä yhteiskunnallista tietoisuutta ja kansalaistietoisuutta.

Kummassakin arvioinnissa tuodaan kuitenkin esiin joitakin parannusta vaativia seikkoja ohjelmien suunnittelussa. Näitä ovat muun muassa ohjelmien tavoittavuuden laajentaminen, niihin osallistumisen helpottaminen, hallinnoinnin yksinkertaistaminen, seurannan tehostaminen, synergioiden vahvistaminen ja päällekkäisyyksien välttäminen muiden ohjelmien kanssa sekä joustavuuden lisääminen uusiin haasteisiin vastaamiseksi. Esimerkiksi Erasmus+ -ohjelman arvioinnissa havaittiin, että Erasmus+ -ohjelman mukaiset nuorten osallistumishankkeet ja solidaarisuusjoukoista rahoitettavat solidaarisuushankkeet ovat osittain päällekkäisiä, sillä molemmat tukevat nuorten johtamia aloitteita, joita toteuttavat epäviralliset nuorten ryhmät.

1.5.4 Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehyksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin

Ohjelma on yksi vuosien 2028–2034 monivuotisen rahoituskehyksen rahoitusvälineistä, ja se on laajalti johdonmukainen muihin EU:n keskeisiin painopisteisiin ja rahoitusjärjestelmiin nähden ja täydentää niitä.

[57] COM(2025) 144 final, SWD(2025) 75, 1.4.2025.

Ohjelmalla täydennetään ja vahvistetaan unionin ulkoisesta toiminnasta rahoitettavia toimia, joilla houkutellaan muualta maailmasta tulevia osaajia ja pidetään heistä kiinni, lisätään EU:n vaikutusvaltaa ja houkuttelevuutta maailmannäyttämöllä ja edistetään ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden valmiutta muun muassa edistämällä ihmisten välisiä yhteyksiä ja yhteistyötä kolmansien maiden kanssa.

Ohjelma ja sen transnationaalinen yhteistyö, jota helpotetaan suoralla ja välillisellä hallinnoinnilla, sekä kansallisista määrärahoista tuetut kansallisesti ja alueellisesti räätälöidyt toimet täydentävät merkittävästi toisiaan. Suoran ja välillisen hallinnoinnin piiriin kuuluvassa transnationaalisessa osiossa tarjotaan yhteistä oppimista, verkostoitumista ja resurssien yhdistämistä koulutuksen, nuorison ja urheilun aloilla ja tuetaan siten laadukkaiden opetuskäytäntöjen kehittämistä, verkostoitumista ja nykyaikaistamista, mitä ei voida saavuttaa pelkästään kansallisilla toimilla, kun taas ennalta kohdennetuista kansallisista talousarvioista tuetaan erityisesti laajoja rakenteellisia toimia, joilla puututaan sosioekonomisiin ja alueellisiin eroihin, myös maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla, eli järjestetään esimerkiksi koulutusinfrastruktuuria, -laitteita ja -palveluja, tuetaan muita heikommassa asemassa olevien ryhmien osaamisen kehittämistä tai lisätään työllisyyttä ja yrittäjyyttä koulutuksen avulla ja käynnistämällä uudistuksia.

Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan kilpailukykyrahaston välillä on vahvat yhteydet, ja synergiaa tarvitaan, jotta voidaan purkaa koulutuksen, tutkimuksen ja innovoinnin sekä työmarkkinoiden (ja jossain määrin epävirallisen ja arkioppimisen) välistä siiloutumista, mistä on viime kädessä hyötyä kilpailukyvyn kannalta. Esimerkiksi koulutus edistää tutkimuksen ja innovoinnin kehittämistä ja mahdollistaa tietämyksen ja teknologian siirtymisen korkeakouluista teollisuuteen ja yrityksiin ja voi siten tukea myös älykkään erikoistumisen strategioita. Onnistuneiden käytäntöjen laajentamista ja siirtämistä koulutusalalta tutkimustoimintaan tai teollisuuteen voitaisiin helpottaa lainsäännöksillä ja täytäntöönpanomekanismeilla, jotka varmistavat tiedonkulun sellaisten eri alojen välillä, joilla on selviä kytköksiä.

Euroopan varautumisunionistrategian mukaisesti Erasmus+ -ohjelmalla edistetään myös varautumista, selviytymiskykyä, osallistumista demokratiaan ja kansalaisvaikuttamista alhaalta ylöspäin suuntautuvan lähestymistavan avulla kannustamalla organisaatioita ja oppilaitoksia hakemaan rahoitusta ja edistämään digitaalista ja medialukutaitoa, kriittistä ajattelua, kansalaisvaikuttamista, demokraattisia arvoja ja kansalaiskasvatusta. Myös vapaaehtoistyö on olennaisen tärkeää osallistavan varautumisen kulttuurin ja yhteiskunnan selviytymiskyvyn edistämisessä. Ohjelma on hyvin linjassa perusoikeuksien sekä demokratian, median ja kulttuurin suojelua koskevan EU:n välineen kanssa ja täydentää sitä.

Vaikka näitä ohjelmia tuetaan eri välineillä, joilla on itsenäiset toimintamallit, toimintalogiikat, hallintotavat ja rakenne, niiden välinen vuorovaikutus voi saada aikaan lähentymisvaikutuksia. Sen vuoksi synergiaan pyritään silloin, kun se on mahdollista ja tuo lisäarvoa.

1.5.5 Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen

Ei sovelleta

1.6 Ehdotetun toimen/aloitteen ja sen rahoitusvaikutusten kesto

- Kesto on rajattu
- Toiminta alkaa 1.1.2028 ja päättyy 31.12.2034.
- Maksusitoumusmäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset koskevat vuosia 2028–2034 ja maksumäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset vuosia 2028–2034.

1.7 Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat[58]

- **Suora hallinnointi**, jonka komissio toteuttaa käyttämällä
  - ✓ yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään
  - ✓ toimeenpanovirastoja

☐ **Hallinnointi yhteistyössä** jäsenvaltioiden kanssa

- **Välillinen hallinnointi**, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty
  - ✓ kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille
  - ☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
  - ☐ Euroopan investointipankille ja Euroopan investointirahastolle
  - ☐ varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille
  - ✓ julkisoikeudellisille yhteisöille
  - ✓ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, joille annetaan riittävät rahoitustakuut
  - ☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja joille annetaan riittävät rahoitustakuut
  - ☐ sellaisille elimille tai henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä
  - ☐ jäsenvaltioon sijoittautuneille jäsenvaltion yksityisoikeuden tai unionin oikeuden mukaisille elimille, joille voidaan alakohtaisten sääntöjen mukaisesti antaa tehtäväksi unionin varojen tai talousarviotakuiden hoitaminen, siltä osin kuin tällaiset elimet ovat julkisoikeudellisten elinten tai julkisen palvelun tehtäviä hoitavien yksityisoikeudellisten elinten määräysvallassa ja niillä on asianomaisten määräysvaltaa käyttävien elinten yhteisvastuullisten vakuuksien muodossa antamat riittävät rahoitustakuut tai vastaavat rahoitustakuut, jotka voidaan kunkin toimen osalta rajoittaa unionin tuen enimmäismäärään.

Huomautukset

[58] Kuvaukset talousarvion eri toteuttamistavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston BUDGpedia-verkkosivuilla osoitteessa https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx.

Ohjelma pannaan täytäntöön yhdistämällä suoran ja välillisen hallinnoinnin muotoja, sillä tämä lähestymistapa on osoittautunut onnistuneeksi aiemmissa monivuotisissa rahoituskehyksissä, ja se on vahvistettu Erasmus+ -ohjelman väliarvioinnissa ohjelman tehokkuuden kannalta keskeiseksi tekijäksi.

2. HALLINNOINTI

2.1 Seuranta- ja raportointisäännöt

Tämän ohjelman seuranta-, raportointi- ja arviointisäännöissä noudatetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) [XXX]* [tuloksellisuusasetus] säädettyjä vaatimuksia.

Komissio julkaisee viimeistään neljän vuoden kuluttua Erasmus+ -ohjelman täytäntöönpanon alkamisesta täytäntöönpanokertomuksen, jossa arvioidaan edistymistä ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa.

Komissio suorittaa jälkiarvioinnin asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 34 artiklan 3 kohdan mukaisesti viimeistään kolmen vuoden kuluttua tulevan Erasmus+ -ohjelman ohjelmakauden päättymisestä.

Tavoitteena on käyttää mahdollisuuksien mukaan nykyisiä järjestelyjä ja yksinkertaistaa, rationalisoida ja vähentää osallistujille (yksityishenkilöille ja organisaatioille) aiheutuvaa hallinnollista rasitetta samalla kun varmistetaan riittävän tietomäärän kerääminen ohjelman tulosten arvioimiseksi ja vastuuvelvollisuuden varmistamiseksi. Näin ollen seurantaa ja raportointia koskevat säännöt laaditaan järjestelmällisesti niiden tehokkuutta ja kustannustehokkuutta ajatellen, nykyisestä ohjelmasta saatujen kokemusten pohjalta, vaarantamatta kuitenkaan arvioinnissa tarvittavien tietojen saamista.

2.2 Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1 Perustelut ehdotetu(i)lle talousarvion toteuttamistavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle

Ohjelmaan ehdotettu hallinnointitapojen yhdistelmän (suora ja välillinen) jatkaminen perustuu nykyisen Erasmus+ -ohjelman täytäntöönpanosta saatuihin positiivisiin kokemuksiin. Yhdistelmä on kahdella peräkkäisellä ohjelmakaudella tuottanut jatkuvasti myönteisiä tuloksia. Hallinnointi perustuu olemassa oleviin rakenteisiin, ja siinä noudatetaan toissijaisuus-, suhteellisuus- ja tehokkuusperiaatteita. Jo kokeiltujen toimintamallien säilyttäminen mahdollistaa keskittymisen toteutukseen ja tuloksellisuuteen, turvaa havaitut tehokkuushyödyt ja vähentää hallinnollista rasitetta. Yleisperiaate on edelleen sama: yleissääntönä on, että suoraa tukea ei myönnetä yksittäisille edunsaajille. Tuki kanavoidaan jatkossakin osallistujaorganisaatioiden kautta, ja ne jakavat sen yksittäisille oppijoille tai toimijoille. Kansallisten toimistojen kautta tapahtuva välillinen hallinnointi on vahvistettu peräkkäisissä arvioinneissa tehokkaimmaksi hallinnointitavaksi liikkuvuushankkeissa ja yhteistyöhankkeissa, joiden tavoitteena on kapasiteetinvahvistaminen kaikissa osallistujamaissa. Suora hallinnointi sen sijaan on tehokasta Euroopan tasolla toteutettavissa monialaisissa toimissa mittakaavaetujen ansiosta ja koska toimeenpanovirasto EACEA pystyy hallinnoimaan toimia unionin sisäisten välineiden ja menettelyjen avulla.

2.2.2 Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

Nykyisten ohjelmien täytäntöönpanossa todetut riskit jakautuvat pääasiassa seuraaviin luokkiin:

- Virheet, jotka johtuvat edunsaajien kokemattomuudesta sääntöjen noudattamisessa. Tätä riskiä voidaan vähentää suurelta osin käyttämällä

yksinkertaistettuja kustannuksia (kertakorvauksia, kiinteämääräistä rahoitusta ja yksikkökustannustaulukoita) varainhoitoasetuksessa sallitulla tavalla.

- Valvontaketjun luotettavuus ja tarkastusten jäljitysketjun varmistaminen. Ehdotetun ohjelman hallinnoinnista vastaavat edelleen kansalliset toimistot. Valvontatarkastuksista vastaa riippumaton tarkastuselin varainhoitoasetuksen mukaisesti, ja toiminnallisesta ja hallinnollisesta valvonnasta huolehtivat kansalliset viranomaiset. Näiden riskien vähentämiseen tähtäävä valvontakehys on hyvin vakiintunut.

- Tiettyjen kohderyhmien osallistujilla (esim. nuoriso- ja aikuiskoulutussektoreilla) ei välttämättä ole tarvittavaa varainhoitokapasiteettia unionin varojen hallinnointiin, minkä vuoksi näihin osallistujiin kohdistetaan lisäseurantaa ja tarkastuksia riskinarvioinnin perusteella. Keskeinen yksinkertaistamistoimenpide, jolla vähennetään riskejä ja pienennetään varainhoitosääntöjen monimutkaisuudesta johtuvaa virhemäärää, on jatkossakin avustusten myöntäminen kertakorvausten, kiinteämääräisten korvausten ja yksikkökustannustaulukoihin perustuvien korvausten muodossa. Myös toimien muotoa yksinkertaistetaan siten, että sääntöjä on helppo noudattaa, säilyttäen kuitenkin vastuuvelvollisuuden.

Kaikki valtuutetut yksiköt ovat aina vastuussa perustason tarkastuksista, jotta unionin taloudellisten etujen suojelu voidaan varmistaa, ja komission vastuulla on kokonaiskehyksen valvonta. Tämä jo käytössä oleva vakaa valvontajärjestelmä säilytetään sekä kansallisten toimistojen välillisesti hallinnoimissa toimissa tapahtuvan unionin varojen käytön että suorassa hallinnoinnissa olevien varojen käytön valvomiseksi varainhoitoasetuksen mukaisesti. Komissio varmistaa kansallisille toimistoille siirrettyjen ohjelman varojen osalta, että sen suorittama valvonta sovitetaan asianmukaisella tavalla yhteen kansallisten viranomaisten ja kansallisten toimistojen suorittaman valvonnan kanssa yhden tarkastuksen periaatteen ja riskiperustaisen analyysin perusteella. Kansalliset toimistot ovat vastuussa edunsaajien perustason valvonnasta, ja jäsenvaltiot / kansalliset viranomaiset puolestaan seuraavat ja valvovat edelleen kansallisten toimistojen sisäisen tarkastuksen järjestelmää ja vaatimustenmukaisuutta ja riippumaton tarkistuselin tarkastaa ne. Tarkastusten johdonmukaisuuden ja luotettavuuden varmistamiseksi komissio antaa jatkossakin säännöllisesti päivitettäviä valvontaohjeita. Valvontajärjestelmä laaditaan siten, että varmistetaan valvonnan tuloksellisuus ja kustannustehokkuus. Komission valvonta- ja tuloksellisuuskehyksillä varmistetaan korkeatasoinen seuranta ja palaute, joista saadaan tietoja toimintapolitiikan tueksi. Ehdotetun ohjelman valvontakehystä täydentävät komission valvontakäyntien, tilintarkastusten sekä seuranta- ja täytäntöönpanokäyntien ohjelma sekä ohjaustoimet, joita ovat konferenssit, toiminnan käynnistämistapaamiset, kansallisten toimistojen kokoukset, koulutustapahtumat ja verkkoseminaarit.

2.2.3 Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisajankohdan odotetuista virheriskitasoista

Kustannustehokkuuden osalta komissio on tehnyt alustavan arvion valvonnan toteuttamiseen vaadittavien resurssien ja panosten kustannuksista ja arvioinut, siinä määrin kuin se on mahdollista, tällaisesta valvonnasta saatavan hyödyn sen avulla estettyjen, havaittujen ja korjattujen virheiden ja sääntöjenvastaisuuksien määränä

sekä lisäksi niiden virheiden osalta, joita ei voida ilmaista kvantitatiivisesti. Tässä toimintatavassa korostuvat valvontaketjun keskeiset rahoitus- ja toimintavalvonnan tarkastukset.

Valvontastrategia pohjautuu yhteen yhtenäiseen valvontakehykseen, jotta voidaan saavuttaa kohtuullinen varmuus koko hankesyklin ajan. Valvonnan kustannustehokkuuden arviointiin valittu toimintatapa perustuu varmuuden osatekijöiden logiikkaan osana yleistä valvontastrategiaa. Komissio erottaa toisistaan valvonnan tiheyden ja intensiteetin – ottaen huomioon erilaiset riskiprofiilit sen nykyisissä ja tulevissa rahoitustoimissa ja sen nykyisten ja vaihtoehtoisten tarkastusten kustannustehokkuuden, erityisesti kansallisille toimistoille ohjelman täytäntöönpano-ohjeissa kuvatulla tavalla. Toimeenpanovirastot ja kaikki valtuutetut yksiköt ovat aina vastuussa perustason tarkastuksista, jotta unionin taloudellisten etujen suojelu voidaan varmistaa, ja komission vastuulla on valvova tarkastus.

Vuotuisessa toimintakertomuksessa 2024 esitetyn menetelmän mukaisesti tehdyssä komission arviossa valvonnan kokonaiskustannukset ovat käytetystä toimenpiteestä riippuen 8,21 prosenttia hallinnoidusta talousarviosta (lukuun ottamatta toimeenpanoviraston talousarviota). Kustannukset ovat oikeasuhteisia ja kustannustehokkaita, kun otetaan huomioon todennäköinen virheriski, jos tällaista valvontaa ei olisi käytössä, ja vaatimus, jonka mukaan on varmistettava alle 2 prosentin virhetaso. Nykyisestä Erasmus+ -ohjelmasta ja sen edeltäjäohjelmista, joiden virhetaso monivuotiselta pohjalta on noin 1 prosentti, saatujen kokemusten perusteella odotettu virheriski on alle 2 prosenttia.

2.3 Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Valvonta, jonka tavoitteena on estää ja havaita petokset, on hyvin samanlaista kuin toimien laillisuuden ja sääntöjenmukaisuuden varmistamiseen tähtäävä (tahattomia virheitä koskeva) valvonta. Komissio tarkastelee vuosittain kansallisten toimistojen kaikkia raportteja, jotka koskevat mahdollisia petoksia tai väärinkäytöksiä. Näiden tapausten seurantatoimet toteutetaan lähinnä kansallisella tasolla, jolloin kansallisilla toimistoilla on suoraan käytettävissään oikeussuojakeinot ja petosjuttujen vireillepano. Rajat ylittävissä tapauksissa komissio helpottaa yhä enemmän yhteydenpitoa Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) ja Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) kanssa.

Komission yksiköt osallistuvat käynnissä oleviin OLAFin ja EPPOn tutkimuksiin ja järjestävät päätökseen saatujen OLAFin tutkimusten jatkotoimet. Samanlaisia rahoitussääntöjä käyttäviä ja sidosryhmiltään samanlaisia ohjelmia koskevissa lopullisissa petostentorjuntaviraston tapausraporteissa todetuista petoksista unionin talousarvioon aiheutuneen taloudellisen vahingon määrä on suhteellisen pieni. Tapauksia siirretään petostentorjuntavirastolle ja tutkinta- ja kurinpitotoimistolle (IDOC) tarvittaessa, mutta merkittävässä määrässä tapauksia seurannan toteuttavat vuosittain suoraan kansalliset toimistot ja kansalliset viranomaiset, joilla on suoraan käytettävissään asiaankuuluvat oikeudelliset ja petostentorjunnan yksiköt.

Toimien täytäntöönpanosta vastaavissa komission yksiköissä on vuodesta 2014 lähtien kehitetty ja toteutettu petostentorjuntaviraston tarjoamille menetelmille perustuvaa omaa petostentorjuntastrategiaa. Sitä päivitetään säännöllisesti ja täydennetään (viimeksi vuonna 2024) tarvittaessa alemman tasoisilla asiakirjoilla, jotka koskevat tapausten siirtämistä muiden tahojen käsiteltäväksi ja niiden seurantatoimia, esimerkiksi komission varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmään (EDES) kirjattujen poissulkemisten ja havaintojen tapauksessa.

Koska petoksia esiintyy ohjelmassa hyvin vähän ja ne rajoittuvat pitkälti useita hankkeita käsittäviin hakemuksiin tai tapauksiin, joissa hankkeen vetäjä ei kykene täyttämään velvoitteitaan, käytössä olevien toimenpiteiden katsotaan olevan sekä tarkoituksenmukaisia että oikeasuhteisia.

Kun otetaan huomioon ehdotettuun ohjelmaan petoksista mahdollisesti kohdistuvan vaikutuksen taso ja erityisesti Euroopan petostentorjuntaviraston kirjaama taloudellinen vahinko, jäljelle jäävä petosriski ei oikeuta toteuttamaan muita kuin petostentorjuntastrategian sekä varainhoitoasetukseen vuoden 2024 uudelleenlaadinnassa sisällytettyjen unionin aloitteiden, kuten ARACHNE+ -välineen, mukaisia toimenpiteitä. Komission yksiköt jatkavat läheistä yhteistyötä petostentorjuntaviraston ja Euroopan syyttäjäviranomaisen kanssa ja seuraavat käynnissä olevia tapauksia tiiviisti. Sen vuoksi voidaan antaa myönteinen lausuma ehdotettuun ohjelmaan liittyvästä petosriskistä.

3 EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1 Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

Uudet perustettaviksi esitetyt budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM	EFTA-mailta	ehdokasmailta ja mahdollisilta ehdokasmailta	muilta kolmansilta mailta	muut käyttötarkoitukseensa sidotut tulot
2	06 01 01 – Erasmus+ -ohjelman tukimenot	EI-JM	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI
2	06 02 01 Koulutus	JM	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI
2	06 02 02 Nuoriso ja urheilu	JM	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI

3.2 Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1 Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

☐ Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.

- Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

3.2.1.1 Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake		Numero	2							
Pääosasto: EAC			Vuosi **2028**	Vuosi **2029**	Vuosi **2030**	Vuosi **2031**	Vuosi **2032**	Vuosi **2033**	Vuosi **2034**	**MRK YHTEENSÄ 2028–2034**
Toimintamäärärahat										
Budjettikohta 06 02 01 Koulutus	Sitoumukset	(1a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**
	Maksut	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**
Budjettikohta 06 02 02 Nuoriso ja urheilu	Sitoumukset	(1b)	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
	Maksut	(2b)	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat										
Budjettikohta 06 01 01 – Erasmus+ ohjelman tukimenot		(3)	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
Pääosaston EAC	Sitoumukset	= 1a + 1b + 3	5,261	5,440	5,625	5,819	6,019	6,224	6,439	40,827
määrärahat yhteensä	Maksut	= 2a + 2b + 3	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**

			Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	**MRK YHTEENSÄ 2028–2034**
			2028	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	
Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
	Maksut	(5)	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		(6)	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEESEEN 2 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ**	Sitoumukset	= 4 + 6	5,261	5,440	5,625	5,819	6,019	6,224	6,439	40,827
	Maksut	= 5 + 6	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	**4**	”Hallintomenot”[59]

Pääosasto: EAC		Vuosi **2028**	Vuosi **2029**	Vuosi **2030**	Vuosi **2031**	Vuosi **2032**	Vuosi **2033**	Vuosi **2034**	**MRK YHTEENSÄ 2028–2034**
• Henkilöresurssit		76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	**533,323**
• Muut hallintomenot		0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	5,201
Pääosasto EAC YHTEENSÄ		**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**538,526**

Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEESEEN 4 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ**	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**538,526**

[59] Tarvittavat määrärahat olisi määritettävä käyttämällä vuosittaisia keskimääräisiä kustannuksia, jotka ovat saatavilla asianmukaisella BUDGpedia-verkkosivulla.

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi **2028**	Vuosi **2029**	Vuosi **2030**	Vuosi **2031**	Vuosi **2032**	Vuosi **2033**	Vuosi **2034**	**MRK YHTEENSÄ 2028–2034**
Monivuotisen rahoituskehyksen	Sitoumukset	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
OTSAKKEISIIN 1–4 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Maksut	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

			Vuosi **2028**	Vuosi **2029**	Vuosi **2030**	Vuosi **2031**	Vuosi **2032**	Vuosi **2033**	Vuosi **2034**	**MRK YHTEENSÄ 2028–2034**
Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
	Maksut	(5)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		(6)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEESEEN <….> kuuluvat määrärahat**	Sitoumukset	= 4 + 6	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Maksut	= 5 + 6	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

YHTEENSÄ										

			Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	**MRK YHTEENSÄ 2028–2034**
			2028	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	
Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
	Maksut	(5)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		(6)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEESEEN <….> kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ**	Sitoumukset	= 4 + 6	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Maksut	= 5 + 6	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

			Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	**MRK YHTEENSÄ 2028–2034**
			2028	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	
• Toimintamäärärahat (kaikki otsakkeet) YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
	Maksut	(5)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
• Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat (kaikki otsakkeet) YHTEENSÄ		(6)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEISIIN 1–3 kuuluvat määrärahat yhteensä** (Viitemäärä)	Sitoumukset	= 4 + 6	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Maksut	= 5 + 6	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	**4**	”Hallintomenot”[60]

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Pääosasto: EAC		Vuosi **2028**	Vuosi **2029**	Vuosi **2030**	Vuosi **2031**	Vuosi **2032**	Vuosi **2033**	Vuosi **2034**	**MRK YHTEENSÄ 2028–2034**
• Henkilöresurssit		**76,189**	**76,189**	**76,189**	**76,189**	**76,189**	**76,189**	**76,189**	**533,323**
• Muut hallintomenot		0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	**5,201**
Pääosasto EAC YHTEENSÄ	Määrärahat	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**538,526**

Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEESEEN 4 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ**	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**538,526**

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi **2028**	Vuosi **2029**	Vuosi **2030**	Vuosi **2031**	Vuosi **2032**	Vuosi **2033**	Vuosi **2034**	**MRK YHTEENSÄ 2028–2034**
Monivuotisen rahoituskehyksen	Sitoumukset	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
OTSAKKEISIIN 1–4 kuuluvat määrärahat	Maksut	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[60] Tarvittavat määrärahat olisi määritettävä käyttämällä vuosittaisia keskimääräisiä kustannuksia, jotka ovat saatavilla asianmukaisella BUDGpedia-verkkosivulla.

YHTEENSÄ									

3.2.2 Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset (ei täytetä erillisvirastojen osalta)

maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Ohjelman edistymisen ja saavutusten seurantaan käytettävät tuotos- ja tulosindikaattorit vastaavat asetuksen (EU) [XXX] [tuloksellisuusasetus] mukaisia yhteisiä indikaattoreita.

Tavoitteet ja tuotokset			Vuosi **2028**		Vuosi **2029**		Vuosi **2030**		Vuosi **2031**		ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)						**YHTEENSÄ**	
	TUOTOKSET																	
⇩	Tyyppi[61]	Keskimäär. kustannukset	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lukumäärä yhteensä	Kustannukset yhteensä
ERITYISTAVOITE 1...[62]																		
– Tuotos																		
– Tuotos																		
– Tuotos																		
Välisumma, erityistavoite 1																		
ERITYISTAVOITE 2 ...																		
– Tuotos																		
Välisumma, erityistavoite 2																		
KAIKKI YHTEENSÄ																		

61 Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

62 Kuten kuvattu kohdassa 1.3.2 Erityistavoite (Erityistavoitteet).

3.2.3 Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.

- Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

3.2.3.1 Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat

HYVÄKSYTYT MÄÄRÄRAHAT	Vuosi **2028**	Vuosi **2029**	Vuosi **2030**	Vuosi **2031**	Vuosi **2032**	Vuosi **2033**	Vuosi **2034**	**YHTEENSÄ 2028–2034**
OTSAKE 4								
Henkilöresurssit	76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	76,189	**533,323**
Muut hallintomenot	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	0,743	**5,201**
OTSAKE 4, välisumma	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**76,932**	**538,526**
OTSAKKEESEEN 4 sisältymättömät								
Henkilöresurssit	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**
Muut hallintomenot*	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
OTSAKKEESEEN 4 sisältymättömät, välisumma								
YHTEENSÄ								

*Muihin hallintomenoihin (ent. BA-budjettikohta) liittyvät määrärahat määritetään, kun rahoituspuitteet esitetään.

3.2.4 Henkilöresurssien arvioitu tarve

☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.

- Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

3.2.4.1 Hyväksytystä talousarviosta katettavat

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna[63]

HYVÄKSYTYT MÄÄRÄRAHAT	Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034
• **Henkilöstötaulukkoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)**							
20 01 02 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	368[64]	368	368	368	368	368	368
20 01 02 03 (unionin edustustot)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (epäsuora tutkimustoiminta)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (suora tutkimustoiminta)	0	0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?)	0	0	0	0	0	0	0
• **Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)**							
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat)	69	69	69	69	69	69	69
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja nuoremmat asiantuntijat unionin edustustoissa)	0	0	0	0	0	0	0
Hallinnollisen tuen budjettikohta [XX.01.YY.YY] [2] – päätoimipaikassa	0	0	0	0	0	0	0
Hallinnollisen tuen budjettikohta [XX.01.YY.YY] [2] – unionin edustustoissa	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat – epäsuora tutkimustoiminta)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat – suora tutkimustoiminta)	0	0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?) – Otsake 4	0	0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (ohjelman hallinnollisen tuen budjettikohta) – Otsakkeeseen 4 sisältymättömät	20	20	20	20	20	20	20
YHTEENSÄ	**457**	**457**	**457**	**457**	**457**	**457**	**457**

Ehdotuksen toteuttamiseksi tarvittava henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna):

63 Ilmoittakaa taulukon alla, kuinka monta ilmoitettuun määrään kuuluvaa kokoaikaista työntekijää on jo osoitettu toimen hallinnointiin ja/tai voidaan uudelleenjärjestelyjen tuloksena osoittaa pääosastossanne ja mitkä ovat nettotarpeet.

64 Joista 24 kokoaikaista työntekijää EMPL-pääosastossa (sama seuraavina vuosina).

	Katetaan komission yksiköissä käytettävissä olevalla henkilöstöllä	**Poikkeuksellinen lisähenkilöstö***		
		Rahoitetaan otsakkeesta 4 tai tutkimusmäärärahoista	**Rahoitetaan BA-budjettikohdasta**	**Rahoitetaan maksuilla**
Henkilöstötaulukkoon sisältyvät virat/toimet	295[65]	73	Ei sovelleta	p.m.
Ulkopuolinen henkilöstö (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)	63	6	20	p.m.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	
Ulkopuolinen henkilöstö	

[65] Joista 24 kokoaikaista EMPL-pääosastossa.

3.2.5 Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista digitaaliteknologiaan liittyviin investointeihin

YHTEENSÄ Digitaaliteknologiaan ja tietotekniikkaan liittyvät määrärahat	Vuosi **2028**	Vuosi **2029**	Vuosi **2030**	Vuosi **2031**	Vuosi **2032**	Vuosi **2033**	Vuosi **2034**	**MRK YHTEENSÄ 2028–2034**
OTSAKE 4								
Tietotekniikkamenot (toimielintasolla)	3,747	3,747	3,747	3,747	3,747	3,747	3,747	**26,232**
OTSAKE 4, välisumma	3,747	3,747	3,747	3,747	3,747	3,747	3,747	**26,232**
OTSAKKEESEEN 4 sisältymättömät								
Toimenpideohjelmien ohjelmatason tietotekniikkamenot	57,000	57,0000	57,0000	57,0000	57,0000	57,0000	57,0000	**399,0000**
OTSAKKEESEEN 4 sisältymättömät, välisumma	**57,000**	**57,000**	**57,0000**	**57,0000**	**57,0000**	**57,0000**	**57,0000**	**399,000**
YHTEENSÄ	**60,747**	**60, 60,747**	**= 60 + 60,747**	**= 60 + 60,747**	**= 60 + 60,747**	**= 60 + 60,747**	**= 60 + 60,747**	**425,232**

3.2.6 Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

Aloite on johdonmukainen vuosien 2028–2034 monivuotista rahoituskehystä koskevan ehdotuksen kanssa.

Ehdotus/aloite

☐ voidaan rahoittaa kokonaan kohdentamalla menoja uudelleen monivuotisen rahoituskehyksen kyseisen otsakkeen sisällä

Selvitys rahoitussuunnitelmaan tarvittavista muutoksista, mainittava myös kyseeseen tulevat budjettikohdat ja määrät. Merkittävät rahoitussuunnitelman muutokset on esitettävä Excel-taulukkona.

☐ edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen kyseiseen otsakkeeseen sisältyvän kohdentamattoman liikkumavaran ja/tai monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa määriteltyjen erityisvälineiden käyttöä

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehyksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät sekä ehdotetut välineet.

☐ edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista.

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehyksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät.

3.2.7 Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotuksen/aloitteen

- rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja

☐ rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi **2028**	Vuosi **2029**	Vuosi **2030**	Vuosi **2031**	Vuosi **2032**	Vuosi **2033**	Vuosi **2034**	Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

3.3 Arvioidut vaikutukset tuloihin

- Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.

☐ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:

– ☐ vaikutuksia omiin varoihin

– ☐ vaikutuksia muihin tuloihin

– ☐ tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus[66]						
		Vuosi **2028**	Vuosi **2029**	Vuosi **2030**	Vuosi **2031**	Vuosi **2032**	Vuosi **2033**	Vuosi **2034**
Momentti ….								

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta/-kohdat käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen tapauksessa:

[…]

Muita huomautuksia (esim. tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmä/-kaava tai muita lisätietoja).

[…]

[66] Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.

4. DIGITAALISET ULOTTUVUUDET

4.1 Vaatimukset, joilla on merkitystä digitalisaation kannalta

Viittaus vaatimukseen	Vaatimuksen kuvaus	Toimija, johon vaatimus vaikuttaa tai jota se koskee	Ylätason prosessit	Luokat
20 artiklan 9 kohta	Komissio toteuttaa tarvittavat tietotekniset järjestelmät, joilla tuetaan 3 artiklassa säädettyjen ohjelman tavoitteiden toteuttamista, myös välillistä hallinnointia varten.	Euroopan komissio, kansalliset viranomaiset, kansalliset toimistot, avustuksensaajat, osallistujat	Ohjelmatuki, avustusten välillinen hallinnointi	Digitaaliset ratkaisut
Johdanto-osan 33 kappale	Käyttäjäystävälliset verkkoalustat ja -työkalut virtuaalisen yhteistyön tueksi voivat auttaa merkittävästi koulutus- ja nuorisopolitiikan toteuttamisessa Euroopassa ja sen ulkopuolella. Virtuaalisen yhteistyötoiminnan käytön lisäämiseksi ohjelmasta olisi tuettava verkkoalustojen järjestelmällisempää ja johdonmukaisempaa käyttöä. Ohjelman olisi myös helpotettava ja tuettava liikkuvuuteen liittyviä menettelyjä digitalisaation avulla.	Euroopan komissio, kansalliset viranomaiset, kansalliset toimistot, avustuksensaajat, osallistujat	Ohjelmatuki	Digitaaliset ratkaisut
7 artikla, alaviite 45	Ohjelmasta tuetaan [...] ohjelman täytäntöönpanoa sekä synergioita muiden unionin toimintapolitiikkojen ja ohjelmien, verkkoalustojen, virtuaalisen yhteistyön välineiden ja oppimiseen liittyvää	Euroopan komissio, kansalliset viranomaiset, kansalliset Europass-keskukset, eurooppalaisen	Ohjelmatuki	Digitaaliset ratkaisut ja data/tieto

	liikkuvuutta helpottavien välineiden kanssa (mukaan lukien yhteiset puitteet ja välineet parempien palvelujen tarjoamiseksi taitojen ja tutkintojen alalla (Europass)) ja niiden tukemista.	tutkintojen viitekehyksen kansalliset koordinaatiopisteet, Euroguidance, osallistujat Yksityishenkilöt		

4.2 Data/tieto

Ylätason kuvaus soveltamisalaan kuuluvasta datasta/tiedosta ja siihen liittyvistä standardeista/eritelmistä

Data-/tietotyyppi	**Viittaukset vaatimukseen**	**Standardi ja/tai eritelmä (tapauksen mukaan)**
Maat, organisaatiot, talousarvio, osallistujat ja painopisteet hankekohtaisesti (tarvittaessa avaintoimittain)	20 artiklan 9 kohta	Komission seuranta- ja raportointivälineet, mukaan lukien eGrants-järjestelmä keskitettyä hallinnointia varten
Maat, organisaatiot, talousarvio, osallistujat ja painopisteet hankekohtaisesti (tarvittaessa avaintoimittain)	20 artiklan 9 kohta	Komission seuranta- ja raportointivälineet, mukaan lukien eGrants-järjestelmä keskitettyä hallinnointia varten
Maat, organisaatiot, talousarvio, osallistujat ja painopisteet hankekohtaisesti (tarvittaessa avaintoimittain)	Tuloksellisuusasetus XX luku: XX artikla	
Maat, organisaatiot, talousarvio, osallistujat ja	Tuloksellisuusasetus:	

painopisteet hankekohtaisesti (tarvittaessa avaintoimittain)	XX luku: XX artikla	
Europassin rekisteröidyt käyttäjäprofiilit, jotka liittyvät työuriin ja osaamiseen (mukaan lukien taitojen itsearvioinnit, kirjastot, lompakot, digitaaliset osaamistodistukset jne.), oppimismahdollisuuksiin, oppilaitosten akkreditointiin	7 artikla, alaviite 35	Eurooppalainen oppimismalli Europass-hakijaprofiili

Yhdenmukaistaminen Euroopan datastrategian kanssa

Selvitys siitä, miten vaatimukset on sovitettu yhteen Euroopan datastrategian kanssa

Tietojen laatu määritetään erityisen laatua kuvaavan tulostaulun avulla, jotta voidaan varmistaa ainoa versio totuudesta (”single version of the truth”).

Europassin osalta kaikki tutkintoja koskevien tietoaineistojen rekisterissä julkaistut tiedot julkaistaan avoimen datan portaalissa: eurooppalainen oppimismalli, oppimismahdollisuudet, akkreditoidut organisaatiot ja tutkinnot.

Yhdenmukaistaminen yhden kerran periaatteen kanssa

Selvitys siitä, miten yhden kerran periaate on otettu huomioon ja miten olemassa olevan datan/tiedon uudelleenkäyttömahdollisuutta on tutkittu

Ohjelman täytäntöönpanosta saatavilla olevan datan/tiedon jäljitettävyys ja uudelleenkäytettävyys pohjautuu perustettuihin tulostauluihin. Data/tiedot ovat peräisin hankkeiden elinkaaren aikaisista välineistä/asiakirjoista (esim. hakulomakkeista, loppuraporteista, osallistujakyselyistä)

Selvitys uuden datan/tiedon löydettävyydestä, saavutettavuudesta, yhteentoimivuudesta ja uudelleenkäytettävyydestä ja siitä, että se täyttää korkeaa laatua koskevat vaatimukset

Ohjelman täytäntöönpanon kautta saatavilla olevan datan/tiedon jäljitettävyys ja uudelleenkäytettävyys varmistetaan. Tallennettava data/tiedot saadaan hankkeen elinkaaren aikaisista asiakirjoista ja asetetaan saataville muun muassa tuloksellisuusasetuksen nojalla perustettavan yhteisen digitaalisen palveluväylän portaalissa tarjottavan visualisointijärjestelmän avulla.

Europassin data/tiedot oppimismahdollisuuksista, tutkinnoista ja akkreditoinnista ovat saatavilla avoimena datana Euroopan unionin avoimen datan portaalissa.

Data-/tietovirrat

Data-/tietotyyppi	**Viittaukset vaatimuksiin**	**Datan/tiedon toimittaja**	**Datan/tiedon vastaanottaja**	**Datan-/tiedonvaihdon käynnistävä tekijä**	**Toimittamistiheys (tarvittaessa)**
Maat, organisaatiot, talousarvio, osallistujat ja painopisteet hankekohtaisesti, hanketulokset (tarvittaessa avaintoimittain)	13 artikla ja johdanto-osan 56 kappale Tuloksellisuusasetuksen XX artikla ja XX artikla	Avustuksensaajat, ohjelmayhtespiste	Suuri yleisö, komissio, Euroopan parlamentti, Euroopan unionin neuvosto	Tuloksellisuusasetuksen XX artikla ja XX artikla (seuranta) ja XX artikla (täytäntöönpanokertomus ja jälkiarvioinnit). Menojen seuranta, ohjelman tuloksellisuusraportointi sekä täytäntöönpanon ja tulosten seuranta	Tuloksellisuusasetuksen XX artikla (seuranta) ja XX artikla (täytäntöönpanokertomus ja jälkiarvioinnit). Vuosikertomus
Europassin rekisteröidyt käyttäjäprofiilit (ePortfolio, IT -moduuli)	7 artikla, alaviite 35	Henkilöt	Henkilöt	Käyttäjien rekisteröityminen Europassiin (ePortfolio)	Käyttäjien tarpeiden mukaan
Oppimismahdollisuudet, oppilaitosten akkreditointi (Qualification Dataset Register, IT-moduuli)	7 artikla, alaviite 35	Kansalliset viranomaiset	Kansalliset viranomaiset, koulutuksen järjestäjät, henkilöt	Ehdotukset Europassia käsittelevän neuvoa-antavan ryhmän kokouksissa, kansallisten viranomaisten päivitysten perusteella	tapauskohtaisesti (pyydetään vähintään kerran vuodessa)

4.3 Digitaaliset ratkaisut

Digitaalinen ratkaisu	Viittaukset vaatimuksiin	Pääasialliset ratkaisulta odotettavat toiminnot	Vastaava taho	Miten saavutettavuus otetaan huomioon?	Miten uudelleenkäytettävyys otetaan huomioon?	Tekoälyteknologioiden käyttö (tarvittaessa)
Digitaalinen ratkaisu 1 – Avustusten välillisen hallinnoinnin alusta	20 artiklan 9 kohta	Välillisten avustusten hallinnointi	Euroopan komissio	Yleisten saavutettavuusperiaatteiden mukaisesti.	//	Alustalla on tarvittaessa hyödynnettävä tekoälyä ja noudatettava ennalta varautumisen periaatetta.
Digitaalinen ratkaisu 2 – Ohjelmaa tukeva(t) alusta(t)	20 artiklan 9 kohta ja johdanto-osan 33 kappale	Ohjelmatuki Huom. Alusta(t) yksilöidään tai vahvistetaan ohjelman täytäntöönpanon aikana.	Euroopan komissio	Yleisten saavutettavuusperiaatteiden mukaisesti.	//	Alustalla on tarvittaessa hyödynnettävä tekoälyä ja noudatettava ennalta varautumisen periaatetta.
Digitaalinen ratkaisu 3 – Ohjelma-analytiikka – data- ja tekoälyalusta	20 artiklan 9 kohta ja johdanto-osan 33 kappale	Ohjelmatuki	Euroopan komissio	Yleisten saavutettavuusperiaatteiden mukaisesti.	//	Alustalla on tarvittaessa hyödynnettävä tekoälyä ja noudatettava ennalta varautumisen periaatetta.
Digitaalinen ratkaisu 4 – Europass	7 artikla, alaviite 35	Työvoiman liikkuvuutta koskevan ohjelman tuki: käyttäjäprofiilit, mukaan lukien taitojen arviointi ja uranhallinta,	Euroopan komissio	Yleisten saavutettavuusperiaatteiden mukaisesti.	Europass (ePortfolio) on yhteentoimivuusalusta eurooppalaiselle ansioluettelomallille.	Alustalla on tarvittaessa hyödynnettävä tekoälyä ja noudatettava ennalta varautumisen periaatetta.

		oppimismahdollisuudet, oppilaitosten akkreditointi				

Digitaalinen ratkaisu 1 – Avustusten välillisen hallinnoinnin alusta

Digitaalinen ja/tai alakohtainen politiikka (tarvittaessa)	**Selvitys vastaavuudesta**
Tekoälysäädös	Tekoälyä hyödyntäessään Euroopan komissio varmistaa, että noudatetaan tekoälysäädöstä.
EU:n kyberturvallisuuskehys	Rajoittamatta asetuksen (EU) 2016/679 soveltamista Euroopan komissio varmistaa tämän asetuksen soveltamista varten kerättyjen ja tallennettujen tietojen turvallisuuden, eheyden, aitouden ja luottamuksellisuuden.
eIDAS	Todentamisessa käytetään tarvittaessa EU Login -todennusta, joka on eIDAS-asetuksen mukainen.
Yhteinen digitaalinen palveluväylä ja IMI	Ei sovelleta

Digitaalinen ratkaisu 2 – Ohjelmaa tukeva(t) alusta(t)

Digitaalinen ja/tai alakohtainen politiikka (tarvittaessa)	**Selvitys vastaavuudesta**
Tekoälysäädös	Tekoälyä hyödyntäessään Euroopan komissio varmistaa, että noudatetaan tekoälysäädöstä.
EU:n kyberturvallisuuskehys	Rajoittamatta asetuksen (EU) 2016/679 soveltamista Euroopan komissio varmistaa tämän asetuksen soveltamista varten kerättyjen ja tallennettujen tietojen turvallisuuden, eheyden, aitouden ja luottamuksellisuuden.

eIDAS	Todentamisessa käytetään tarvittaessa EU Login -todennusta, joka perustuu eIDAS-asetuksen täytäntöönpanoon.
Yhteinen digitaalinen palveluväylä ja IMI	Ei sovelleta

Digitaalinen ratkaisu 3 – Ohjelma-analytiikka – data- ja tekoälyalusta

Digitaalinen ja/tai alakohtainen politiikka (tarvittaessa)	**Selvitys vastaavuudesta**
Tekoälysäädös	Tekoälyä hyödyntäessään Euroopan komissio varmistaa, että noudatetaan tekoälysäädöstä.
EU:n kyberturvallisuuskehys	Rajoittamatta asetuksen (EU) 2016/679 soveltamista Euroopan komissio varmistaa tämän asetuksen soveltamista varten kerättyjen ja tallennettujen tietojen turvallisuuden, eheyden, aitouden ja luottamuksellisuuden.
eIDAS	Todentamisessa käytetään tarvittaessa EU Login -todennusta, joka perustuu eIDAS-asetuksen täytäntöönpanoon.
Yhteinen digitaalinen palveluväylä ja IMI	Ei sovelleta

Digitaalinen ratkaisu 4 – Europass

Digitaalinen ja/tai alakohtainen politiikka (tarvittaessa)	**Selvitys vastaavuudesta**
Tekoälysäädös	Tekoälyä hyödyntäessään Euroopan komissio varmistaa, että noudatetaan tekoälysäädöstä.
EU:n kyberturvallisuuskehys	Rajoittamatta asetuksen (EU) 2016/679 soveltamista Euroopan komissio varmistaa tämän asetuksen soveltamista varten kerättyjen ja tallennettujen tietojen turvallisuuden, eheyden, aitouden ja luottamuksellisuuden.

eIDAS	Europass-järjestelmässä käytetään EU Login -todennusta, joka perustuu eIDAS-asetuksen täytäntöönpanoon.
Yhteinen digitaalinen palveluväylä ja IMI	Ei sovelleta
Muut	Ei sovelleta

4.4 Yhteentoimivuusarviointi

Digitaalinen julkinen palvelu tai digitaalisten julkisten palvelujen ryhmä	**Kuvaus**	**Viittaukset vaatimuksiin**	**Muut yhteentoimivuusratkaisut**
Europassin rekisteröidyt käyttäjäprofiilit, jotka liittyvät työuriin ja osaamiseen (mukaan lukien taitojen itsearvioinnit, kirjastot, lompakot, digitaaliset osaamistodistukset jne.)	Auttaa käyttäjiä luomaan profiilin, joka perustuu eurooppalaiseen Europass-profiilien formaattiin. Auttaa käyttäjiä tunnistamaan, dokumentoimaan ja esittelemään taitojaan ja osaamistaan käyttäen jäsenneltyjä välineitä, jotka perustuvat eurooppalaiseen taito-, osaamis-, tutkinto- ja ammattiluokitukseen (ESCO). Tarjoaa itsearviointivälineitä kielitaitoa ja muita pehmeitä taitoja varten.	7 artikla, alaviite 35	Euraxess, EURES, henkilöstöhallinnon muutoshankkeen välineet
Työ- ja oppimismahdollisuuksien	Tarjoaa pääsyn työ- ja kurssiluetteloihin kaikkialla Euroopassa. Yhteentoimivuus EURES-alustan	7 artikla, alaviite 35	EURES

suosittelujärjestelmä	kanssa: työpaikkoja tarjotaan EURES-alustan kautta. Europass-profiilit voidaan viedä EURES-alustalle EURES-neuvojien ja työnantajien saataville.		
Digitaalisten osaamistodistusten (esim. Europass-liikkuvuustodistusten) luominen ja tallentaminen	Oppilaitokset voivat antaa oppimiseen liittyviä osaamistodistuksia standardoidussa ja luotettavassa muodossa eurooppalaisen oppimismallin (ELM) mukaisesti. Todennettavissa olevien ja eri maissa yhteentoimivien oppimiseen liittyvien digitaalisten osaamistodistusten vastaanottaminen ja jakaminen*.	7 artikla, alaviite 35	EU:n digitaalisen identiteetin lompakko W3C Todennettavissa olevan osaamistodistuksen standardi
Tutkintojen avoimuus	Tukee tutkintojen ja taitojen avoimuutta EU:n jäsenvaltioissa, ETA-maissa, ehdokasmaissa ja mahdollisissa ehdokasmaissa. Helpottaa oppijoiden, työnhakijoiden ja vapaaehtoisten liikkuvuutta tarjoamalla avointa ja vertailukelpoista tietoa.	7 artikla, alaviite 35	

Digitaaliset julkiset palvelut 1 – Europass

Arviointi	**Toimenpiteet**	**Mahdolliset jäljellä olevat esteet (tapauksen mukaan)**
Yhdenmukaisuus nykyisten digitaali- ja alakohtaisten politiikkojen kanssa **Luetelkaa yksilöidyt sovellettavat**	Europass-päätös 2018/646	Ei sovelleta

digitaali- ja alakohtaiset politiikat		
Organisatoriset toimenpiteet, joilla edistetään digitaalisten julkisten palvelujen sujuvaa tarjoamista rajojen yli **Luetelkaa suunnitellut hallinnolliset toimenpiteet**	Europass- ja EQF-verkostot: - Europassin neuvoa-antava ryhmä - Kansalliset Europass-keskukset - EQF:n neuvoa-antava ryhmä	Ei sovelleta
Toteutetut toimenpiteet sen varmistamiseksi, että datasta/tiedosta on yhteinen käsitys **Luetelkaa tällaiset toimenpiteet**	Data-aineistojen julkaiseminen: - Eurooppalaisen oppimismallin selain - Avoimen datan portaali	Ei sovelleta
Yhteisesti sovittujen avointen teknisten eritelmien ja standardien käyttö **Luetelkaa tällaiset toimenpiteet**	Datamallit: - Europass-ansioluettelon formaatti - ELM (eurooppalainen oppimismalli) - ESCO (eurooppalainen taito-, osaamis-, tutkinto- ja ammattiluokitus) - EFSS (EURES-järjestelmän toiminnalliset standardit ja eritelmät)	Ei sovelleta

4.5 Toimenpiteet digitaalisen täytäntöönpanon tukemiseksi

Ylätason kuvaus digitaalista täytäntöönpanoa tukevista toimenpiteistä

Toimenpiteen kuvaus	**Viittaukset vaatimuksiin**	**Komission tehtävä**	**Mukana olevat toimijat**	**Suunniteltu aikataulu** (tarvittaessa)

		(tarvittaessa)	(tarvittaessa)	
Europass-päätös 2018/646	7 artikla, alaviite 35	Ratkaisun toimittaja, Europassin neuvoa-antavan ryhmän hallinnointi ja puheenjohtajuus	Europassin neuvoa-antava ryhmä, kansalliset Europass-keskukset	On jo pantu täytäntöön